

БЕЛАРУСКАЯ
АКВАРЭЛЬ

БЕЛАРУСКАЯ АКВАРЭЛЬ

БЕЛОРУССКАЯ АКВАРЕЛЬ
BYELORUSSIAN WATER-COLOURS
AQUARELLE BIELORUSSE
BELORUSSISCHE AQUARELLMALEREI
ACUARELA BIELORRUSA

МІНСК «БЕЛАРУСЬ» 1977

75C2
Б 43

Аўтар-складальнік А. А. Бяспалы

© «Беларусь», 1977

Б $\frac{80103-215}{М 301(05)-77}$ 211-77

Беларуская акварэлі

Сярод розных відаў і жанраў сучаснага выяўленчага мастацтва пэўнае месца займаюць работы, выкананыя акварэллю. Акварэль стала прыкметнай у экспазіцыях рэспубліканскіх, усесаюзных выставак. Выйшла яна і на сусветную арэну, аб'ектыўна паказала сябе мастацтвам, значным у агульным мастацкім працэсе. Разнастайней і багацей стала акварэльная мова ў вобразным адлюстраванні нашай рэчаіснасці.

Акварэлі пад сілу сацыяльна значныя, складаныя сюжэтна-тэматычныя кампазіцыі. Паспяхова развіваюцца ў акварэлі жанры партрэта, пейзажа, нацюрморта.

Акварэль не выпадкова называюць увабленнем «жывапіснасці». Гэта тэхніка здаўна прываблівае мастакоў сваёй празрыстасцю, лёгкасцю і мяккасцю фарбаў, віртуознасцю ў перадачы танчэйшых адценняў колеру, разнастайнасцю тэхнічных рашэнняў, кожнае з якіх, у сваю чаргу, валодае мноствам прыёмаў (праца па вільготнай і сухой паперы, падфарбаванне малюнка, выкарыстанне акварэлі ў змешанай тэхніцы і г. д.).

Па аператыўнасці мастацкага выканання не так ужо многа выяўленчых тэхнік можа параўнацца з акварэллю. Акварэль «імгненная» ў адлюстраванні жыццёвых з'яў. Яна ўспрымаецца лёгкай, але ў той жа час у спалучэнні з гуашшу, тушшу здольна станавіцца больш шчыльнай. Акварэллю можна дабіцца жывога светацёну і непаўторнага своеасаблівага каларыту. Яна танней і транспартабельней, чым жывапіс маслам. Гэтыя абставіны вызначаюць у немалой ступені больш хуткія

шляхі акварэлі ў народ. Пры гэтым яе ідэяна-тэматычны дыяпазон ніколькі не меншы ў параўнанні з іншымі відамі выяўленчага мастацтва.

Разглядаючы акварэль Беларусі, неабходна ўлічваць асаблівасці гістарычнага развіцця культуры беларускага народа і ў прыватнасці выяўленчага мастацтва. Удумлівае вывучэнне творчасці беларускіх акварэлістаў дапамагае раскрыць такія складаныя праблемы нашага жывапісу, як ідэяна-тэматычная накіраванасць, прынцыпы фарміравання вобраза, станаўленне стыляў.

Мастацкае жыццё Беларусі ў перадкастрычніцкую эпоху развівалася ў крайне неспрыяльных умовах. Выстаўкі былі параўнаўча рэдкай з'явай, творы мастацтва сканцэнтраваліся ў асноўным у прыватных калекцыях, не даступных народу.

Толькі Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя дала беларусам неабмежаваныя магчымасці плённа развіваць нацыянальную культуру. Паўсюдна адкрываюцца студыі выяўленчага мастацтва. У Віцебску ў 1918 годзе ствараецца Народная мастацкая школа. Пасля шэрага рэарганізацый ёй суджана было адыграць немалую ролю ў выхаванні кадраў мастакоў Беларусі, унёсшых уклад у акварэль.

Аб тым, што ў выяўленчым мастацтве Беларусі акварэль займала ўжо тады вялікае месца, сведчаць перадваенныя ўсебеларускія мастацкія выстаўкі (першая — у 1925 г., другая — у 1927, трэцяя — у 1929, чацвёртая — у 1931 г.), на якіх акварэльныя работы прад-

стаўлены ўсімі жанрамі. Напрыклад, на першай Усебеларускай выстаўцы экспанавалася каля 90 работ. Вядучае месца тут займалі творы У. Кудрэвіча, В. Волкава, М. Эндэ, М. Лебедзевай. Прыцягвалі ўвагу работы маляды: «Рэвалюцыя ў Беларусі», «Ленін памёр, але справа яго жыве», «Партрэты чырвонаармейцаў і камандзіраў» і іншыя.

На жаль, большасць акварэльных работ, паказаных на пералічаных выстаўках, загінула ў гады вайны. Аднак тэматычная накіраванасць многіх з іх адлюстравана ў каталогах, што дае магчымасць зрабіць вывад аб прынцыповых зменах у самім характары мастацкага працэсу, прынесеныя Вялікім Кастрычнікам, аб уважлівай цікавасці акварэлістаў перадваенных гадоў да сацыялістычнай рэчаіснасці. У даваенны перыяд у галіне акварэлі актыўна працавалі Ф. Фогт, У. Хрусталёў, Л. Лейтман, М. Тарасікаў, М. Аксельрод, І. Гембіцкі, М. Філіповіч, А. Астаповіч, М. Чураба і іншыя.

Іх уклад у развіццё беларускай акварэлі 30-х гадоў бясспрэчны. Прыкладам можа служыць захаваўшаяся акварэль В. Волкава «Партызаны» (1930) — адна з лепшых работ таго часу, якая звяртае на сябе ўвагу кампазіцыйна-колеравым рашэннем, моцным малюнкам. Названая акварэль з'яўляецца пераканаўчым прыкладам таго, што акварэльнай тэхніцы пад сілу мастацкія задачы, якія рашаліся ў тэматычнай карціне.

У гады вайны акварэль разам з іншымі відамі выяўленчага мастацтва стала адлюстроўваць надзённыя праблемы, нязменна прысутнічаючы ў рукапісных часопісах, плакатах,

у баявых сатырычных газетах «Раздавім фашысцкую гадзіну», «Партызанская дубінка», якія выходзілі ў тыле ворага.

У галіне акварэлі працуюць у гэты перыяд многія мастакі. У змешанай тэхніцы (акварэль, гуаш) выкананы работы П. Гаўрыленкі «У рабства» (1943), «Партыйны сход на фронце» (1944), якія вызначаюцца шматфігурнай кампазіцыяй. Узняты настрой, цвёрдая воля да барацьбы з акупантамі падкрэслены ў акварэлях У. Сухаверхава «Партызан Б. Пятроўскі», «Камандзір атрада «Слава» В. Галіцкі» (1944). Змястоўныя лісты М. Абрывы: «Па слядах вайны» (1944), «Новы парад» (1942); М. Філіповіча: «Беларускія партызаны знішчаюць нямецкі абоз» (1944), «Ахвяры фашызму» (1944); М. Гуціева: «Партрэт камісара брыгады «За Савецкую Беларусь» П. Молчана (1944), «Камбрыг Ф. Дуброўскі і камісар У. Лабанок на разгроме фашысцкага эшалона» (1943) і іншыя.

У розных жанрах працуюць у гэтыя гады Я. Красоўскі, У. Кудрэвіч, Л. Лейтман, С. Раманаў, Б. Малкін і іншыя акварэлісты.

Дзе б ні знаходзіліся мастакі: на фронце, у тыле ворага, у іх акварэлях ваенная тэма гучыць сурова, трагічна, напружана. Разам з тым аўтары падкрэсліваюць веліч духу савецкіх патрыётаў, прыгажосць роднай зямлі. Беларуская акварэль гэтага часу пакінула для нашчадкаў хаця і малую, але залатую крупінку сапраўднага мастацтва, якое не маўчала, калі гаварылі гарматы.

Пасляваенныя гады нарадзілі якаясна новыя, адметныя рысы беларускай акварэлі,

цэлы шэраг спецыфічных напрамкаў у яе развіцці. Цесна стала акварэлі ў «майстэрнях». Мастакі-акварэлісты імкнуліся бліжэй стаць да сваіх герояў, да жывой тэмы сучаснасці. Той факт, што мастакі сталі часцей бываць на вытворчасці, для беларускага акварэльнага мастацтва аказаўся прынцыповым.

Прыкметнымі творчымі пошукамі акварэлістаў адзначан канец 50-х — пачатак 60-х гадоў. Больш свабоднай стала тэхніка выканання. Асаблівых поспехаў дасягнула акварэль у творах мастакоў сярэдняга і малодшага пакалення — М. Тарасікава, Я. Красоўскага, Н. Галоўчанкі, М. Бельскага і іншых.

У гэты час ідзе і інтэнсіўная распрацоўка індустрыяльных матываў з выяўленнем у іх разнастайных пластычных почыркаў і манер. У акварэлі сталі прыкметныя рысы манументальнасці, абагуленасці, больш усебаковага засваення склаўшыхся традыцый і тэндэнцый. Усё гэта праяўляецца не толькі ў навізне акварэльнай тэхнікі, але і ва ўзбагачэнні стылявых напрамкаў. Багацей сталі змест, колер, форма.

Гэтыя каштоўныя якасці беларускай акварэлі атрымалі далейшае сваё развіццё ў апошнія дзесяцігоддзі. Менавіта ў той перыяд пачалася арганізацыя першых усебеларускіх акварэльных выставак (1966). Для мастакоў гэта з'явілася своеасаблівым стымулам ва ўдасканаленні свайго майстэрства, у адкрыцці новых творчых магчымасцей.

Немалаважную ролю ў далейшым узбагачэнні акварэлі адыгралі работы маладых мастакоў, якія аператыўна адгукаюцца на

актуальныя жыццёвыя з'явы, скарыстоўваючы розныя мастацкія сродкі для найбольш глыбокага раскрыцця зместу.

Высокае майстэрства акварэлі было прыкметна на юбілейных выстаўках, прысвечаных 50-годдзю Кастрычніка, 50-годдзю БССР і КПБ, 100-годдзю з дня нараджэння У. І. Леніна, 50-годдзю ўтварэння СССР і 50-годдзю Ленінскага камсамола. Лепшыя работы гэтага часу ярка і глыбока адлюстроўваюць паўвекавую дзейнасць савецкага чалавека — працаўніка і творцы.

У свой час мастацтвазнаўца М. Арлова адзначала: «Цяпер, калі беларускае выяўленчае мастацтва стала больш сталым і развітаеца ўсё больш шматгранна, у ім не толькі прыкметна плённае выкарыстанне рэалістычнай спадчыны ў цэлым, але зноў адчуваюцца яснае сувязі яго з традыцыяй дэмакратычнага рэалізму, які склаўся на беларускай глебе».

Акварэльнае мастацтва на сучасным этапе вызначаецца новымі стылістычнымі рысамі, якія не адмяняюць, аднак, раней склаўшыяся традыцыі. Акварэлісты актыўна ўдзельнічаюць у мастацкім працэсе, глыбока адлюстроўваючы нашу рэчаіснасць, дабіваючыся сучаснага гучання твораў.

Адно з вядучых месц сярод акварэльных жанраў займаюць сюжэтна-тэматычныя творы. Менавіта ў гэтым відзе найбольш непасрэдна адлюстраваны змены ў навакольным жыцці. Распрацоўваючы героіка-патрыятычную і сучасную тэмы, мастакі імкнуцца да новых жывапісных рашэнняў.

Разнастайнасцю мастацкіх задум, востры-
нэй жыццёвага гучання, складанасцю кампа-
зіцыі вызначаюцца акварэлі А. Волкава («Ве-
ласіпедысты»), А. Паслядовіч («Калыханка»),
Г. Вашчанкі («Бульба»), Л. Лейтмана
(«У студэнцкія гады»), В. Яўсеева («Шкло-
выдзімалышчыкі»), М. Чэпіка («Калгасны
хор»), Я. Ціхановіча («Беларускія партыза-
ны»). У тэматычным жанры працуюць многія
акварэлісты — Г. Шутаў, В. Лук'янаў, В. Раль-
цэвіч, С. Абрамаў і іншыя.

У акварэльных партрэтах прыкметна жа-
данне мастакоў паказаць чалавека-працаўні-
ка, яго месца ў нашай рэчаіснасці. Каб дабі-
ца гэтых якасцей, акварэлісты смела выкары-
стоўваюць выразнасць жывапіснай мовы,
якая раскрывае не толькі вонкавы выгляд,
але і перадае нам кола думак партрэтуюемых.

Гэта знаходзіць шырокае адлюстраванне
ў акварэльных партрэтах Р. Кудрэвіч, Г. Ваш-
чанкі, В. Сахненкі, І. Раманоўскага, З. Літві-
навай, М. Кірылава, В. Напрэенкі-Ляховіч,
І. Пратасені і інш. У адрозненне ад папярэдніх
гадоў гэты жанр стаў больш выразным. Аква-
рэлісты пільную ўвагу ўдзяляюць унутрана-
му свету чалавека, паўней характарызуюць
нашага сучасніка як асобу.

Значнае месца ў беларускім акварэльным
мастацтве займае акварэльны пейзаж, які пе-
радае прыгажосць прыроды ва ўсіх яе прая-
вах. Лепшым работам гэтага жанру ўласцівы
не простае капіраванне прыроды, а творчы
падыход да яе адлюстравання.

Паказваючы размах камуністычнага бу-
даўніцтва, беларускія акварэлісты імкнуцца

адлюстравать усё непаўторнае, народжанае
нашай рэчаіснасцю. Умела выкарыстоўваючы
тэхнічныя і мастацкія сродкі, мастакі накіроў-
ваюць іх перш за ўсё на раскрыццё глыбокага
зместу адлюстраванай жыццёвай з'явы.

Менавіта гэтымі якасцямі вызначаюцца леп-
шыя работы маладога віцебскага мастака
Ф. Гумена, якім уласцівы абагуленасць, смелае
спалучэнне акварэльных фарбаў, дынамізм
кампазіцый. Манументальнасць індустрыяльна-
га пейзажу праглядае ў акварэлі «Эстакада»
У. Стальмашонка. Акварэль М. Ліханенкі
«Лаўсан будуюцца» вылучаецца насычанасцю
тону. Інтэнсіўныя творчыя пошукі прыкметны
ў гарадскіх пейзажах Г. Ціхановіча, М. Чэпіка
і іншых.

У цэнтры ўвагі акварэлістаў застаецца і
сельскі пейзаж. Мастакоў прывабліваюць жыц-
цё селя з яго карэннымі пераўтварэннямі, ня-
звяданыя маляўнічыя куткі, характэрныя
настроі роднай беларускай прыроды. Над
сельскім пейзажам працуюць мастакі В. Цвір-
ка, А. Гугель, Н. Паплаўская, В. Васільеў
і іншыя.

Акварэлям аднаго з вядучых беларускіх
жывапісцаў В. Цвіркі ўласцівы лаканічнасць
выканання і своеасаблівасць сюжэтаў. Свежа-
сці, гучнасці акварэльных фарбаў мастак дабі-
ваецца абмежаваннем колеравай палітры. Аква-
рэлі В. Цвіркі нешматслоўныя, але жыц-
цёвыя.

У лірычным ці «чыстым» пейзажы акварэль-
ная тэхніка як бы вызваляецца ад усялякіх
«абмежаванняў». Гэта сапраўды поле эксперы-
мента. У акварэльных пейзажах больш арты-

стычнай лёгкасці, эмацыянальна-пачуццёвага пачатку. Гэта, у сваю чаргу, стымулое развіццё індыўідуальнага почырку мастака, выяўленне яго непаўторнасці і своеасаблівасці.

Беларускі акварэльны пейзаж эвалюцыяніруе да больш смелых тэхнічных рашэнняў, да своеасаблівай абагуленасці пісьма, вядомай ускладненасці натурных кампазіцый. Гэты жанр сапраўды багаты і мастакамі, і высокапрафесіянальнымі работамі.

Не апошнія месца ў акварэлі належыць нацюрмарту. На першы погляд, нацюрморт лёгка, даступны ўсім. Аднак не так лёгка дабіцца, каб «прадметныя адлюстраванні» сталі «вобразна жывымі» і данеслі да гледача не толькі прыгажосць прадметаў, але і жывую думку.

А. Паслядовіч, напрыклад, імкнецца да філасофска-паэтычных абагуленняў, падкрэсліваючы ў сваіх лістах характэрныя матывы народнай творчасці. Гэта відаць, у прыватнасці, у яе акварэлі «Чырвоны нацюрморт».

Творчая індыўідуальнасць уласціва нацюрмортам Я. Красоўскага. Яго пісьмо вызначаецца сакавітасцю і мяккасцю выканання (нацюрморт «Фрукты. Крым»).

Своеасаблівасць акварэльнай мовы з выяўленнем у ёй кантрасту цёплых і халодных тонаў прыкметна ў нацюрмортах С. Катковай. У названым жанры працуюць Ф. Гумен, В. Свентахоўская і іншыя.

На сучасным этапе гэты жанр узбагаціўся новымі стылявымі магчымасцямі. Мноства тэм, разнастайнасць тэхнічных прыёмаў, маштабнасць мыслення мастакоў, смелае акварэльнае

пісьмо — усё гэта знайшло адлюстраванне ў нацюрморце.

* * *

Альбом «Беларуская акварэль» складзены з работ, якія захоўваюцца ў архівах Дзяржаўнага музея БССР, Мастацкага фонду БССР і прыватных збораў. Матэрыял, пакладзены ў аснову гэтага альбома, адлюстроўвае характэрныя этапы станаўлення і развіцця беларускай акварэлі. Без работ мастакоў-акварэлістаў цяжка ва ўсёй паўнаце ўявіць сабе агульны ўзровень сучаснага беларускага мастацтва.

Багацце і разнастайнасць тэм і жанраў, сацыяльная значнасць, яркасць і выразнасць мастацкай мовы — усе гэтыя якасці робяць лепшыя акварэльныя работы з'явай высокаідэйнага, дзейснага мастацтва.

Белорусская акварели

Среди различных видов и жанров современного изобразительного искусства определенное место занимают работы, выполненные акварелью. Акварель стала заметной в экспозициях республиканских, всесоюзных выставок. Вышла она и на мировую арену, объективно показав себя искусством, значимым в общем художественном процессе. Разнообразнее и богаче стал акварельный язык в образном отражении нашей действительности.

Акварели под силу социально значимые, сложные сюжетно-тематические композиции. Успешно развиваются в акварели жанры портрета, пейзажа, натюрморта.

Акварель не случайно называют воплощением «живописности». Эта техника издавна привлекает художников своей прозрачностью, легкостью и нежностью красок, виртуозностью в передаче тончайших оттенков цвета, разнообразием технических решений, каждое из которых, в свою очередь, обладает множеством приемов (работа по влажной и сухой бумаге, подцветка рисунка, использование акварели в смешанной технике и т. д.).

По оперативности художественного исполнения не так уж много изобразительных техник может сравниться с акварелью. Акварель «мгновенна» в изображении жизненных явлений. Она воспринимается легкой, но в то же время в сочетании с гуашью, тушью способна становиться более плотной. Акварелью можно добиться живой светотени и неповторимого, своеобразного колорита. Она дешевле и транспортабельнее, чем живопись маслом. Эти обстоятельства определяют в немалой степени

более быстрые пути акварели в народ. При этом ее идейно-тематический диапазон ничуть не меньше в сравнении с другими видами изобразительного искусства.

Рассматривая акварель Белоруссии, следует учитывать особенности исторического развития культуры белорусского народа и в частности изобразительного искусства. Вдумчивое изучение творчества белорусских акварелистов помогает раскрыть такие сложные проблемы нашей живописи, как идейно-тематическая направленность, принципы формирования образа, становление стилей.

Художественная жизнь Белоруссии в предоктябрьскую эпоху развивалась в крайне неблагоприятных условиях. Выставки были сравнительно редким явлением, произведения искусства сосредоточивались в основном в частных коллекциях, не доступных народу.

Только Великая Октябрьская социалистическая революция дала белорусам неограниченные возможности плодотворно развивать национальную культуру. Повсеместно открываются студии изобразительного искусства. В Витебске в 1918 году создается Народная художественная школа. После ряда реорганизаций ей суждено было сыграть немалую роль в воспитании кадров художников Белоруссии, внесших вклад в акварель.

О том, что в изобразительном искусстве Белоруссии акварель занимала уже тогда большое место, свидетельствуют предвоенные всебелорусские художественные выставки (первая — в 1925 г., вторая — в 1927, третья — в 1929, четвертая — в 1931 г.), на которых аква-

рельные работы представлены всеми жанрами. Например, на первой Всебелорусской выставке экспонировалось около 90 работ. Ведущее место здесь занимали произведения В. Кудревича, В. Волкова, М. Эндэ, М. Лебедевой. Привлекали внимание работы молодых: «Революция в Белоруссии», «Ленин умер, но дело его живет», «Портреты красноармейцев и командиров» и другие.

К сожалению, большинство акварельных работ, показанных на перечисленных выставках, погибло в годы войны. Однако тематическая направленность многих из них отражена в каталогах, что позволяет судить о принципиальных изменениях в самом характере художественного процесса, принесенных Великим Октябрем, о пристальном интересе акварелистов предвоенных лет к социалистической действительности.

В довоенный период в области акварели активно работали Ф. Фогт, В. Хрусталеv, Л. Лейтман, Н. Тарасиков, М. Аксельрод, И. Гембицкий, М. Филиппович, А. Астапович, Н. Чурабо и другие.

Их вклад в развитие белорусской акварели 30-х годов неоспорим. Примером может служить сохранившаяся акварель В. Волкова «Партизаны» (1930) — одна из лучших работ того времени, которая обращает на себя внимание композиционно-цветовым решением, крепким рисунком. Названная акварель является убедительным примером того, что акварельной технике под силу те же самые художественные задачи, которые решались в тематической картине.

В годы войны акварель вместе с другими видами изобразительного искусства стала отражать насущные проблемы дня, неизменно присутствуя в рукописных журналах, плакатах, в боевых сатирических газетах «Раздавим фашистскую гадину», «Партизанская дубинка», выходивших в тылу врага.

В области акварели работают в этот период многие художники. В смешанной технике (акварель, гуашь) выполнены работы П. Гавриленко «В рабство» (1943), «Партийное собрание на фронте» (1944), отличающиеся многофигурной композицией. Возвышенное настроение, твердая воля к борьбе с оккупантами подчеркнуты в акварелях В. Суховерхова «Партизан Б. Петровский», «Командир отряда «Слава» В. Галицкий» (1944). Содержательны листы Н. Обрыньбы: «По следам войны» (1944), «Новый порядок» (1942); М. Филипповича: «Белорусские партизаны громят немецкий обоз» (1944), «Жертвы фашизма» (1944); Н. Гутиева: «Портрет комиссара бригады «За Советскую Белоруссию» П. Молчана» (1944), «Комбриг Ф. Дубровский и комиссар В. Лобанок на разгроме фашистского эшелона» (1943) и другие.

В различных жанрах работают в эти годы Е. Красовский, В. Кудревич, Л. Лейтман, С. Романов, Б. Малкин и другие акварелисты Белоруссии.

Где бы ни находились художники: на фронте, в тылу врага, в их акварелях военная тема звучит сурово, трагично, напряженно. Вместе с тем авторы подчеркивают величие духа советских патриотов, красоту родной земли. Белорусская акварель этого времени оставила для по-

томков хотя и малую, но золотую крупицу подлинного искусства, которое не молчало, когда говорили пушки.

Послевоенные годы родили качественно новые, отличительные черты белорусской акварели, целый ряд специфических направлений в ее развитии. Тесно стало акварели в «мастерских». Художники-акварелисты стремились поближе стать к своим героям, к живой теме современности. Тот факт, что художники стали чаще бывать на производстве, для белорусского акварельного искусства оказался принципиальным.

Заметными творческими поисками акварелистов отмечен конец 50-х — начало 60-х годов. Более свободной стала техника исполнения. Особенных успехов достигла акварель в произведениях художников среднего и младшего поколений — Н. Тарасикова, Е. Красовского, Н. Головченко, М. Бельского и других.

В это время идет и интенсивная разработка индустриальных мотивов с выявлением в них разнообразных пластических почерков и манер. В акварели стали заметны черты монументальности, обобщенности, более всестороннего освоения сложившихся традиций и тенденций. Все это проявляется не только в новшествах акварельной техники, но и в обогащении стиливых направлений. Богаче стали содержание, цвет, форма.

Эти ценные качества белорусской акварели получили дальнейшее свое развитие в последнее десятилетие. Именно в данный период началась организация первых всебелорусских акварельных выставок (1966). Для художников

это явилось своеобразным стимулом в усовершенствовании своего мастерства, в открытии новых творческих возможностей.

Немаловажную роль в дальнейшем обогащении акварели сыграли работы молодых художников, которые оперативно откликаются на актуальные жизненные явления, применяя разные художественные средства для наиболее глубокого раскрытия содержания.

Высокое мастерство акварели было заметно на юбилейных выставках, посвященных 50-летию Октября, 50-летию БССР и КПБ, 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, 50-летию образования СССР и 50-летию Ленинского комсомола. Лучшие работы этого времени ярко и глубоко отражают полувековую деятельность советского человека — труженика и творца.

В свое время искусствовед М. Орлова отмечала: «Сейчас, когда белорусское изобразительное искусство стало более зрелым и развивается все более многогранно, в нем не только заметно плодотворное использование реалистического наследия в целом, но вновь ощущаются яснее связи его с традицией демократического реализма, сложившегося на белорусской почве».

Акварельное искусство на современном этапе отличается новыми стилистическими чертами, не отменяющими, однако, ранее сложившиеся традиции. Акварелисты активно участвуют в художественном процессе, глубоко отражая нашу действительность, добиваясь современного звучания произведений.

Одно из ведущих мест среди акварельных жанров занимают сюжетно-тематические

произведения. Именно в этом виде наиболее непосредственно отражены изменения в окружающей жизни. Разрабатывая героико-патриотическую и современную темы, художники стремятся к новым живописным решениям.

Многообразием художественных замыслов, остротой жизненного звучания, сложностью композиции отличаются акварели А. Волкова («Велосипедисты»), А. Последович («Колыбельная»), Г. Ващенко («Картошка»), Л. Лейтмана («В студенческие годы»), В. Евсеева («Стеклодувы»), М. Чепика («Колхозный хор»), Е. Тихановича («Белорусские партизаны»). В тематическом жанре работают многие акварелисты — Г. Шутов, В. Лукьянов, В. Ральцевич, С. Абрамов и другие.

В акварельных портретах заметно желание художников показать человека-труженика, его место в нашей действительности. Чтобы добиться этих качеств, акварелисты смело используют выразительность живописного языка, который раскрывает не только внешность, но и передает нам круг мыслей портретируемых.

Это находит широкое отражение в акварельных портретах Р. Кудревич, Г. Ващенко, В. Сахненко, И. Романовского, З. Литвиновой, Н. Кириллова, В. Напреенко-Ляхович, И. Протасени и др. В отличие от предыдущих лет этот жанр стал более выразительным. Акварелисты пристальное внимание уделяют внутреннему миру человека, полнее характеризуют нашего современника как личность.

Особое место в белорусском изобразительном искусстве занимает акварельный пейзаж, передающий красоту природы во всех ее про-

явлениях. Лучшим работам этого жанра присуще не простое копирование природы, а творческий подход к ее изображению.

Показывая размах коммунистического строительства, белорусские акварелисты стремятся отразить все неповторимое, рожденное нашей действительностью. Умело используя технические и художественные средства, художники направляют их прежде всего на раскрытие глубокого содержания отображаемого жизненного явления.

Именно этими качествами выделяются лучшие работы молодого витебского художника Ф. Гумена, которым присущи обобщенность, смелое сочетание акварельных красок, динамизм композиций. Монументальность индустриального пейзажа проглядывает в акварели «Эстакада» В. Стельмашонка. Акварель Н. Лихоненко «Лавсан строится» отличается насыщенностью тона. Интенсивные творческие поиски заметны в городских пейзажах Г. Тихоновича, М. Чепика и других.

В центре внимания акварелистов остается и сельский пейзаж. Художников привлекают жизнь села с ее коренными преобразованиями, неизведанные живописные уголки, характерные состояния родной белорусской природы. Над сельским пейзажем работают художники В. Цвирко, А. Гугель, Н. Поплавская, В. Васильев и другие.

Акварелям одного из ведущих белорусских живописцев В. Цвирко свойственны лаконичность исполнения и своеобразие сюжетов. Свежести, звучности акварельных красок художник добивается ограничением цветовой палит-

ры. Акварели В. Цвирко немногословны, но жизненны.

В лирическом или «чистом» пейзаже акварельная техника как бы освобождается от всевозможных «ограничений». Это поистине поле эксперимента. В акварельных пейзажах больше артистической легкости, эмоционально-чувственного начала. Это, в свою очередь, стимулирует развитие индивидуального почерка художника, выявление его неповторимости и своеобразия.

Белорусский акварельный пейзаж эволюционирует к более смелым техническим решениям, к своеобразной обобщенности письма, известной усложненности натуральных композиций. Этот жанр поистине богат и художниками, и высокопрофессиональными работами.

Не последнее место в акварели принадлежит натюрморту. На первый взгляд, натюрморт легкий, доступен всем. Однако не так легко добиться, чтобы «предметные изображения» стали «образно живыми» и донесли до зрителя не только красоту предметов, но и живую мысль.

А. Последович, например, стремится к философско-поэтическим обобщениям, подчеркивая в своих листах характерные мотивы народного творчества. Это видно, в частности, в ее акварели «Красный натюрморт».

Творческая индивидуальность присуща натюрмортам Е. Красовского. Его письмо отличается сочностью и мягкостью исполнения (натюрморт «Фрукты. Крым»).

Своеобразие акварельного языка с выявлением в нем контраста теплых и холодных тонов заметно в натюрмортах С. Катковой. В назван-

ном жанре работают Ф. Гумен, В. Свентоховская и другие.

На современном этапе этот жанр обогатился новыми стиливыми возможностями. Обилие тем, разнообразие технических приемов, масштабность мышления художников, смелое акварельное письмо — все это нашло отражение в натюрморте.

* * *

Альбом «Белорусская акварель» составлен из работ, хранящихся в архивах Государственного музея БССР, Художественного фонда БССР и частных собраний. Материал, положенный в основу данного альбома, отражает характерные этапы становления и развития белорусской акварели. Без работ художников-акварелистов трудно во всей полноте представить себе общий уровень современного белорусского искусства.

Богатство и разнообразие тем и жанров, социальная значимость, яркость и выразительность художественного языка — все эти качества делают лучшие акварельные работы явлением высокодейного, действенного искусства.

Byelorussian Water-colours

Among the various genres and mediums of the contemporary graphic arts of Byelorussia water-colour painting is of undoubted importance and interest. The water-colour has become significant in the general artistic process and is duly well-represented in republican, All-Union and international exhibitions. The possibilities of this medium in expressing our life have become more varied and richer.

Water-colourists are quite capable of tackling socially important involved subjects. Success has been achieved in portraiture, landscape and still life painting.

Water-colour painting is considered the supreme means of achieving the greatest pictorial effect, which is not ungrounded. This medium has always attracted artists by its great possibilities in rendering infinite and subtle gradations of tone, by the diversity of technical methods each suggesting a large variety of devices to choose from, such as working on wet or dry paper, varnishing the drawing, using mixed technique, etc.

There are but very few artistic mediums equal to the water-colour medium in so far as the rapidity of execution is concerned. The water-colour is instantaneous in expressing life. Water-colours produce light effects, but when mixed with gouache or ink they are capable of producing stronger effects. They may produce live light and shade effects and inimitably original colour effects. Water-colours are cheaper and more portable than oil pictures. All these peculiarities of the water-colour make it quickly reach the broad masses, which does

not at all mean that the range of the themes and ideas expressed by water-colourists is narrower than in any other kind of fine arts.

When considering water-colour painting in Byelorussia one should take into account the historical peculiarities of its national culture, and first of all the history of the fine arts in it. A careful study of the works of Byelorussian water-colourists will be helpful in clearing up such problems in our painting as the trends in subject treatment, the principles of image treatment and the background of styles.

In pre-revolutionary Byelorussia art developed in extremely unfavourable conditions. Exhibitions were a rarity, art works were mainly in private collections inaccessible to the common people.

The Great October Socialist Revolution afforded ample opportunities to the Byelorussian people for developing their national culture. Art studios were opened in all parts of the republic. In 1918 the People's Art School of Vitebsk was opened. After a number of reforms the school became an important centre training national artists who contributed much to the development of water-colour painting.

The pre-war national exhibitions (the first held in 1925, second 1927, third in 1929 and fourth in 1931) where all genres of water-colour painting were represented showed that already at that time the water-colour was important and widely cultivated in Byelorussia. Thus, for example, about ninety water-colours were shown at the first national exhibition. The water-colours executed by V. Kudrevich, V. Volkov,

M. Endé and M. Lebedeva were the focus of the event. The «Revolution in Byelorussia» «Lenin Is Dead but His Cause Is Alive», «Portraits of Red Army Men and Commanders» and other works by young artists also attracted the attention of the visitors.

Unfortunately, most of the water-colours shown at those exhibitions were lost in the war. But the themes of many of them are recorded in catalogues, which makes it possible to judge the artistic process after the Great October Revolution. The revolution caused great changes in this process, water-colourists showed keen interest in socialist development in the pre-war years.

F. Fogt, V. Khrustalev, L. Leitman, N. Tarasikov, M. Axelrod, I. Gembitski, M. Filippovich, A. Astapovich, N. Churabo and other artists were engaged in water-colour painting in those years.

Their contribution to the development of the Byelorussian water-colour painting of the '30s is indisputable. As proof of this we can refer to V. Volkov's «Guerillas» (1930) which has survived the war and is one of the best works produced at that time. It attracts your attention by its composition, colour scheme and strong lines. It is also a convincing example to demonstrate the possibilities of the water-colour technique in successfully solving problems tackled in action painting.

In the war years the topics of the day were the focus of all art. Water-colours were widely represented in manuscript magazines, as posters and in the satirical newspapers «We Shall

Crush Fascism» and «The Guerilla Bludgeon» issued in the enemy's rear.

Many artists were engaged in water-colour painting at that time. P. Gavrilenko used mixed technique (water-colours and gouache) to produce his many-figured compositions «In Servitude» (1943) and «A Party Meeting at the Front» (1944). V. Sukhoverkhov's water-colour pictures «Guerilla B. Petrovski» and «Slava Detachment Commander V. Galitski» (1944) are permeated with excitement and people's unbending spirit and readiness to fight the invaders. N. Obrynba's «The Traces Left by the War» (1944) and «New Order» (1942), M. Filippovich's «Byelorussian Guerillas Raiding Enemy Transport» (1944) and «The Victims of Fascist Terror» (1944), N. Gutiev's «Portrait of P. Molchan, For-Soviet-Byelorussia Brigade Commissar» (1944) and «Brigade Commander F. Dybrovski and Commissar Lobanok in a Raid on a Fascist Train» (1943) and other works are powerful in content.

E. Krassovski, V. Kudrevich, L. Leitman, S. Romanov, B. Malkin and other Byelorussian water-colourists worked then in various genres.

Wherever they were during the war, at the front or in the enemy's rear, Byelorussian artists executed their water-colours on war subjects in an austere and tragic style exposing the intense atmosphere of those years. At the same time they stressed the greatness and unbending spirit of Soviet patriots and the beauty of the Soviet land. The water-colourists of that period had left to the generations to come their small but precious

heritage of genuine art which never kept silent when guns spoke.

The post-war years saw the appearance of new peculiarities in Byelorussian water-colour painting, a number of specific trends in its development. The studio became too small for this art. Water-colourists undertook to work as much as possible out-of-door so as to come in closer contact with their heroes, to mingle with their subjects, with contemporary life. The fact that artists began to visit factories more frequently and depict the developing industrial scene became of principal importance for the development of Byelorussian water-colour painting.

The end of the fifties and the early sixties saw the marked success achieved by water-colourists in their search for style. The style of expression became more free. Especially successful in water-colour painting were N. Tarasikov, E. Krassovski, N. Golovchenko, M. Bel-ski and other artists of the middle and younger generations.

At that time artists paid much attention to developing industrial motifs and various modes of plastic treatment. Monumentality, breadth of statement and tradition were all found in the water-colours of that period which saw not only innovations in the water-colour technique but the emergence of new styles and their enrichment. The subject-matter, colour and form became enriched.

These new valuable peculiarities of Byelorussian water-colour painting have been further developed in the last ten years, the period which saw the first national exhibitions of water-colours

(the first one held in 1966). This has stimulated artists to further efforts towards perfecting their craftsmanship and exploring new possibilities of this medium.

Young artists have greatly contributed to the development of the water-colour medium. They take a lively keen interest in the important events of modern life, they immediately respond to these events and use various means of artistic expression to show their subjects with keen realistic insight.

The exhibitions devoted to the 50th anniversary of the October Revolution, to the 50th anniversary of the Communist Party of Byelorussia and the Byelorussian SSR, to the 50th anniversary of the USSR, to Lenin's birth centenary and to the 50th Y. C. L. anniversary showed that our water-colourists have ability of a high order. The best works of this period show vividly and with keen insight the half century's life of the Soviet people, the working people and builders of a new life.

Art critic M. Orlova wrote in her time: «Now when the Byelorussian graphic arts have matured for their all-round development one can observe in them not only a marked influence of the realistic heritage of the past but their markedly growing connection with the traditions of democratic realism with its peculiarities which took shape in Byelorussian culture».

The contemporary art of water-colour painting is characterised by new qualities in style which do not, however, obliterate the traditional ones. It is an effective art in the general dynamic artistic process. Water-colourists show with

keen insight all aspects of modern life giving their subjects a touch of modern feeling.

Creating narrative pictures, concerning particular subjects, is one of the leading trends in water-colour painting. Such pictures represent all the changes in the outer world in the most direct way. Treating heroic, patriotic and modern themes artists search for new modes of artistic expression.

A diversity of ideas, expertly delineated realism and tightly-knit composition are the distinguishing features of the water-colours produced by A. Volkov («Cyclists»), A. Posledovich («Lullaby»), G. Vashchenko («Harvesting Potatoes»), L. Leitman («College Days»), V. Evseyev («The Glass-Blowers»), M. Chepik («A Collective Farmers' Choir»), E. Tikhanovich («Byelorussian Guerillas»). G. Shutov, V. Napreyenko, V. Lukianov, V. Raltsevich, S. Abramov and other water-colourists work in this genre.

The artists painting portraits in water-colours tend to represent working people, to show their position in society. For this purpose they make bold use of the great expressive power of the artistic language helping them not only to render the outward features of their sitters but also to convey to us their inner experience.

This is evident in the portraits executed by R. Kudrevich, G. Vashchenko, V. Sakhnenko, I. Romanovski, F. Gumen, Z. Litvinova, N. Kirillov, V. Napreyenko-Lakhovich, I. Protassenia and others. This genre has become more expressive than in the previous years. Water-colourists attach great importance to capturing man's in-

ner life and portray our contemporaries in their full complexity.

Water-colour landscapes are a particular phenomenon in Byelorussian art. Water-colourists depict the beauty of the Byelorussian landscape in all its forms. In the best works of this genre we find no simple imitation of nature, they clearly show that their producers take a creative attitude in expressing nature.

Showing the wide scope of communist construction Byelorussian water-colourists focus their attention on unique subjects suggested by our reality. Masterfully handling various technical and artistic means, they use them, first and foremost, to expose the essence of the matter they treat.

These qualities characterise the best works of F. Gumen, a young artist from Vitebsk. Bold colour effects, breadth of statement and movement of composition are all there in his water colours. One can observe monumentality in V. Stelmashonok's industrial landscape «Scaffolding». N. Likhonenko's «The Lavsan Factory under Construction» is intense in tonality. The townscapes executed by G. Tikhanovich, M. Chepik and other Byelorussian painters show that these artists are intent on finding new styles of expression.

Country scenes are also the focus of water-colourists' attention. Country life with all its sweeping changes, unexplored corners of natural beauty and Byelorussia's peculiar natural phenomena attract their attention. V. Tsvirko, A. Gugel, N. Poplavskaya, V. Vassiliev and other artists paint country scenes.

The water-colours by V. Tsvirko, one of the leading Byelorussian artists, are terse in form and original in matter. The artist obtains fresh and rich colour effects by expertly controlling his palette. Though his pictures are terse in style, they are true to life.

In «pure» landscape painting the water-colour technique is used more freely, without restraint. This is a truly broad field for experimenting with the water-colour medium. Landscapes in water-colours are lighter than those in oils, the emotional element in them plays an important role, which stimulates the artist to evolving a highly personal artistic language of his own.

One can observe new tendencies in the evolution of Byelorussian water-colour landscape painting, such as the emergence of bolder methods of execution, breadth of statement, some complicity of arrangement. There are many artists working in this genre and many masterfully executed pictures too.

Still life paintings in water-colours are also noteworthy. The still life seems facile to execute on the face of it. In fact it is not so easy a job to produce a lively impression of substance and to convey to the spectator both the beauty of the subject matter and the idea expressed therein.

A. Posledovich, for example, tends to make her statements broad, philosophically and poetically grounded, emphasising in her works motifs characteristic of popular art. This is evident in her «Red Still Life». Her pictures are accurately executed and true to life.

E. Krassovski's still lifes show that the artist possesses a style of his own. Rich colour effects

and suavity of treatment are the distinguishing features of his pictures («Fruit. The Crimea». S. Katkov's artistic language is original. The artist obtains beautiful contrasts of cold and warm colours. F. Gumen, V. Sventokhovskaya, I. Kapelan and other artists also work in this genre.

At present the style of expression in still life painting has become enriched. A wide range of themes, a diversity of technical devices, artists' broad vision of life and boldness of handling are all to be found in contemporary still lifes.

* * *

The pictures reproduced in this album are in the collections of the Byelorussian Art Museum, the BSSR Art Fund and in private collections. The matter of the album illustrates the peculiar stages in the evolution of Byelorussian water-colour painting. It is difficult to judge contemporary Byelorussian art in general without regard to water-colour painting.

A wealth and variety of themes and genres, social importance, brilliance and highly expressive power are the fundamental qualities of water-colour painting making it a highly effective art of outstanding ideological strength.

Aquarelle biélorusse

Parmi les divers genres de l'art plastique biélorusse moderne une place déterminée revient aux oeuvres faites à l'aquarelle. Ces oeuvres sont richement représentées aux expositions républicaines et nationales. L'aquarelle a aussi gagné l'arène internationale, s'étant révélée comme un art important dans le processus général artistique. Encore plus diversifiés sont devenus les moyens d'expression de l'aquarelle.

Les sujets complexes, d'une importance sociale sont à la portée de l'aquarelle. Elle se développe avec succès dans les genres du portrait, du paysage, de la nature morte.

Ce n'est pas par hasard qu'on appelle l'aquarelle l'incarnation de la peinture. Cette technique attire depuis longtemps les peintres par ses couleurs transparentes, légères, tendres, par la virtuosité dans la représentation des nuances de la couleur, par la diversité des solutions techniques dont chacune possède, à son tour, plusieurs procédés (peinture sur papier mouillé et sec, teinture du dessin, utilisation de l'aquarelle dans la technique mixte etc).

Par la rapidité d'exécution, il y a peu de techniques qui peuvent égaler celle de l'aquarelle. Elle est «prompte» dans la représentation de la vie. L'aquarelle est légère, mais combinée avec de la gouache et de l'encre de Chine elle peut devenir plus dense. En dessinant à l'aquarelle, on peut obtenir des clairs-obscur vifs et un coloris particulier. Elle est moins chère et plus transportable que la peinture à l'huile. Tout ceci a déterminé dans une grande mesure les voies rapides de pénétration de l'aquarelle dans le peuple. En même temps le choix de ses sujets

idéologiques n'est pas inférieur à celui des autres genres de l'art plastique.

En examinant l'aquarelle de la Biélorussie, il faut tenir compte des particularités du développement historique de la culture du peuple biélorusse et de l'art plastique notamment. L'étude minutieuse de l'oeuvre des aquarellistes biélorusses permet de découvrir les tendances idéologiques de l'aquarelle, les principes de création de l'image, la formation des styles.

La vie artistique en Biélorussie prérévolutionnaire se développait dans les conditions extrêmement défavorables. Les expositions étaient rares, les oeuvres d'art étaient principalement concentrées dans des collections privées inaccessibles au peuple.

La Grande Révolution socialiste d'Octobre a présenté aux Biélorusses des possibilités illimitées de développer leur culture nationale. Partout s'ouvraient les studios d'art plastique. En 1918 à Vitebsk, on crée l'Ecole populaire des arts. Après avoir subi une série de réorganisations, elle a dû jouer un grand rôle dans la formation des peintres biélorusses qui ont grandement contribué au développement de l'aquarelle.

Du fait que l'aquarelle occupait alors une place importante dans l'art plastique de Biélorussie témoignent les expositions d'art panbiélorusses d'avant-guerre (la première organisée en 1925, la deuxième en 1927, la troisième en 1929, la quatrième en 1931) où les aquarelles étaient représentées dans tous les genres. Par exemple, à la première Exposition panbiélorusse étaient exposées près de 90 oeuvres. Une place principale y était réservée aux aquarelles de

V. Koudrevitch, de V. Volkov, de M. Ende, de M. Lébédéva. D'intérêt étaient aussi les oeuvres des jeunes: «La Révolution en Biélorussie», «Lénine est mort, mais sa cause vit», «Portraits des gardes-rouges et des commandants» et autres.

Maleureusement, la plupart des aquarelles présentées aux dites expositions ont disparu pendant la guerre. Toutefois, la tendance des sujets de plusieurs d'elles est reflétée dans des catalogues, ce qui permet de juger des changements de principe dans le caractère même du processus artistique, apportés par la Révolution d'Octobre, de l'attention qu'accordaient les aquarellistes d'avant-guerre à la réalité socialiste.

Avant la guerre, on distinguait les aquarellistes suivants: F. Fogt, V. Khroustalev, L. Leïtman, N. Tarassikov, M. Axelrod, I. Guembitski, M. Philippovitch, A. Astapovitch, N. Tchourabo et autres. La contribution qu'ils ont apportée au développement de l'aquarelle biélorusse des années 30 est sans conteste. D'exemple peut servir une aquarelle conservée de V. Volkov. «Les partisans» (1930), une des meilleures oeuvres de l'époque, présentant une composition originale. Cette aquarelle est un exemple convaincant de ce que la technique d'aquarelle est capable de résoudre des problèmes d'art aussi bien que celle des tableaux thématiques.

Pendant la guerre l'aquarelle, conjointement avec d'autres genres d'art plastique commence à refléter les problèmes vitaux du jour. On trouve des dessins à l'aquarelle dans des revues manuscrites, dans des pancartes, dans les journaux satiriques «Ecrasons la canaille fasciste», «La

massue de partisans» paraissant aux arrières ennemies.

Cette période a vu travailler plusieurs aquarellistes. Les oeuvres de P. Gavrilenko. «A l'escavage». (1943), «Réunion de membres du parti au front» (1944), exécutées en technique mixte (aquarelle, gouache) se distinguent par une composition à figures multiples. Le ton sublime, la ferme volonté du peuple dans la lutte contre les envahisseurs sont mis en valeur dans les aquarelles de V. Soukhoverkov «Le partisan B. Petrovski», «Le commandant du détachement «Slava» V. Galitski» (1944). Sont expressives les feuilles de N. Obrynba «Sur les traces de la guerre» (1944), «Un nouvel ordre» (1942), de M. Philippovitch «Les partisans biélorusses attaquent un convoi allemand» (1944), de N. Goutiev «Portrait du commissaire de la brigade «Pour la Biélorussie Soviétique» P. Moltchan» (1944), «Le commandant de la brigade F. Doubrovski et le commissaire V. Lobanok attaquent un train fasciste» (1943) et autres.

Dans différents genres travaillent pendant la guerre E. Krassovski, V. Koudrevitch, L. Leïtman, S. Romanov, B. Malkine et d'autres aquarellistes de la Biélorussie. Où qu'ils se trouvent, sur le front ou aux arrières ennemies, les motifs de guerre tragiques et tendus, sont toujours présents dans leurs aquarelles. Les peintres y soulignent la grandeur de l'esprit des patriotes soviétiques, la beauté de la terre natale. L'aquarelle biélorusse de cette période a laissé pour les générations à venir bien que petit mais le grain d'or de l'art authentique qui ne taisait pas lorsque les canons parlaient.

Dans l'après-guerre, on voit naître des traits nouveaux de l'aquarelle biélorusse, des tendances spécifiques dans son développement. L'aquarelle est serrée dans les ateliers. Les aquarellistes cherchent à voir de plus près leurs personnages et la vie. Ils commencent à visiter plus souvent des entreprises industrielles.

La fin des années 50 et le début des années 60 sont marqués par des recherches créatives des aquarellistes. La technique d'exécution est devenue plus aisée. Des succès particuliers ont été obtenus par les peintres des générations moyenne et jeune N. Tarassikov, E. Krassovski, N. Golovtchenko, M. Belski et autres. A cette époque les artistes se tournent vers les sujets aux motifs industriels et y révèlent les manières plastiques différentes. On voit apparaître dans l'aquarelle des traits monumentaux, généralisés. Les traditions et les tendances formées commencent à être traitées de façon plus complète. Tout ceci se manifeste non seulement dans les nouveautés de la technique d'aquarelle mais aussi dans l'enrichissement des styles. Plus riches sont devenus le contenu, la couleur, la forme.

Ces qualités précieuses de l'aquarelle ont continué à s'évoluer les dix dernières années. C'est dans cette période qu'on organise les premières expositions panbiélorusses des aquarelles. Pour les peintres cela est devenu un stimulant particulier pour perfectionner leur maîtrise et révéler de nouvelles possibilités créatives.

Un rôle important dans l'enrichissement ultérieur de l'aquarelle ont joué les oeuvres des jeunes peintres qui ne s'attardent pas à réagir

aux phénomènes de la vie en faisant usage de différents moyens artistiques pour rendre le contenu de manière plus profonde.

D'une haute maîtrise étaient les aquarelles présentées aux expositions consacrées au cinquantenaire de la Révolution d'Octobre, au cinquantenaire du PC de Biélorussie et de la RSSB, au centenaire de la naissance de V. I. Lénine, au cinquantenaire de la formation de l'URSS et au cinquantenaire du Komsomol léniniste. Les meilleures oeuvres de cette époque reflètent profondément l'activité du Soviétique au cours d'un demi-siècle.

La critique d'art M. Orlova écrivait à son temps: «Lorsque l'art plastique biélorusse s'est raffermi et connaît un développement multiforme en utilisant non seulement l'héritage réaliste dans son ensemble, ses liens avec les traditions du réalisme démocratique formé en Biélorussie deviennent plus étroits».

L'aquarelle de nos jours est riche en styles nouveaux ne rejetant pourtant pas les traditions anciennes. Elle participe activement au processus artistique en reflétant profondément notre réalité.

Une des places principales parmi les genres de l'aquarelle revient aux oeuvres thématiques qui reflètent plus directement que les autres les transformations dans la vie. En dessinant les tableaux aux sujets héroïques et modernes, les peintres cherchent à trouver de nouvelles solutions expressives.

Des recherches créatives, une perception profonde de la vie, des compositions complexes distinguent les aquarelles d'A. Volkov «Cyclis-

tes», d'A. Posledovitch «Berseuse», de G. Vachtchenko «Pommes de terre», de L. Leïtman «Pendant les années d'études», de V. Evseev «Souffleurs de verre», de M. Tchepic «Le chœur kolkhozien» d'E. Tikhanovitch «Les partisans biélorusses». Parmi les aquarellistes travaillant dans le genre thématique citons G. Choutov, V. Napreenko, V. Loukianov, V. Raltsevitch, S. Abramov et autres.

Dans les portraits à l'aquarelle, on remarque le désir des peintres de montrer l'homme-travailleur, sa place dans la vie. A cette fin les aquarellistes utilisent largement les moyens expressifs de l'art qui découvrent non seulement l'apparence mais aussi le monde intérieur des personnages.

Ceci se manifeste le plus dans les portraits de R. Koudrevitch, G. Vachtchenko, V. Sakhnenko, I. Romanovski, Z. Litvinova, N. Kirillov, I. Borovski, V. Napreenko-Lakhovitch, I. Protasenia et d'autres. A la différence des années précédentes ce genre est devenu plus expressif. Les aquarellistes attirent une grande attention au monde intérieur de l'homme, caractérisent notre contemporain comme étant une personnalité.

Une place particulière occupe dans l'art plastique biélorusse le paysage à l'aquarelle montrant la beauté de la nature dans toutes ses variations. Les meilleurs peintres de ce genre ne copient pas la nature mais la représentent de manière créatrice.

En reflétant l'ampleur de l'édification communiste, les aquarellistes biélorusses s'emploient à montrer tout ce qui est sans précédent, né de

notre réalité. En utilisant savamment les moyens artistiques et techniques, ils ouvrent le contenu profond d'un phénomène de la vie.

Ce sont ces qualités qui distinguent les oeuvres du jeune peintre de Vitebsk F. Goumen, auxquelles sont propres la généralisation, la combinaison hardie des couleurs, le dynamisme des compositions. L'aquarelle de V. Stelmachonok «Estacade» ne manque pas de traits monumentaux, celle de N. Likhonenko. «Usine de lavsan en construction» se distingue par un ton saturé. Les paysages de G. Tikhonov, de M. Tchepic et d'autres sont imprégnés de recherches créatives.

L'attention des aquarellistes est toujours centrée sur le paysage rural. La vie de la campagne avec les transformations fondamentales, des coins pittoresques inconnus, les états de la nature biélorusse, tout ceci attire les peintres. Parmi les paysagistes de ce genre citons V. Tsvirko, A. Gouguel, N. Poplavskaïa, V. Vassiliev et autres.

Le laconisme d'exécution et l'originalité des sujets sont propres aux aquarelles d'un des meilleurs peintres biélorusses V. Tsvirko. Ses oeuvres sont austères, mais d'une vivacité particulière.

Dans le paysage «pur» ou lyrique la technique d'aquarelle semble être libérée de toutes «restrictions». C'est vraiment un champ d'expérimentation. Dans les paysages à l'aquarelle il y a plus de légèreté artistique que d'émotions. Ceci favorise l'évolution de la manière individuelle du peintre, la découverte de son caractère original.

Le paysage biélorusse à l'aquarelle tend aux solutions techniques plus hardies, à l'expression généralisée et aux compositions naturelles complexes. Ce genre est riche en peintres et en oeuvres hautement professionnelles.

La nature morte n'occupe pas la dernière place dans l'aquarelle. Au premier regard elle est facile, accessible à tous. Toutefois, il est difficile de parvenir à ce que les représentations des choses prennent une image vive et qu'elles confèrent au spectateur non seulement leur beauté mais aussi la pensée vivante.

A. Posledovitch tend aux généralisations philosophiques en soulignant dans ses tableaux les motifs caractéristiques de l'art populaire; exemple: son aquarelle «Nature morte rouge».

D'une individualité créatrice sont les natures mortes d'E. Krassovski. Sa manière est tendre et saturée (nature morte «Fruits. Crimée»). Sont originales les natures mortes de S. Katkova. Dans ce genre travaillent F. Goumen, V. Sventokhovskaïa, S. Kapélian et autres.

A l'heure actuelle ce genre s'est enrichi par de nouvelles possibilités d'exécution, par de nouveaux thèmes et procédés techniques. Les natures mortes faites à l'aquarelle témoignent d'une grande franchise dans l'exécution.

* * *

L'album «Aquarelle biélorusse» contient les aquarelles conservées dans les archives du Musée d'Etat de la RSSB, du fonds d'art de la RSSB et des collections privées. Les oeuvres qui ont servi de base de la présente édition

montrent les étapes de formation et d'évolution de l'aquarelle biélorusse. Sans oeuvres des aquarellistes, il est difficile d'imaginer dans une pleine mesure le niveau général de l'art biélorusse moderne.

La richesse et la diversité des thèmes et des genres, l'importance sociale, la représentation expressive, toutes ces qualités font de meilleures aquarelles un phénomène de l'art actif, hautement idéologique.

Belorussische Aquarellmalerei

Neben den verschiedenen Gattungen und Genres der modernen bildenden Kunst nimmt die Aquarellmalerei einen beachtlichen Platz ein. Sie trat auf Republik- und Allunionsausstellungen hervor. Auch im internationalen Maßstab bewährte sich die Aquarellmalerei und erlangte Bedeutung im gesamten künstlerischen Prozeß. Die Ausdrucksmittel, die der Aquarellmalerei in der bildhaften Darstellung unserer Wirklichkeit zur Verfügung stehen, sind umfangreicher und mannigfaltiger geworden.

Die Aquarellmalerei ist den sozial bedeutsamen, komplizierten, thematischen Kompositionen durchaus gewachsen. Eine erfolgreiche Entwicklung erfuhren hier solche Genres wie Porträt-, Landschaftsdarstellungen und Stilleben.

Das Aquarell kann man mit Recht eine echte Verkörperung des Malerischen nennen. Diese Technik zieht seit jeher die Künstler durch ihre Durchsichtigkeit, leichte und sanfte Farben, die Fähigkeit zu meisterhafter Wiedergabe feinsten Farbschattierungen an. Dieser Malweise ist eine Vielfalt technischer Lösungen eigen, von denen jede ihrerseits über zahlreiche Handgriffe verfügt, wie das Arbeiten auf nassem und trockenem Papier, das Kolorieren der Zeichnung, Anwendung des Aquarells in einer Mischtechnik usw.

Es gibt nicht viele Darstellungstechniken, die sich in ihrem operativen Charakter der künstlerischen Ausführung mit der Aquarellmalerei messen können. Mit dieser Malweise lassen sich momentane Erscheinungen des Lebens darstellen. Bei seiner Leichtigkeit kann das Aquarell in Verbindung mit Guaschfarben dichter werden.

Im Aquarell kann man ein lebendiges Helldunkel und eine einmalige, eigenartige Farbgebung erreichen. Die Aquarellmalerei ist billiger und praktischer zu handhaben als die Ölmalerei. Das bestimmt in nicht geringem Maße ein schnelleres Eindringen der Aquarellmalerei ins Volk. Dabei bleibt ihr ideell-thematischer Bereich keinesfalls enger als der der anderen Gattungen der bildenden Kunst.

Beim Herangehen an die Aquarellmalerei Belorußlands sind Besonderheiten der historischen Entwicklung der belorussischen Kultur, insbesondere der bildenden Kunst in Betracht zu ziehen. Das Studium des Schaffens der belorussischen Aquarellmaler hilft solche schwere Probleme unserer Malerei lösen, wie die ideell-thematische Tendenz, Prinzipien der Bildung der Gestalt, das Werden der Stile.

Das künstlerische Leben Belorußlands entwickelte sich vor der Oktoberrevolution unter äußerst ungünstigen Bedingungen. Ausstellungen waren ein seltsames Ereignis, Kunstwerke blieben hauptsächlich den Privatsammlungen vorbehalten, die dem Volke nicht zugänglich waren.

Erst die Große Sozialistische Oktoberrevolution brachte den Belorussen unbegrenzte Möglichkeiten, ihre nationale Kultur fruchtbar zu entwickeln. In vielen Städten entstehen Studios für bildende Kunst. 1918 wurde in Witebsk die Volksschule für Kunst gegründet. Nach mehreren Umgestaltungen konnte sie für die Erziehung junger Künstler Belorußlands eine wichtige Rolle spielen. Diese Künstler trugen zur Entwicklung der Aquarellmalerei bei.

Die ersten vier belorussischen Ausstellungen, die in den Jahren 1925, 1927, 1929 und 1931 veranstaltet wurden und auf denen die Aquarellmalerei durch alle Genres vertreten war, zeugen davon, daß bereits damals die Aquarellmalerei einen bedeutenden Platz in der bildenden Kunst Belorußlands einnahm. Auf der ersten Belorussischen Ausstellung waren etwa neunzig Gemälde zu sehen. Unter den hervorragenden Werken von W. Kudrewitsch, V. Wolkow, M. Ende, M. Lebedewa zogen auch Arbeiten junger Maler die Aufmerksamkeit auf sich, wie «Revolution in Belorußland», «Lenin ist tot, aber sein Werk lebt weiter», «Bildnisse der Rotarmisten und Kommandeure» u. a.

Leider wurden die meisten dieser Aquarelle in den Kriegsjahren vernichtet. Aber die thematische Tendenz vieler davon ist aus Katalogen ersichtlich, was von den grundlegenden Wandlungen urteilen läßt, die im Charakter des künstlerischen Prozesses seit dem Großen Oktober vor sich gegangen sind. Die Aquarellmaler der Vorkriegsjahre wandten sich der sozialistischen Wirklichkeit zu.

In der Vorkriegszeit widmeten sich der Aquarellmalerei F. Fogt, W. Chrustaljow, L. Lejtman, N. Tarassikow, M. Axelrod, I. Gembizki, M. Filippowitsch, A. Astapowitsch, N. Tschurabo und andere.

Ihr Beitrag zur Entwicklung der belorussischen Aquarellmalerei der dreißiger Jahre ist unbestreitbar. Hierfür ist ein Beispiel das erhaltene Aquarell «Partisanen» von V. Wolkow (1930), eine der besten Arbeiten jener Zeit, die als eine gelungene Lösung in Komposition und

Farbe und in ihrer kräftigen Pinselführung zu betrachten ist. Das Aquarell beweist, daß diese Technik den künstlerischen Aufgaben im thematischen Bereich gewachsen ist.

In den Kriegsjahren griff die Aquarellmalerei neben den anderen Gattungen der bildenden Kunst die aktuellen Probleme des Tages auf, war ständig in handschriftlichen Zeitschriften, Plakaten und den satirischen Kampfzeitungen «Vernichten wir das faschistische Scheusal» und «Partisanenknüppel» vertreten, die im Hinterland des Feindes erschienen.

Viele Künstler widmen sich in dieser Zeit der Aquarellmalerei. In einer Mischtechnik (Aquarell- und Guaschfarben) sind die Arbeiten von P. Gawrilenko: «In die Sklaverei» (1943), «Parteiversammlung an der Front» (1944), ausgeführt, die sich durch ihre figurenreiche Komposition auszeichnen. Die erhabene Stimmung und der feste Wille zum Kampf gegen die Eindringlinge werden in den Aquarellen von W. Suchowerchow: «Partisan B. Petrowski», «Kommandeur der Truppe «Ruhm» W. Galizki» (1944), besonders hervorgehoben. Gehaltvoll sind die Blätter «Spuren des Krieges» (1944) und «Neue Ordnung» (1941) von N. Obrynba, die Aquarelle «Belorussische Partisanen vernichten den faschistischen Troß» (1944) und «Opfer des Faschismus» (1944) von M. Filippowitsch, die Arbeiten «Bildnis des Kommissars der Brigade «Für Sowjetbelorußland», P. Moltschan» (1944) und «Brigadekommandeur F. Dubrowski und Kommissar Lobanok bei der Vernichtung des faschistischen Militärzuges» (1943) von N. Gutijew und andere.

Den verschiedenen Genres widmen sich in diesen Jahren J. Krassowski, W. Kudrewitsch, L. Lejtman, S. Romanow, B. Malkin und andere Aquarellmaler Belorußlands.

Wo sich die Maler auch immer befinden mögen, ob an der Front oder im Hinterland des Feindes, das Kriegsthema klingt in ihren Aquarellen hart, tragisch und angespannt. Zugleich heben die Autoren die Größe des Geistes der sowjetischen Patrioten und die Schönheit des Heimatlandes hervor. Die belorussische Aquarellmalerei dieser Zeit hinterließ für die kommende Generation ein goldenes Körnchen echter Kunst, die nicht schwieg, als die Kanonen sprachen.

Die Nachkriegsjahre brachten qualitativ neue, eigentümliche Züge der belorussischen Aquarellmalerei und eine ganze Reihe spezifischer Richtungen in deren Entwicklung hervor. Die Aquarellmaler strebten danach, ihren Helden näherzustehen, sich mit dem Thema der Gegenwart ausführlicher auseinanderzusetzen. Die Tatsache, daß die Maler öfter Betriebe besuchten, war von grundlegender Bedeutung für die belorussische Aquarellkunst.

Das Ende der fünfziger und der Beginn der sechziger Jahre wurden durch bedeutende schöpferische Versuche der Aquarellmaler gekennzeichnet. Die Technik der Ausführung ist lockerer geworden. Die Aquarellmalerei kann bedeutende Erfolge am Beispiel der Werke von Malern der mittleren und jüngeren Generationen verzeichnen, wie N. Tarassikow, J. Krassowski, N. Golowtschenko, M. Belski und anderen Künstlern.

In dieser Zeit werden auch Industriemotive intensiv aufgegriffen. Die Künstler offenbaren darin verschiedenartige Handschriften und Gestaltungsweisen. In der Aquarellmalerei zeichnen sich Züge von Monumentalität und der Verallgemeinerung ab, darüber hinaus läßt sich eine allseitige Auffassung der sich herausgebildeten Traditionen und Tendenzen erkennen. All das wird nicht nur in der neuartigen Behandlung der Aquarelltechnik, sondern auch in der zunehmenden Vielfalt der Stilrichtungen deutlich sichtbar. Inhalt, Farbe und Form sind reicher geworden.

Diese wertvollen Eigenschaften der belorussischen Aquarellmalerei erfuhren ihre weitere Entwicklung im letzten Jahrzehnt. Eben in dieser Periode werden erste gesamtbelorussische Ausstellungen der Aquarelle veranstaltet. Das spornte die Maler zur Vervollkommnung ihrer Meisterschaft und zur Aufdeckung neuer schöpferischer Möglichkeiten an.

Von Bedeutung für die weitere Bereicherung der Aquarellmalerei waren die Arbeiten junger Maler, die sich unmittelbar den gegenwärtigen Erscheinungen des Lebens zuwenden und verschiedene künstlerische Mittel zur tieferen Wiedergabe des Inhalts anwenden.

Ihren Aufschwung erlebte die Aquarellmalerei auf den Jubiläumsausstellungen, die dem 50. Jahrestag des Oktobers, dem 50. Jahrestag der KPdSU und der BSSR, dem 100. Geburtstag W. I. Lenins, dem 50. Jahrestag der UdSSR und dem 50. Jahrestag des Leninschen Komsomol gewidmet waren. Die besten Arbeiten dieser Zeit widerspiegeln tief und überzeugend die

Tätigkeit des Sowjetmenschen, Werktätigen und Schöpfers, innerhalb von fünfzig Jahren.

Die Kunstwissenschaftlerin M. Orlowa hob einmal hervor: «Heute, da die belorussische bildende Kunst reifer geworden ist und sich immer vielseitiger entwickelt, zeigt sich darin eine fruchtbare Anwendung des realistischen Erbes im ganzen, darüber hinaus kann man wieder ihre Verbundenheit mit der Tradition des demokratischen Realismus deutlicher erkennen, der sich auf belorussischer Grundlage herausgebildet hat».

Die Aquarellkunst der Gegenwart zeichnet sich durch neue stilistische Züge aus, die aber die sich früher herausgebildeten Traditionen nicht abschaffen. Die Aquarellmalerei beteiligt sich aktiv am künstlerischen Prozeß, indem sie unsere Wirklichkeit tief widerspiegelt und einen modernen Klang erreicht.

Die thematischen Werke nehmen innerhalb der Aquarell-Genres einen der führenden Plätze ein. Eben in dieser Gattung finden die Wandlungen im Leben ihren unmittelbarsten Ausdruck. Bei der Behandlung des heroisch-patriotischen und gegenwärtigen Themas streben die Künstler neue malerische Lösungen an.

Durch eine Vielfalt künstlerischer Vorhaben, Lebensnähe und komplizierte Kompositionen zeichnen sich viele Aquarelle aus, wie «Radfahrer» von A. Wolkow, «Wiegenlied» von A. Posledowitsch, «Kartoffeln» von G. Wastschenko, «In den Studentenjahren» von L. Lejtman, «Glasbläser» von V. Jewsejew, «Kolchoschor» von M. Tschepik, «Belorussische Partisanen» von J. Tichanowitsch. Dem thematischen Genre wid-

men sich viele Aquarellmaler wie G. Schutow, W. Naprejenko, V. Lukjanow, W. Ralzewitsch, S. Abramow und andere.

Die Aquarell-Bildnisse verraten das Anliegen der Maler, den werktätigen Menschen und seine Stellung in unserer Wirklichkeit wiederzugeben. Um das zu schaffen, wenden die Maler die Ausdruckskraft der malerischen Sprache kühn an, die nicht nur das Äußere darstellt, sondern auch uns den Gedankenkreis der Porträtierten vermittelt.

Das findet seinen Ausdruck in den Aquarell-Bildnissen von R. Kudrewitsch, G. Wastschenko, V. Sachnenko, I. Romanowski, S. Litwinowa, N. Kirillow, I. Borowski, V. Naprejenko-Ljachowitsch, I. Protassinja und anderen. In den letzten Jahren ist dieses Genre ausdrucksvoller geworden. Große Aufmerksamkeit schenken die Aquarellmaler der inneren Welt des Menschen, sie schildern erschöpfend unseren Zeitgenossen als Persönlichkeit.

Einen besonderen Platz in der belorussischen bildenden Kunst nimmt die Aquarell-Landschaft ein, die die Schönheit der Natur in all ihren Erscheinungen wiedergibt. Die besten Arbeiten dieses Genres zeigen, daß die Maler nicht einfach die Natur kopieren, sondern ein schöpferisches Herangehen an ihre Darstellung offenbaren.

Indem die belorussischen Aquarellmaler den Aufschwung des kommunistischen Aufbaus zeigen, streben sie danach, das Einzigartige unserer Gegenwart in das Kunstwerk umzusetzen. Die Künstler wenden technische und künstlerische Mittel geschickt an, wobei diese vor allem

auf die Wiedergabe des tiefen Sinnes der dargestellten Erscheinung des Lebens gerichtet werden.

Gerade diese Eigenschaften zeichnen die besten Arbeiten des jungen Witebsker Künstlers F. Gumen aus, denen Verallgemeinerung, kühne Verbindung von Aquarellfarben und innere Kraft der Kompositionen eigen sind. Monumentalität der Industrielandschaft kommt im Aquarell «Estakade» von W. Stelmaschonok zur Geltung. Das Aquarell «Lawsanwerk im Bau» von N. Lichonenko ist von Ton gesättigt. Die städtischen Landschaften von G. Tichanowitsch, M. Tschepik und anderen verraten das intensive schöpferische Suchen.

Die dörfliche Landschaft steht auch im Mittelpunkt des Schaffens der Aquarellmaler. Die Künstler werden vom Leben des Dorfes mit seinen grundsätzlichen Umgestaltungen, von unbekannten malerischen Gegenden und charakteristischen Zuständen der belorussischen Natur angezogen. Der bäuerlichen Landschaft widmen sich V. Zwirko, A. Gugel, N. Poplawskaja, W. Wassiljew und andere.

Lakonismus der Ausführung und Originalität von Sujets sind den Aquarellen eines der führenden belorussischen Maler V. Zwirko eigen. Der Künstler erreicht Frische und Wohlklang der Aquarellfarben durch die Beschränkung der Farbpalette. Die Aquarelle von V. Zwirko sind wortkarg, aber lebensvoll.

In der lyrischen oder «reinen» Landschaft scheint die Aquarell-Technik von verschiedenerlei «Beschränkungen» frei. Hier steht wirklich dem Experiment noch ein weites Feld offen. In

den Aquarell-Landschaften sind eine künstlerische Leichtheit und das Emotionelle vorherrschend. Daraus ergeben sich Anregungen für die Entwicklung der individuellen Pinselschrift des Malers und die Entdeckung ihrer Eigentümlichkeit.

Die belorussische Aquarell-Landschaft bringt kühnere technische Lösungen, eine eigenartige Verallgemeinerung der Malweise und bestimmte Kompliziertheit von Naturkompositionen hervor. Dieses Genre ist wirklich reich an Malern und berufsmäßig wertvollen Arbeiten.

Das Stilleben nimmt in der Aquarellmalerei nicht den letzten Platz ein. Auf den ersten Blick scheint es verständlich und allen zugänglich zu sein. Aber es ist gar nicht so leicht zu erreichen, daß die Darstellung des Gegenstandes bildhaft lebendig wird und dem Betrachter nicht nur die Schönheit der Gegenstände, sondern auch einen lebendigen Gedanken vermittelt.

A. Posledowitsch strebt beispielsweise philosophisch-poetische Verallgemeinerungen an, wobei sie in ihren Blättern charakteristische Motive der Volkskunst betont. Das ist insbesondere in ihrem Aquarell «Rotes Stilleben» deutlich sichtbar.

Die Stilleben von J. Krassowski verraten seine schöpferische Individualität. Sie zeichnen sich durch ihre satte und weiche Ausführung aus (Stilleben «Früchte. Krim»).

Eigenart der Aquarell-Sprache, in der sich der Kontrast warmer und kalter Töne zeigt, offenbart in ihren Stilleben S. Katkowa. Diesem Genre widmen sich F. Gumen, V. Swentachowskaja, I. Kapeljan und andere.

Acuarela bielorrusa

In der gegenwärtigen Etappe nahm dieses Genre neue Stilmöglichkeiten in sich auf. Fülle von Themen, Vielfalt technischer Handgriffe, Weite der Denkweise der Künstler und kühne Aquarell-Malweise — all das wurde im Stilleben verkörpert.

* * *

Der Bildband «Belorussische Aquarellmalerei» stellt die Arbeiten vor, die in den Archiven des Staatlichen Museums der BSSR, des Kunstbestandes der BSSR und in Privatsammlungen aufbewahrt werden. Das Material, das dem vorliegenden Bildband zugrunde gelegt wurde, veranschaulicht charakteristische Etappen des Werdens und der Entwicklung der belorussischen Aquarellmalerei. Die Aquarellmaler haben ihren bedeutenden Beitrag zur Bereicherung der modernen belorussischen Kunst geleistet.

Die Fülle und Vielfalt von Themen und Genres, soziale Bedeutsamkeit, Lebhaftigkeit und Ausdruckskraft der künstlerischen Sprache — all diese Eigenschaften lassen die besten Aquarellbilder als Werke der ideenreichen und wirksamen Kunst erscheinen.

Entre las diferentes variedades y géneros de las artes plásticas modernas, los trabajos realizados en acuarela ocupan un lugar determinado.

La acuarela se distingue en las exposiciones republicanas y de toda la Unión Soviética. Tuvo salida a la arena mundial dándose a conocer como arte de amplia importancia en la actividad artística.

El lenguaje de la acuarela se ha hecho más rico y variado en el reflejo de las imágenes de nuestra vida real.

La acuarela tiene posibilidades de realizar obras de importancia social y de complicado argumento temático.

En la acuarela se desarrollan con acierto tales géneros como el retrato, el paisaje, la naturaleza muerta.

No en vano se dice que la acuarela es la personificación de la pintura.

El aspecto técnico de la acuarela desde hace tiempo atrae a los pintores por la diafanidad, cristalinidad, suavidad y sutileza de los colores, por transmitir virtuosamente sus matices, por la variedad de sus resultados técnicos cada uno de los cuales, a su vez, posee varios métodos y medios de trabajo (sobre papel húmedo y papel seco, el subcoloreado del dibujo, la utilización de la acuarela en una técnica combinada, etc.)

No son muchas las técnicas del arte plástico que por la eficacia de su realización artística se pueden comparar con la acuarela.

La acuarela refleja instantáneamente los hechos de la vida. A la acuarela se la concibe ligera, pero al mismo tiempo, en combinación con la pintura aguada, o con tinta china, puede

hacerse más densa. Con la acuarela se puede conseguir luz-sombra natural, y un incomparable y singular colorido. Es menos costosa y más transportable que la pintura al aceite. Estas circunstancias definen en gran parte la rápida difusión de la acuarela entre el pueblo. Al mismo tiempo su amplitud temático-idealista no es menor en comparación con otras variedades o especies de las artes plásticas.

Al discernir sobre la acuarela de Bielorrusia, se debe tener en cuenta el desarrollo histórico de la cultura del pueblo bielorruso, y, en particular, de las bellas artes.

Un atento examen del arte de los acuarelistas bielorrusos, ayuda a descifrar tan difíciles enigmas de nuestra pintura, como ser la tendencia ideológica, la manera de crear las imágenes, de establecer el estilo.

En la época prerrevolucionaria la vida artística de Bielorrusia se desarrollaba en condiciones extremadamente desfavorables. Las exposiciones eran sucesos relativamente escasos, las obras de arte se concentraban por lo general en colecciones particulares, no accesibles al pueblo.

Sólo la Gran Revolución Socialista de Octubre dió a los bielorrusos posibilidades ilimitadas para desarrollar provechosamente la cultura nacional.

En todas partes se crean estudios de artes plásticas. En Vitebsk en el año 1918 se crea la Escuela Nacional de Bellas Artes. Después de varias reorganizaciones, a esta Escuela le fue destinado el importante papel de educar la nueva generación de pintores de Bielorrusia, los cuales han hecho sus aportes en la acuarela.

Las exposiciones de arte de preguerra de toda Bielorrusia constataban de que ya en aquel entonces la acuarela ocupaba un lugar importante en las artes plásticas de Bielorrusia (la primera en 1925, la segunda en 1927, la tercera en 1929, la cuarta en 1931), en las cuales los trabajos a la acuarela fueron presentados en todos los géneros. Por ejemplo, en la primera exposición de Bielorrusia fueron expuestas cerca de 90 obras.

Entre ellas las principales eran las de V. Kudrévich, V. Vólkov, M. Ende, M. Lébedieva. Atraían la atención las obras de jóvenes pintores: «La Revolución en Bielorrusia», «Lenin ha muerto pero vive su causa», «Retratos de comandantes y soldados del Ejército Rojo», y otras.

Lamentablemente, la mayoría de las obras en acuarela, expuestas en las exposiciones ya nombradas, fueron destruidas durante los años de la guerra. Sin embargo, la tendencia temática de muchas de ellas quedó fijada en los catálogos, lo que permite juzgar sobre los cambios radicales en el carácter mismo del proceso artístico, traídos por el Gran Octubre, sobre el gran interés de los acuarelistas de los años de preguerra hacia la realidad socialista.

En el período de preguerra en la esfera de la acuarela trabajaban activamente F. Fogt, V. Jrustalev, L. Léitman, N. Tarásikov, M. Akselród, I. Guembítzky, M. Filipóvich, A. Astapóvich, N. Churabo y otros.

Sus aportes al desarrollo de la acuarela bielorrusa de los años 30 son indiscutibles. Como ejemplo puede servir la acuarela de V. Vólkov «Guerrilleros» (1930), una de las mejores obras

de aquel entonces, la cual atrae la atención por su armonía entre el color y el contenido, por su vital dibujo. Dicha obra es un ejemplo convincente de que la técnica de la acuarela está en condiciones de llevar a cabo las misiones artísticas, que se tramaban en ese lienzo temático.

En los años de la guerra, la acuarela junto con otros aspectos de las artes plásticas, comenzó a reflejar los problemas esenciales del día, interviniendo defectiblemente en revistas manuscritas, letreros, en los periódicos satíricos de combate: «Aplastaremos al reptil fascista», «El garrote guerrillero», que se publicaban en la retaguardia del enemigo.

En ese tiempo, muchos pintores trabajaban en la esfera de la acuarela. En técnica combinada (acuarela y pintura aguada) fueron hechas las obras de P. Gavrilénko «A la esclavitud» (1943), «Reunión del Partido en el frente» (1944), las cuales se distinguen por el gran número de personas reflejadas en su composición.

En las acuarelas de V. Sujovérjov «El guerrillero B. Petrovsky», «El comandante del destacamento «Gloria» V. Galitzky» (1944) se transmite una elevada disposición de ánimo y una férrea voluntad de lucha contra los ocupantes.

De gran contenido son los pliegos de N. Obrýnba «Por las huellas de la guerra» (1944), «Nuevo régimen» (1942); de M. Filipóvich «Los guerrilleros bielorrusos destruyen un convoy alemán» (1944), «Víctimas del fascismo» (1944); de N. Gutiev «Retrato del comisario de la brigada «Por la Bielorrusia Soviética», P. Molchan» (1944), «El brigadier comunis-

ta F. Dubróvsky y el comisario V. Lobanók en la destrucción del convoy fascista» (1943), y otros.

Durante esos años, E. Krasovsky, V. Kudrévich, L. Léitman, S. Romanóv, B. Málkin y otros acuarelistas de Bielorrusia trabajan sobre diferentes géneros artísticos.

Dondequiera que se encuentren los pintores, en el frente o a la retaguardia del enemigo, el tema guerrero repercute en sus acuarelas severo, trágico, tirante. Al mismo tiempo los autores subrayan la grandeza de ánimo de los patriotas soviéticos, la belleza de la tierra natal.

La acuarela bielorrusa de aquel entonces legó a sus descendientes un aunque pequeño, pero grano de oro, de arte verdadero, el cual no callaba cuando hablaban los cañones...

Los años de postguerra crearon en la acuarela bielorrusa nuevos diferentes rasgos por su calidad, una serie de tendencias específicas en su desarrollo. La acuarela «se sintió apretada» en los talleres. Los pintores acuarellistas tendían a acercarse más a sus héroes, a los temas vitales de la actualidad. El hecho de que los pintores comenzaron a visitar con más frecuencia las fábricas y empresas productoras, resultó intransigente para la acuarela bielorrusa.

El fin de los años 50 y principios de los años 60 se destacan por las notables búsquedas creadoras de los acuarelistas. La técnica de la realización se hace más desenvuelta, libre.

Sobresalientes éxitos alcanzó la acuarela en las obras de los pintores de las generaciones media y joven: N. Tarásikov, E. Krasóvsky, M. Bélsky y otros.

Al mismo tiempo sufren intensos cambios los temas industriales, en los cuales comienzan a aparecer multifacéticas personalidades y maneras, se hacen notar en la acuarela los rasgos de la grandiosidad, monumentalidad, de la agrupación, de la comprensión cada vez más amplia de las tradiciones y tendencias que se van formando.

Todo esto se reveló no solo en las innovaciones de la acuarela, sino en el enriquecimiento de las tendencias estilísticas. Se han enriquecido el contenido, el color, la forma.

Estas valiosas cualidades de la acuarela bielorrusa han recibido su posterior desarrollo en el último decenio. Justamente en el período indicado comenzó la organización de las primeras exposiciones bielorrusas de acuarela (1966). Para los pintores eso fué un estímulo especial en el perfeccionamiento de su maestría, en el descubrimiento de nuevas posibilidades de creación.

Un importante papel en el futuro enriquecimiento de la acuarela tuvieron las obras de jóvenes pintores, quienes activamente responden a vitales sucesos de la actualidad, utilizando diferentes medios artísticos para desenvolver ampliamente el contenido.

La alta maestría de la acuarela fué notable en las exposiciones conmemorativas, dedicadas al 50 aniversario de Octubre, al 50 aniversario del Partido Comunista de Bielorrusia y de la República Socialista Soviética de Bielorrusia, al centenario del nacimiento de V. I. Lenin, al 50 aniversario de la formación de la Unión de las Repúblicas Socialistas Soviéticas, y al 50

aniversario del Komsomol Leninista. Las mejores obras de este tiempo reflejan clara y profundamente la actividad del hombre soviético durante medio siglo: el hombre trabajador y creador.

La especialista en arte M. Orlóva, en su oportunidad recalcó: «Ahora que las artes plásticas bielorrusas han llegado a la madurez y se desarrollan de una forma multifacética, se nota en ellas no sólo la fructífera utilización de la herencia realista en general, sino que otra vez más se dejan sentir nitidamente sus relaciones con la tradición del realismo democrático, nacido en tierra bielorrusa».

El arte de la acuarela en la etapa actual se diferencia por sus nuevos rasgos estilísticos, los cuales no anulan, sin embargo, las tradiciones ya formadas.

Los acuarelistas toman parte activa en el proceso artístico, reflejando profundamente nuestra realidad, tratando de lograr resonancia actual.

Las obras de contenido temático ocupan uno de los lugares principales entre los géneros de la acuarela. Esta es la forma más adecuada de traslucir los cambios de la vida que nos rodea. Al cultivar los temas heroico-patrióticos y actuales, los pintores tienden a crear nuevos aspectos artísticos.

Resaltan por su variedad de ideas artísticas, por su aguda resonancia de la vida, por su complicada composición, las acuarelas de A. Vólkov «Los ciclistas», de A. Posledóvich «Canción de cuna»; de G. Váshenko «La patata»; de L. Léitman «En los años estudiantiles»; de V. Evséev «Sopladores de vidrio», de

M. Chépik «Coro coljosiano», de E. Tijonóvich «Guerrilleros bielorrusos».

En el género temático trabajan varios acuarelistas: G. Shúkov, V. Napréenko, V. Lukiánov, V. Raltzéovich, S. Abrámov y otros.

En los retratos a la acuarela se nota el deseo de los autores de mostrar al hombre-trabajador, su lugar en la vida real. Para lograr estas cualidades los acuarelistas usan decididamente el expresionismo de la lengua artística, el cual descubre no solamente el aspecto exterior, sino que nos transmite el círculo de ideas de los retratados.

Esto se refleja ampliamente en los cuadros a la acuarela de R. Kudrévich, G. Váschenko, V. Sajnéenko, I. Romanóvsky, Z. Litvínova, N. Kirilov, I. Boróvsky, V. Napréenko-Liajóvich, I. Protasénia, y otros.

En comparación con los años anteriores este género so ha hecho más expresivo. Los acuarelistas prestan una atención especial al mundo espiritual del hombre, de una forma más amplia caracterizan a la persona contemporánea como individualidad.

El paisaje a la acuarela ocupa un lugar especial en el arte plástico bielorruso, el cual transmite la belleza de la naturaleza en todos sus aspectos.

Lo que caracteriza las mejores obras de este género no es la simple copia de la naturaleza, sino la forma creadora de reflejarla.

Demostrando el auge de la construcción del comunismo, los acuarelistas bielorrusos tratan de expresar lo incomparable, lo inconfundible, creado por nuestra vida real. Los pintores utili-

zan sabiamente los medios técnicos y artísticos y los aprovechan primeramente para enfocar el profundo contenido del motivo que se desea reflejar.

Justamente estas cualidades destacan las mejores obras del joven pintor de Vítebsk F. Gúmen, a las cuales les es propia la generalización, la atrevida armonía de colores, una composición dinámica.

Un grandioso paisaje industrial se deja ver en la acuarela «Viaducto» de V. Stelmashónok. La acuarela de N. Lijonénko «Se construye el lavsán» se distingue por su rico colorido. Intensas búsquedas creadoras se dejan sentir en los paisajes urbanos de G. Tijanóvich, M. Chépik, y otros.

El paisaje campestre también está en el centro de la atención de los acuarelistas. Atrae a los pintores la vida del campo con sus cambios radicales, los pintorescos lugares desconocidos, el aspecto habitual de la naturaleza bielorrusa. Del paisaje campestre se ocupan los pintores V. Tzvirko, A. Gúguel, N. Poplávskaya, V. Vasiliev, y otros.

Las acuarelas de uno de los más destacados pintores bielorrusos V. Tzvirko, se distinguen por su realizado lacónico y su variado contenido. El pintor consigue la frescura y la resonancia de los colores limitando la paleta. Las acuarelas de V. Tzvirko son lacónicas pero de mucha vida, de gran contenido.

Da la impresión de que en el paisaje lírico, o sea «puro», la técnica de la acuarela se liberara de toda clase de «limitaciones». Esto es un verdadero campo de experimentos. En los paisajes

a la acuarela hay más sutileza artística, más motivos de emoción y sentimientos. Esto, a su vez, estimula el desarrollo del estilo individual del pintor, pone de relieve su incomparabilidad y su singularidad, su originalidad.

El paisaje bielorruso a la acuarela se encamina hacia una técnica más definida, hacia una generalización peculiar del estilo, hacia una determinada complejidad de composiciones naturales. Este género es realmente rico en pintores y en obras altamente profesionales.

La naturaleza muerta ocupa uno de los lugares privilegiados en la acuarela. A primera vista la naturaleza muerta parece fácil y al alcance de todos. Sin embargo, no es tan fácil lograr que los «objetos a reflejar» se conviertan en «imágenes vivas» y transmitan al espectador no solo la belleza de los objetos, sino una idea real.

A. Posledóvich, por ejemplo, tiende a las generalizaciones filosófico-poéticas, recalando en sus pliegos los motivos peculiares del arte popular. Eso se ve, en particular, en su acuarela «Naturaleza muerta roja».

Una individualidad creadora le es propia a las obras de E. Krasóvsky. Su estilo se distingue por la delicadeza de su realización (naturaleza muerta «Frutas. Krim»).

En las obras de S. Katkóva reina un estilo puramente personal, en el cual se nota un contraste de tonos suaves y vivos. En este género trabajan F. Gúmen, V. Svetojóvskaya, I. Kapellán y otros.

Actualmente este género se enriqueció con nuevas posibilidades estilísticas. Gran cantidad de temas, variedad de métodos técnicos, amplia

imaginación de los pintores, vivo estilo acuarelista, todo esto encontró su reflejo en la naturaleza muerta.

* * *

El álbum «Acuarela Bielorrusa» se compone de obras que se encuentran en los archivos del Museo Estatal de Bielorrusia, en las Reservas Artísticas de Bielorrusia y en colecciones particulares. El material que sirve de fundamento a este álbum, refleja las etapas características del nacimiento y desarrollo de la acuarela bielorrusa.

Sin los trabajos de los pintores acuarelistas sería difícil imaginar el nivel general del arte actual bielorruso.

La riqueza y variedad de géneros y temas, el valor social, el esplendor y la elocuencia del lenguaje artístico — todas estas cualidades hacen de las mejores obras a la acuarela el elemento de un arte de elevado idealismo y efectividad.

ІЛЮСТРАЦЫІ
ИЛЛЮСТРАЦИИ
ILLUSTRATIONS
ILLUSTRATIONS
ABBILDUNGEN
ILUSTRACIONES

В. В. Волкаў. Партизаны. 1930.

В. В. Волков. Партизаны.
1930.

V. V. Volkov. Guerillas. 1930.

V. V. Volkov. Les partisans.
1930.

V. V. Wolkow. Partisanen.
1930.

V. V. Volkov. Guerrilleros.
1930.

А. А. Астаповіч. Ранняя вясна. 1923.

А. А. Астапович. Ранняя весна. 1923.

A. A. Astapovich. Early Spring. 1923.

A. A. Astapovitch. Le printemps précoce. 1923.

A. A. Astapowitsch. Zeitiger Frühling. 1923.

A. A. Astapovich. Temprana primavera. 1923.

У. М. Кудрэвіч. Ноч на Івана Купалу. 1936.

В. Н. Кудревич. Ночь на Ивана Купалу. 1936.

V. N. Kudrevich. Ivan Kupala's Night. 1936.

V. N. Koudrevitch. La nuit d'Ivan Koupala. 1936.

W. N. Kudrewitsch. Nacht zum Iwan-Kupala-Fest. 1936.

V. N. Kudrevich. Noche de Iván Kupala. 1936.

У. М. Кудрэвіч. Шэры дзень. 1942.

В. Н. Кудревич. Серый день. 1942.

V. N. Kudrevich. A Grey Day. 1942.

V. N. Koudrevitch. Le jour gris. 1942.

W. N. Kudrewitsch. Ein grauer Tag. 1942.

V. N. Kudrevich. Dia gris. 1942.

У. М. Кудрэвіч. На пашы. 1942.

В. Н. Кудревич. На пастбище. 1942.

V. N. Kudrevich. Pasture-Land. 1942.

V. N. Koudrevitch. Sur le pâturage. 1942.

W. N. Kudrewitsch. Auf der Weide. 1942.

V. N. Kudrevich. En el pastadero. 1942.

М. Ц. Гуцiеў. Партрэт камандзіра брыгады Дубава Ф. Ф. Дуброўскага. 1943.

Н. Т. Гутнев. Портрет командира бригады Дубова Ф. Ф. Дубровского. 1943.

N. T. Gutiev. Portrait of Dubov Brigade Commander F. F. Dubrovski. 1943.

N. T. Goutiev. Portrait de F. F. Doubrovski, commandant de la brigade Doubov. 1943.

N. T. Gutijew. Bildnis des Kommandeurs der Dubow-Brigade, F. F. Dubrowski. 1943.

N. T. Gutiev. Retrato de F. F. Dubrowski, jefe de la brigada Dubov. 1943.

М. Л. Тарасікаў. Запруда. 1947—1948.

Н. Л. Тарасиков. Плотина. 1947—1948.

N. L. Tarasikov. The Dam. 1947—1948

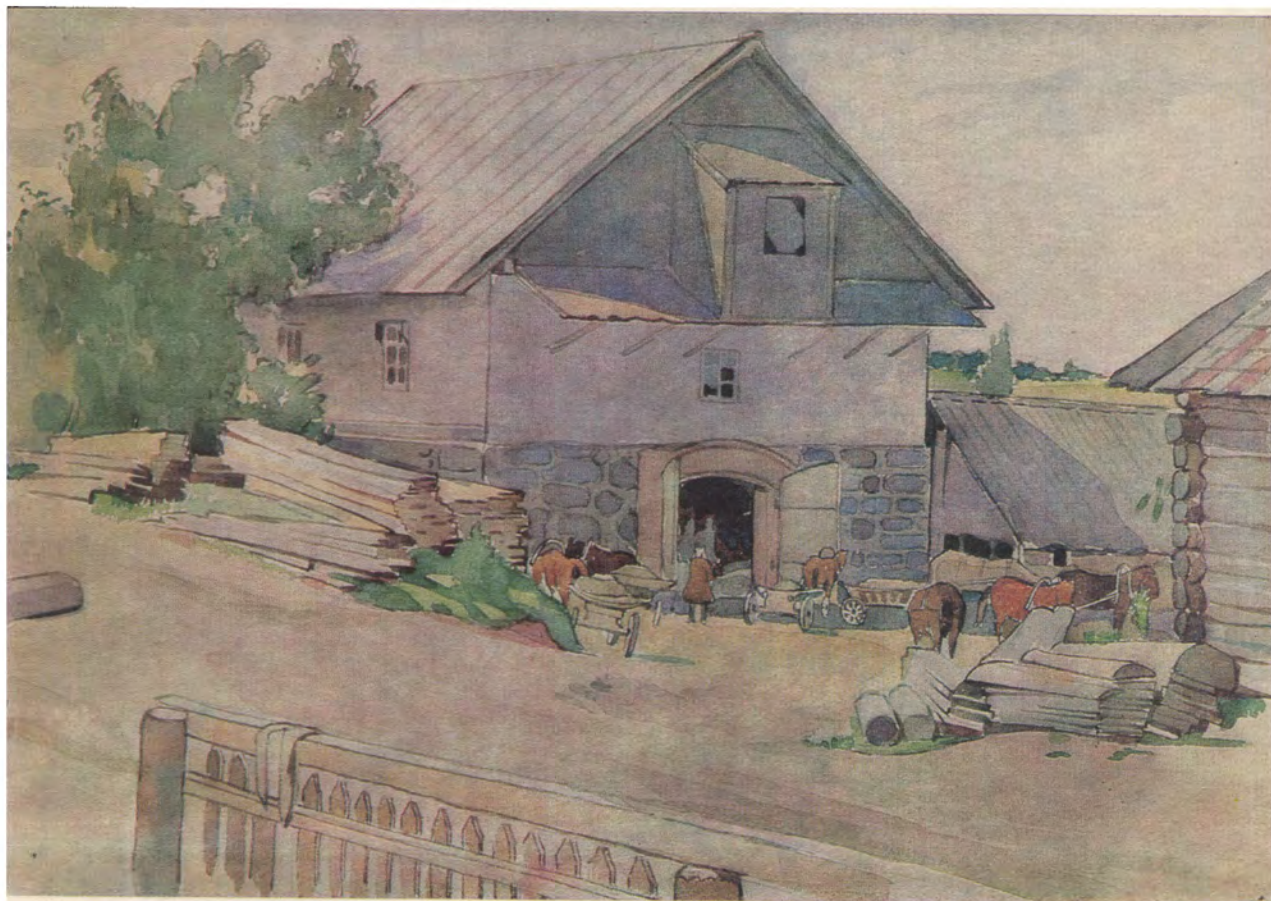
N. L. Tarassikov. Barrage. 1947—1948.

N. L. Tarassikow. Staudamm. 1947—1948.

N. L. Tarásikov. Dique. 1947—1948.

- В. В. Волкаў. Вадзяны млын калгаса «Чырвоны сцяг». 1948.
В. В. Волков. Водяная мельница колхоза «Красное знамя». 1948.
V. V. Volkov. The Water-Mill at the Red Banner Collective Farm. 1948.
V. V. Volkov. Moulin à eau du kolkhoze «Krasnoe Znamia» 1948.
V. V. Wolkow. Wassermühle des Kolchos «Rotes Banner». 1948.
V. V. Volkov. Molino de agua del koljós «Emblema Rojo». 1948.

Л. М. Лейтман. Маладзёжная брыгада за работай. 1950.

Л. М. Лейтман. Молодежная бригада за работой. 1950.

L. M. Leitman. A Team of Young Workers. 1950.

L. M. Leitman. Equipe des jeunes au travail. 1950.

L. M. Lejtman. Jugendbrigade bei der Arbeit. 1950.

L. M. Leitman. Una brigada juvenil trabajando. 1950.

Я. Я. Кресоўскі. На тонкасуконным камбінаце. 1957.

Е. Е. Красовский. На тонкосуконном комбинате. 1957.

E. E. Krassovski. At the Fine-Cloths Mill. 1957.

E. E. Krassovski. Filature. 1957.

J. J. Krassowski. Im Feintuchkombinat. 1957.

E. E. Krasovskiy. En el combinado de paños finos. 1957.

М. Л. Бельскі. Партрэт літоўскай мастачкі К. Петрыкайтэ-Тулене. 1954.

М. Л. Бельский. Портрет
литовской художницы
К. Петрикайте-Тулене. 1954.

M. L. Belski. Portrait of
Lithuanian Painter
K. Petricaitė-Tulenė. 1954.

M. L. Belski. Portrait de la
peintre lituanienne
Petricaite-Touléné. 1954.

M. L. Belski. Bildnis der
litauischen Künstlerin
Petrikaite-Tulene. 1954.

M. L. Belskiy. Retrato de
la pintora lituana
Petrikaite-Tulene. 1954.

- М. Л. Тарасікаў. Снапы. 1957.
Н. Л. Тарасиков. Снопы. 1957.
N. L. Tarasikov. The Sheaves. 1957.
N. L. Tarassikov. Gerbes. 1957.
N. L. Tarassikow. Garben. 1957.
N. L. Tarásikov. Haces. 1957.

М. Л. Бельскі. Перадавік вытворчасці Ф. Самусеў. 1958.

М. Л. Бельский. Передовик
производства. Ф. Самусев.
1958.

M. L. Belski. Front-Rank
Worker F. Samusev. 1958.

M. L. Belski. L'ouvrier
d'avant-garde
F. Samoussev. 1958.

M. L. Belski. Bestarbeiter
der Produktion
F. Samussew. 1958.

M. L. Belskiy. El obrero de
vanguardia F. Samusiev.
1958.

М. Ц. Гуцієў. Партрэт электразваршчыка М. Іванова. 1960.

Н. Т. Гутіев. Портрет
электросварщика М. Ивано-
ва. 1960.

N. T. Gutiev. Portrait of
Electric Welder M. Ivanov.
1960.

N. T. Goutiev. Portrait du
soudeur à électricité
M. Ivanov. 1960.

N. T. Gutijew. Bildnis
des Elektroschweißers
M. Iwanow. 1960.

N. T. Gutiev. Retrato del
soldador eléctrico
M. Ivanón. 1960.

Н. І. Галоўчанка. Партрэт мастака М. Міхалапа. 1958.

15

Н. И. Головченко. Портрет
художника Н. Михолапа.
1958.

N. I. Golovchenko. Portrait
of Artist N. Mikholap. 1958.

N. I. Golovtchenko.
Portrait du peintre
N. Mikholap. 1958.

N. I. Golowtschenko.
Bildnis des Künstlers
N. Micholap. 1958.

N. I. Golovchenko. Retrato
del pintor N. Mijolap. 1958.

М. Л. Тарасікаў. Полацкі нафтабуд. 1960.

Н. Л. Тарасиков. Полоцкий нефтестрой. 1960.

N. L. Tarasikov. The Oil-Processing Factory of Polotsk under Construction. 1960.

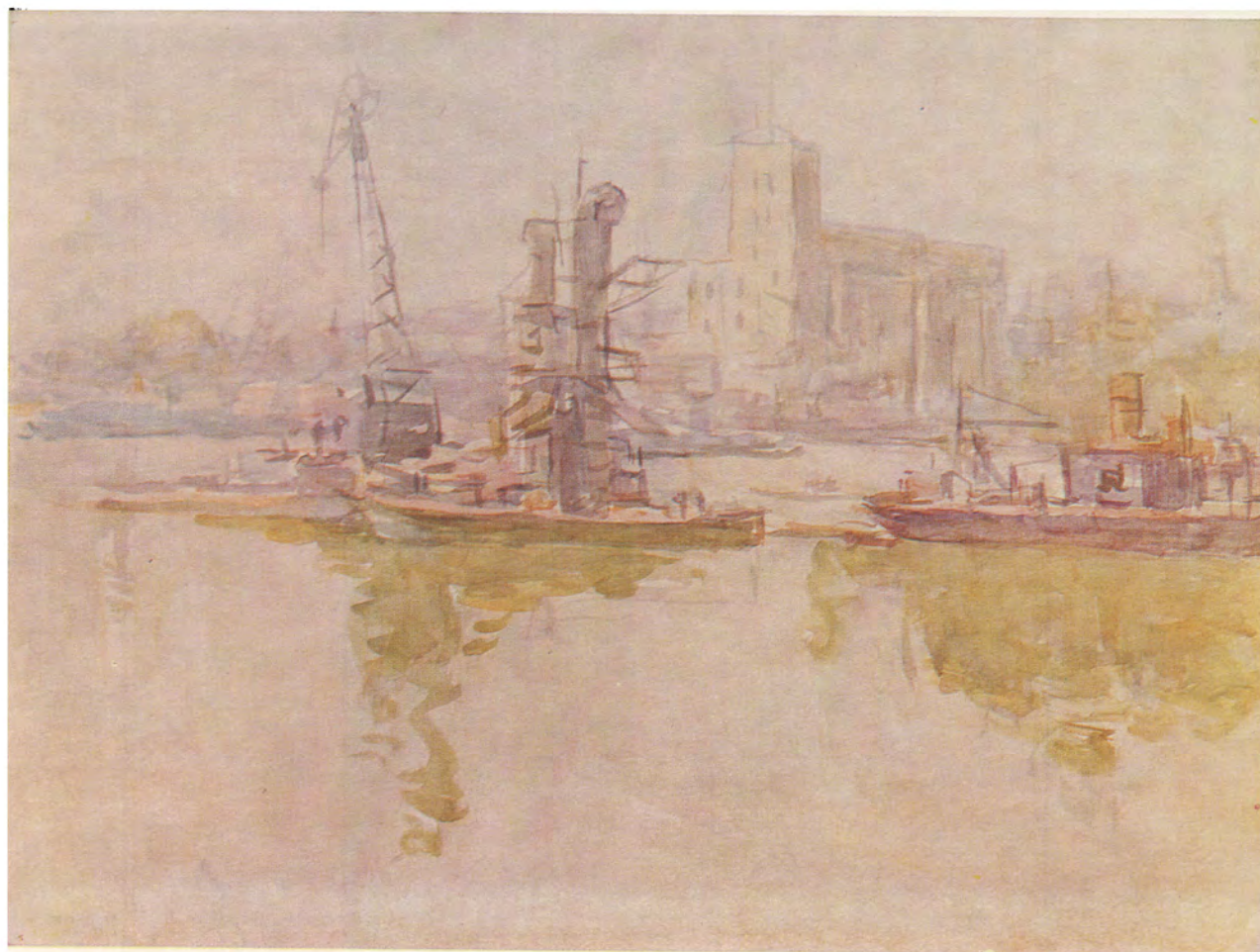
N. I. Tarassikov. Raffinerie de pétrole de Polotsk. 1960.

N. L. Tarassikow. Polozker Erdölverarbeitungswerk im Bau. 1960.

N. L. Tarásikov. Construcción del oleoducto de Pólotzk. 1960.

- Ф. І. Махаўцоў. Вялікая вада. 1961.
Ф. И. Моховцов. Большая вода. 1961.
F. I. Mokhovtsov. High Water. 1961.
F. I. Mokhovtsov. Les grandes crues. 1961.
F. I. Mochowzow. Hochwasser. 1961.
F. I. Mojvotzón. Una riada. 1961.

У. И. Стальмашонак. Вясна. Бельведэр. 1961.

В. И. Стельмашонюк.
Весна. Бельведер. 1961.

V. I. Stelmashonok.
Spring. The Belleveder.
1961.

V. I. Stelmachonok.
Printemps. Belvédère. 1961.

W. I. Stelmaschonok.
Frühling. Belvedere. 1961.

V. I. Stelmashonok.
Primavera. Belveder. 1961.

М. Ф. Чепік. Наш двор. 1961.

М. Ф. Чепик. Наш двор.
1961.

M. F. Chepik. Our Yard.
1961.

M. Ph. Tchepic. Notre cour.
1961.

M. F. Tschepik. Unser Hof.
1961.

M. F. Chepik. Nuestro
patio. 1961.

Ю. Ф. Выхадцаў. Зіма. 1962.

Ю. Ф. Выходцев. Зима. 1962.

Yu. F. Vykhodtsev. Winter. 1962.

Yu. F. Vykhodtsev. Hiver. 1962.

J. F. Wychodzew. Winter. 1962.

Y. F. Vyjodtzev. Invierno. 1962.

- Я. М. Ціхановіч. Вячэрні матыў. 1963.
Е. Н. Тиханович. Вечерний мотив. 1963.
E. N. Tikhanovich. An Evening Motif. 1963.
E. N. Tikhanovitch. Motif vespéral. 1963.
J. N. Tichanowitsch. Abendmotiv. 1963.
E. N. Tijanovich. Temas de la tarde. 1963.

Л. Д. Шчэме́леў. Людзі Поўначы. 1962.

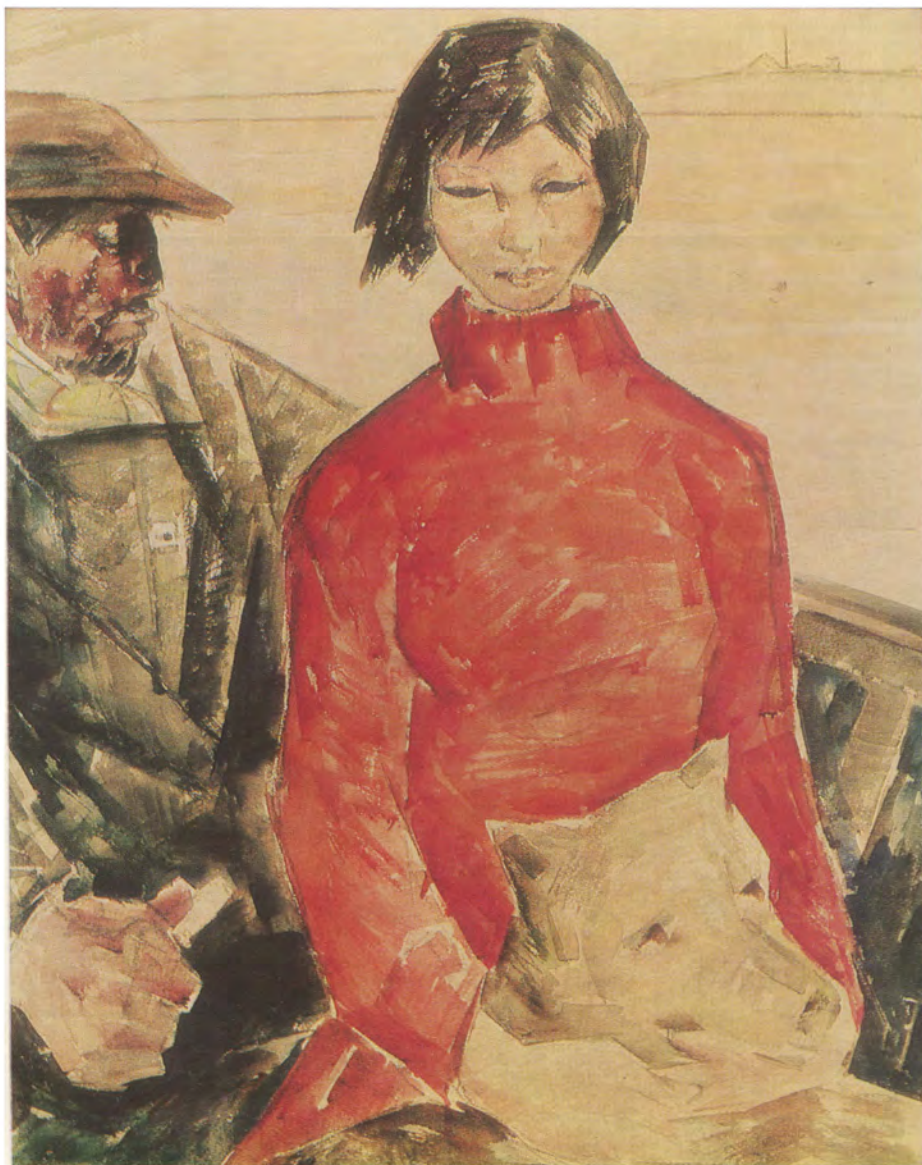
Л. Д. Щемелев. Люди
Севера. 1962.

L. D. Shchemelev.
The People of the North.
1962.

L. D. Chtchemelev. Les
hommes du Nord. 1962.

L. D. Stschemelew.
Menschen des Nordens.
1962.

L. D. Shemelev. Gente del
Norte. 1962.

В. К. Цвірка. Зацвіла вярба. 1963.

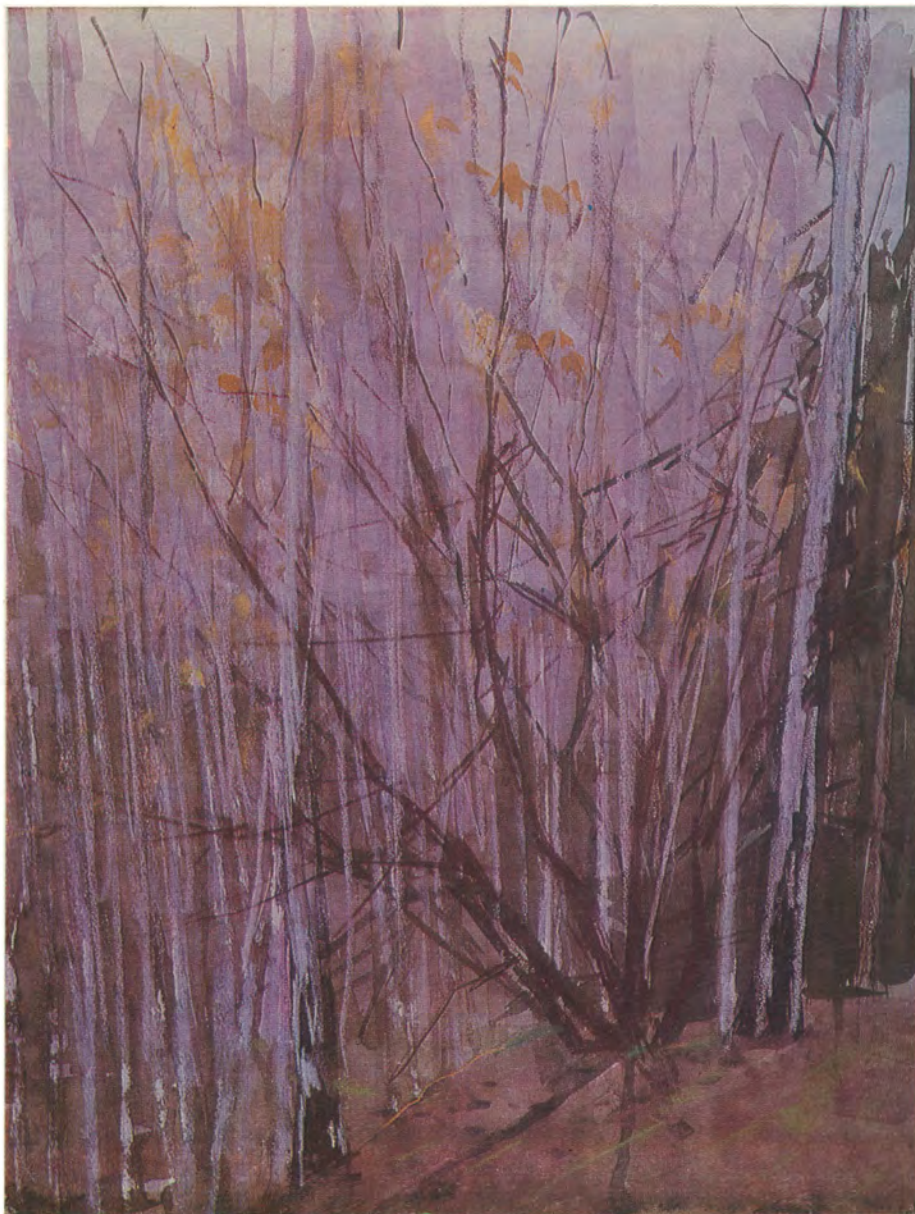
В. К. Цвирко. Зацвела ива.
1963.

V. K. Tsvirko. Willows
Have Burst into Blossom.
1963.

V. K. Tsvirko. La saule en
fleur 1963.

V. K. Zvirko. Weide blüht
auf. 1963.

V. K. Tzvirkó. El sauce ha
florecido. 1963.

В. К. Цвірка. Паводка. 1963.

В. К. Цвірко. Талые воды. 1963.

V. K. Tsvirko. Melted Snow. 1963.

V. K. Tsvirko. Les crues printanières. 1963.

V. K. Zvirko. Schneewasser. 1963.

V. K. Tzvirkó. Aguas desheladas. 1963.

М. Д. Чураба. На ўскраіне Брэста. 1963.

Н. Д. Чурабо. На окраине. Бреста. 1963.

N. D. Churabo. The Outskirts of Brest. 1963.

N. D. Tchourabo. La banlieue de Brest. 1963.

N. D. Tschurabo. Am Stadtrand Brests. 1963.

N. D. Churabo. En los alrededores de Brest. 1963.

М. Л. Тарасікаў. Партрэт С. Ясеніна (фрагмент). 1964.

Н. Л. Тарасиков. Портрет
С. Есенина (фрагмент)
1964.

N. L. Tarasikov. Portrait
of S. Essenin (detail).
1964.

N. L. Tarassikov. Portrait
de S. Essenine (fragment).
1964.

N. L. Tarassikow. Porträt
S. Jessenin (Detail). 1964.

N. L. Tarásikov. Retrato de
Serguey Esenin
(Fragmento). 1964.

Л. М. Лейтман. Вясна. 1966.

Л. М. Лейтман. Весна. 1966.

L. M. Leitman. Spring. 1966.

L. M. Leitman. Printemps. 1966.

L. M. Lejtman. Frühling. 1966.

L. M. Leitman. Primavera. 1966.

М. Л. Тарасікаў. Нацюрморт. Букет бэзу. 1964.

Н. Л. Тарасиков. Натюрморт.
Букет сирени. 1964.

N. L. Tarasikov. Still Life.
A Bouquet of Lilac. 1964.

N. L. Tarassikov. Nature
morte. Bouquet de lilas.
1964.

N. L. Tarassikow.
Stilleben. Ein Strauß
Flieder. 1964.

N. L. Tarásikov. Naturaleza
muerta. Ramo de lilas. 1964.

В. І. Ральцевіч. Партрэт дзяўчыны. 1966.

В. И. Ральцевич. Портрет девушки. 1966.

V. I. Raltsevich. Portrait of a Girl. 1966.

V. I. Raltsevitch. Portrait d'une fille. 1966.

W. I. Ralzewitsch. Bildnis eines Mädchens. 1966.

V. I. Raltzevich. Retrato de una muchacha. 1966.

- I. М. Сталароў. Вапнавы завод. Руба. 1965.
И. М. Столяров. Известковый завод. Руба. 1965.
I. M. Stolarov. Lime Mill. Ruba. 1965.
I. M. Stolarov. Usine chimique. Rouba. 1965.
I. M. Stoljarow. Kalkwerk. Ruba. 1965.
I. M. Stoliarov. Fábrica de cal. 1965.

В. И. Сахненко. Портрет дзяўчыны. 1966.

В. И. Сахненко. Портрет девушки. 1966.

V. I. Sakhnenko. Portrait of a Girl. 1966.

V. I. Sakhnenko. Portrait d'une fille. 1966.

V. I. Sachnenko. Bildnis eines Mädchens. 1966.

V. I. Sajnenko. Retrato de una muchacha. 1966.

- I. М. Сталяроў. Стары Полацк. 1966.
И. М. Столяров. Старый Полоцк. 1966.
I. M. Stolarov. Old Polotsk. 1966.
I. M. Stolarov. Le vieux Polotsk. 1966.
I. M. Stoljarow. Das alte Polozk. 1966.
I. M. Stoliarov. El antiguo Polotzk. 1966.

Ф. Ф. Гумен. Наваполацк. Завод. 1967.

Ф. Ф. Гумен. Новополоцк. Завод. 1967.

F. F. Gumen. Novopolotsk. Factory. 1967.

F. F. Goumen. Novopolotsk. Usine. 1967.

F. F. Gumen. Nowopolozk. Werk. 1967.

F. F. Gumen. Nuevo Polotzk. Fábrica. 1967.

А. А. Бяспалы. Партрэт вясковага юнака. 1967.

А. А. Беспалый. Портрет
деревенского юноши. 1967.

A. A. Bepaly. Portrait of a
Country Youth. 1967.

A. A. Bepaly. Portrait d'un
jeune campagnard. 1967.

A. A. Bepaly. Bildnis eines
Bauernjungen. 1967.

A. A. Bepaliy. Retrato de
un muchacho campesino.
1967.

- Я. Я. Кресоўскі. У дождж. 1967.
Е. Е. Красовский. В дождь. 1967.
E. E. Krassovski. In the Rain. 1967.
E. E. Krassovski. Pluie. 1967.
J. J. Krassowski. Bei Regen. 1967.
E. E. Krassovskiy. Con lluvia. 1967.

И. Ю. Романовский.
Портрет П. Алексич.
Серия «Голоса Полесья».
1967.

I. Y. Romanovski.
Portrait of P. Aleksich.
From the series «The
Voices of Polessie» 1967.

I. Yu. Romanovski. Portrait
de P. Alexitch. Série «Les
voix de Polessié». 1967.

I. J. Romanowski. Porträt
P. Alexitsch. Reihe
«Stimmen des Polessje».
1967.

I. Y. Romanovskiy. Retrato
de P. Aleksich, de la serie
«Voces de Polesia». 1967.

В. І. Сахненко. Луїр. 1967.

В. И. Сахненко. Лувр.
1967.

V. I. Sakhnenko. The
Louvre. 1967.

V. I. Sakhnenko. Louvre.
1967.

V. I. Sakhnenko. Louvre.
1967.

V. I. Sakhnenko. El Luvre.
1967.

А. В. Волкаў. У трамваі. Серыя «Юныя мінчане». 1968.

A. B. Волков. В трамвае.
Серия «Юные минчане».
1968.

A. V. Volkov. On a Tram.
From the series „Young
Minskiers“ 1968.

A. V. Volkov. Dans le
tramway. Série «Jeunes
Minscois». 1968.

A. V. Wolkow.
In der Straßenbahn. Reihe
«Junge Minsker». 1968.

A. V. Volkov. En el tranvía,
de la serie «Jóvenes
minskéños»). 1968.

- A. B. Волкаў. Веласіпедысты. 1969.
A. B. Волков. Велосипедисты. 1969.
A. V. Volkov. Cyclists. 1969.
A. V. Volkov. Cyclistes. 1969.
A. V. Wolkow. Radfahrer. 1969.
A. V. Volkov. Ciclistas. 1969.

У. М. Пасюкевіч. Пагранічнікі. 1969.
В. М. Пасюкевич. Пограничники. 1969.
V. M. Pasiukevich. Frontier-Guards. 1969.
V. M. Pasukevitch. Garde-frontières. 1969.
W. M. Passjukewitsch. Grenzsoldaten. 1969.
V. M. Pasiukevich. Guardafronteras. 1969.

- Я. М. Ціхановіч. Беларускія партызаны. 1969.
Е. Н. Тиханович. Белорусские партизаны. 1969.
E. N. Tikhanovich. Byelorussian Guerillas. 1969.
E. N. Tikhanovitch. Les partisans biélorusses. 1969.
J. N. Tichanowitsch. Belorussische Partisanen. 1969.
E. N. Tijanovich. Guerrilleros bielorrusos. 1969.

М. Ф. Чэпiк. Вуліца Янкі Купалы. 1969.
М. Ф. Чепик. Улица Янки Купалы. 1969.
M. F. Chepik. Yanka Kupala Street. 1969.
M. Ph. Tchepic. Rue Yanka Koupala. 1969.
M. F. Tschepik. Janka-Kupala-Straße. 1969.
M. F. Chepik. La calle Yanka Kupala. 1969.

М. Ф. Чэпiк. Калгасны хор. 1969.

М. Ф. Чепик. Колхозный хор. 1969.

M. F. Chepik. A Collective Farmers' Choir. 1969.

M. Ph. Tchepic. Le chœur kolkhozien. 1969.

M. F. Tschepik. Kolchoschor. 1969.

M. F. Chepik. Coro koljosiano. 1969.

Б. У. Аракчэў. Сакавік. 1970.
Б. В. Аракчеев. Март. 1970.
B. V. Arakcheyev. March. 1970.
B. V. Araktcheev. Mars. 1970.
B. W. Araktschejew. März. 1970.
B. V. Arakcheev. Marzo. 1970.

Н. В. Пілюзіна. Вясенняе захапленне. 1970.
Н. В. Пилюзина. Весенний восторг. 1970.
N. V. Pilusina. The Joy of Spring Time. 1970.
N. V. Pilusina. Printemps. 1970.
N. W. Piljusina. Frühlingsentzücken. 1970.
N. V. Pilusina. Primavera. 1970.

45

- З. В. Літвінова. Палескія дубы. 1970.
З. В. Литвинова. Полесские дубы. 1970.
Z. V. Litvinova. The Oaks of Polessie. 1970.
Z. V. Litvinova. Chênes de Polessie. 1970.
S. W. Litwinowa. Eichen des Polessje. 1970.
Z. V. Litvinova. Robles de Polesia. 1970.

- В. А. Напрєнка-Ляховіч. Партрэт дзяўчыны. 1971.
 В. А. Напреенко-Ляхович. Портрет девушки. 1971.
 V. A. Napreyenko-Lakhovich. Portrait of a Girl. 1971.
 V. A. Napreenko-Lakhovitch. Portrait d'une fille. 1971.
 V. A. Naprejenko-Ljachowitsch. Bildnis eines Mädchens. 1971.
 V. A. Napreenko-Liajovich. Retrato de una muchacha. 1971.

І. М. Пратасеня. Мелодыя роднага краю. 1970.

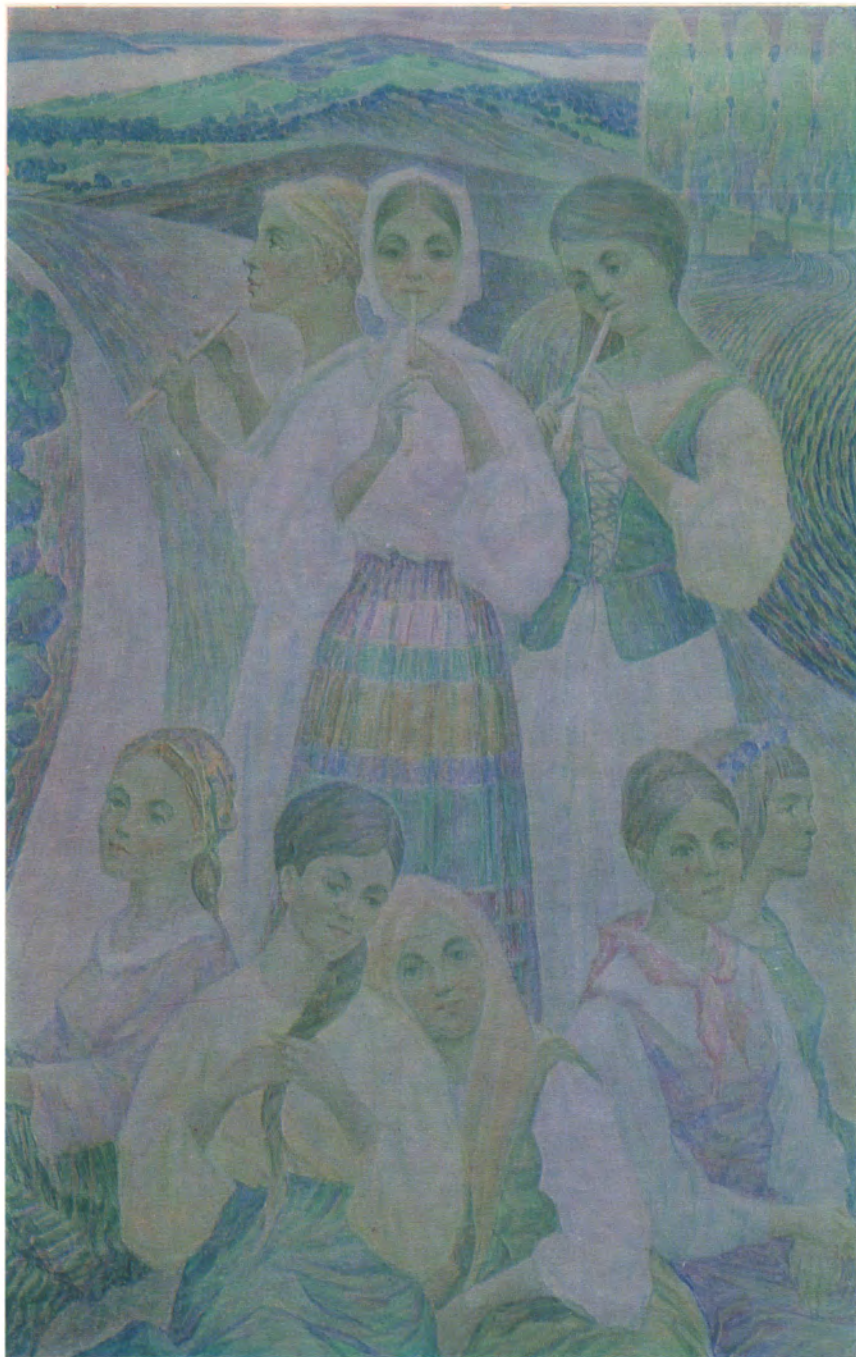
И. М. Протасеня. Мелодия
родного края. 1970.

I. M. Protassenia.
The Melody of the Native
Land. 1970.

I. M. Protassenia. Mélodie
du pays natal. 1970.

I. M. Protassenja. Melodie
des Heimatlandes. 1970.

I. M. Protasenia. Melodía
del país natal. 1970.

Л. М. Лейтман. Каток. 1971.

Л. М. Лейтман. Каток. 1971.

L. M. Leitman. Skating-Rink. 1971.

L. M. Leitman. Patinoire. 1971.

L. M. Lejtman. Eisbahn. 1971.

L. M. Leitman. Pista de patinaje. 1971.

У. А. Дамарад. Новая пристань. 1971.

В. А. Доморад. Новая пристань. 1971.

V. A. Domorad. New Pier. 1971.

V. A. Domorad. Nouveau quai. 1971.

W. A. Domorad. Neue Anlegestelle. 1971.

V. A. Domorad. El nuevo desembarcadero. 1971.

А. В. Волкаў. На вучэннях. 1971.

А. В. Волков. На учениях. 1971.

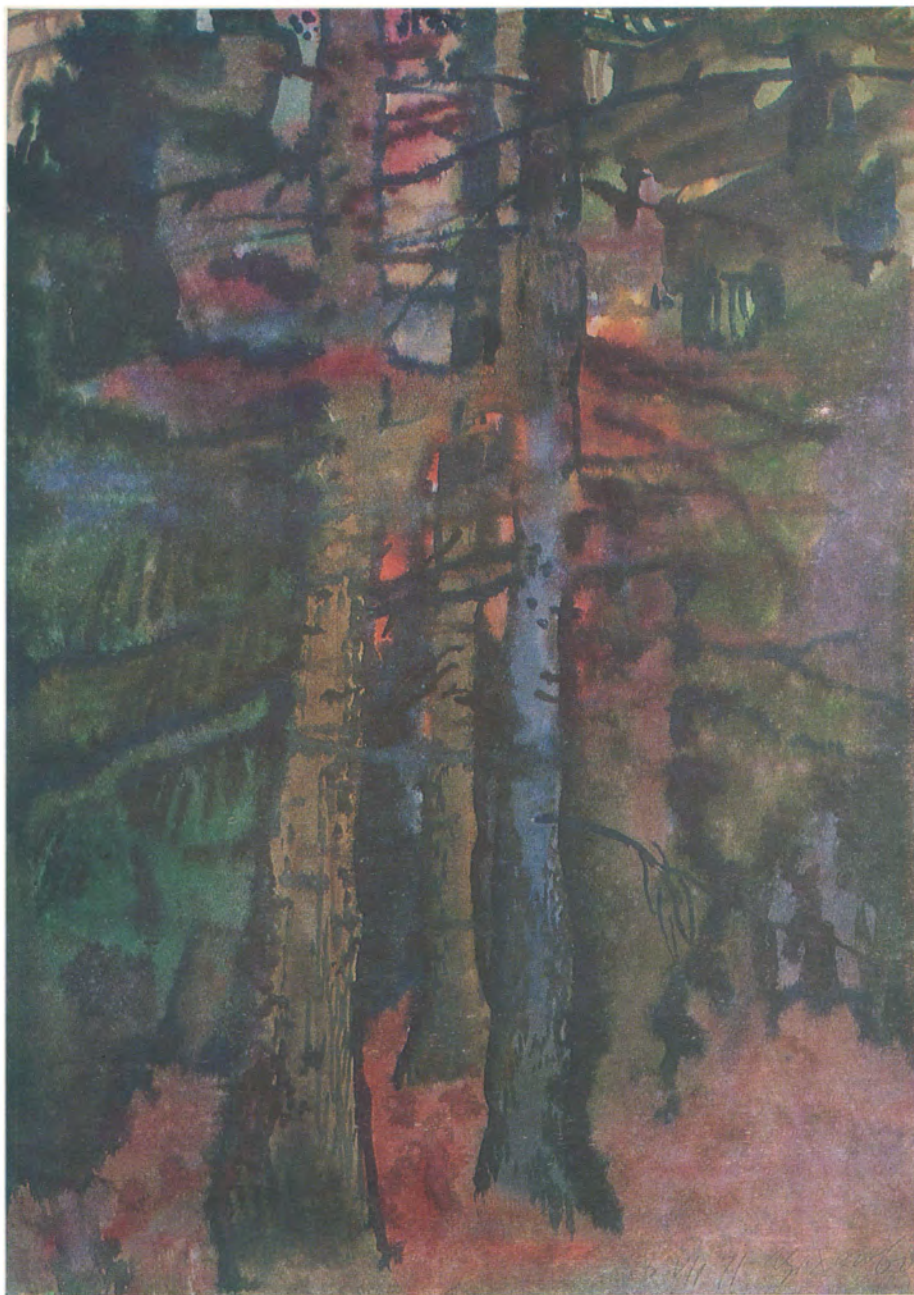
A. V. Volkov. Exercises. 1971.

A. V. Volkov. Pendant les manoeuvres. 1971.

A. V. Wolkow. Während der Übung. 1971.

A. V. Volkov. En los ejercicios. 1971.

Г. Я. Ціхановіч. Лес. 1971.

Г. Е. Тиханович. Лес. 1971.

Н. Е. Tikhanovich.
Forest. 1971.

G. E. Tikhanovitch. Forêt.
1971.

G. J. Tichanowitsch. Wald.
1971.

G. E. Tijanovich. El bosque.
1971.

А. С. Гугель. Старая Рыга. 1972.

A. С. Гугель. Старая Рига.
1972.

A. S. Gugel. Old Riga. 1972.

A. S. Gouguel. Le vieux.
Riga. 1972.

A. S. Gugel. Das alte Riga.
1972.

A. S. Guguel. La antigua
Riga. 1972.

- А. А. Ткачонак. Индустрияльный пейзаж. 1971.
А. А. Ткаченко. Индустриальный пейзаж. 1971.
А. А. Tkachenok. An Industrial Scene. 1971.
А. А. Tkatchenok. Paysage industriel. 1971.
А. А. Tkatschjonok. Industrielandschaft. 1971.
А. А. Tkachenok. Paisaje industrial. 1971.

В. К. Яўсееў. Шкловыдзімалышчыкі. 1972.

В. К. Евсеев. Стеклодувы. 1972.

V. K. Evseyev. The Glass-Blowers. 1972.

V. K. Evseev. Souffleurs de verre. 1972.

V. K. Jewsejew. Glasbläser. 1972.

V. K. Evseev. Sopladores de vidrio. 1972.

Ф. Ф. Гумен. Віцебск. Вуліца У. І. Леніна. 1972.
Ф. Ф. Гумен. Витебск. Улица В. И. Ленина. 1972.
F. F. Gumen, Vitebsk. V. I. Lenin Street. 1972.
F. F. Goumen. Vitebsk. Rue V. I. Lénine. 1972.
F. F. Gumen. Witebsk. W.-I.-Lenin-Straße. 1972.
F. F. Gumen. Vitiebsk. Calle V. I. Lenin. 1972.

- А. С. Гугель. Шэры дзень. 1972.
А. С. Гугель. Серый день. 1972.
A. S. Gugel. A. Dull Day. 1972.
A. S. Gouguel. Le jour gris. 1972.
A. S. Gugel. Ein grauer Tag. 1972.
A. S. Guguel. Día gris. 1972.

Я. І. Жылін. Цішыня. 1972.

Е. И. Жилин. Тишина.
1972.

E. I. Zhilin. Silence. 1972.

E. I. Jiline. Silence. 1972.

J. I. Shilin. Ruhe. 1972.

E. I. Zhilin. Silencio. 1972.

I. X. Капялян. Гарадскі пейзаж. Вільнюс. 1972.

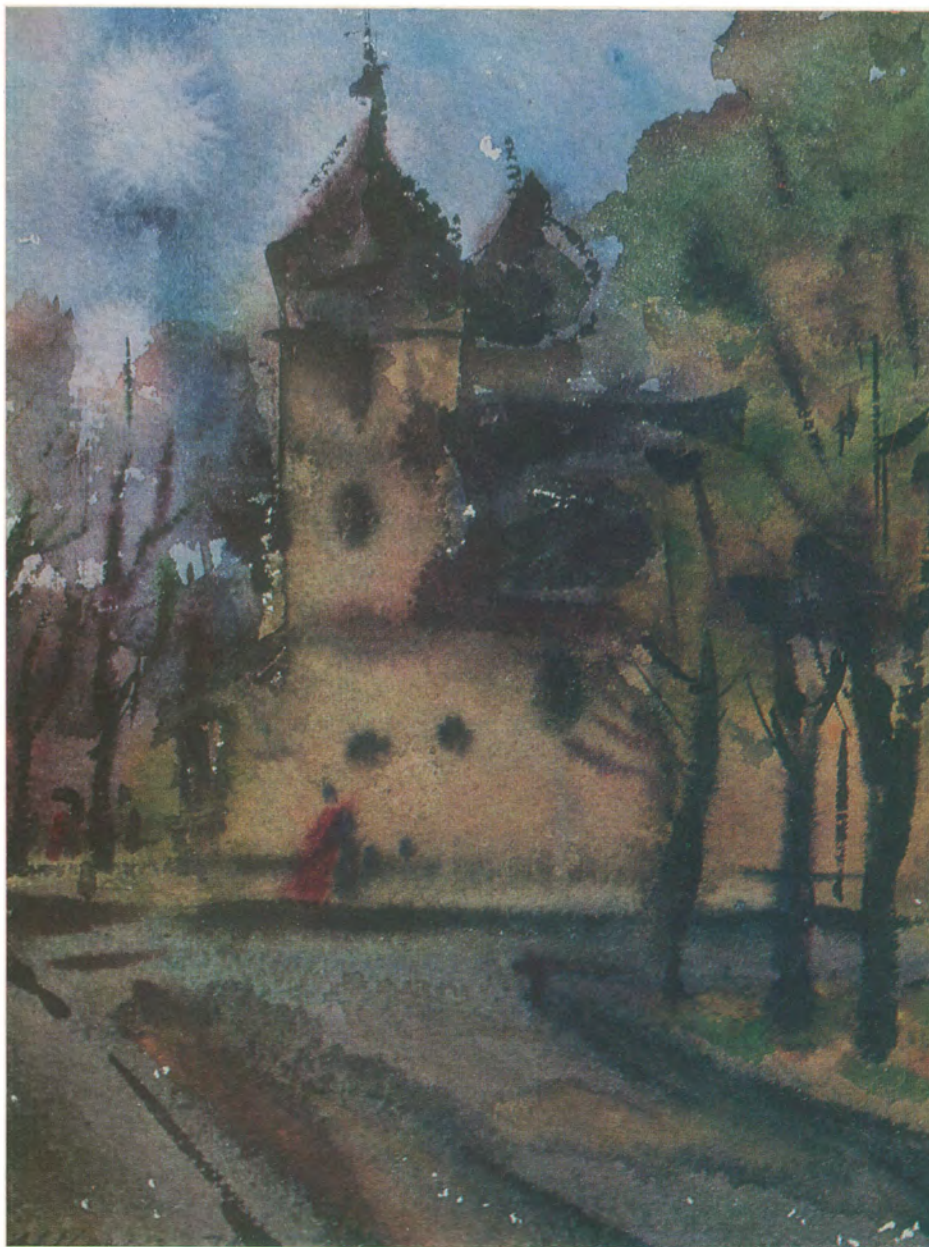
И. X. Капелян. Городской пейзаж. Вильнюс. 1972.

I. H. Kapelan. Townscape. Vilnius. 1972.

I. Kh. Kapélan. Paysage urbain. Vilnius. 1972.

I. C. Kapeljan. Stadtlandschaft. Wilnius. 1972.

I. J. Kapellán. Vista urbana. Vilnius. 1972.

Е. Е. Красовский. Портрет
заслуженного артиста
РСФСР и народного
артиста БССР И. Сорокина.
1972.

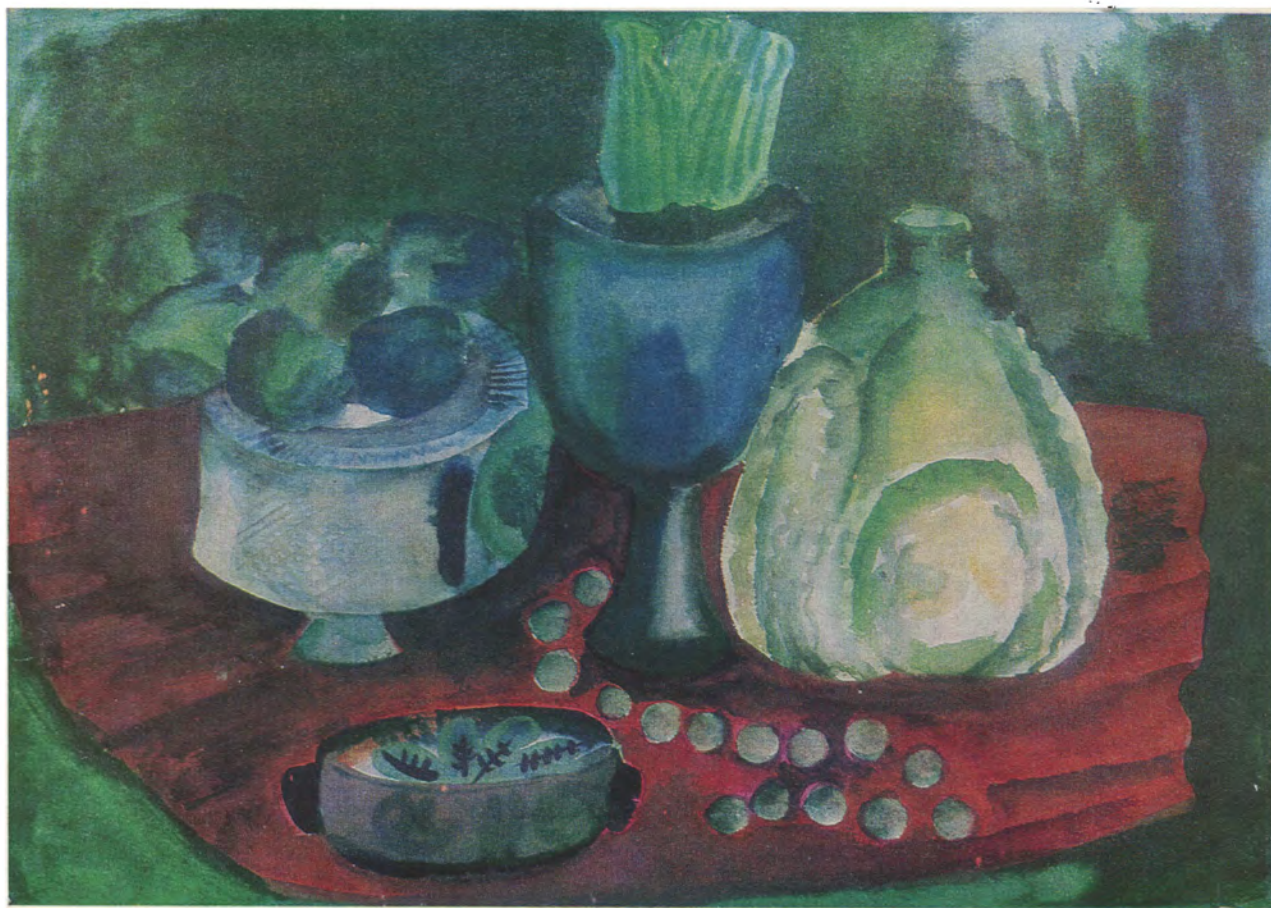
E. E. Krassovski. Portrait
of I. Sorokin, Merited
Actor of the Russian
Federation and People's
Actor of the Byelorussian
SSR. 1972.

E. E. Krassovski.
Portrait de l'artiste émérite
de la RSFSR et de l'artiste
du Peuple de la RSSB
I. Sorokine. 1972.

J. J. Krassowski. Bildnis
des Verdienten
Schauspielers der RSFSR
und Volksschauspielers
der BSSR, I. Sorokin. 1972.

E. E. Krasovskiy. Retrato
del artista Emérito de la
URSS y artista del Pueblo
de la RSSB I. Sorokin.
1972.

C. C. Каткова. Натюрморт. 1972.
C. C. Каткова. Натюрморт. 1972.
S. S. Katkova. Still Life. 1972.
S. S. Katkova. Nature morte. 1972.
S. S. Katkova. Stilleben. 1972.
S. S. Katkova. Naturaleza muerta. 1972.

- Я. Я. Красноўскі. На Няве. 1972.
Е. Е. Красовский. На Неве. 1972.
E. E. Krassovski. On the River Neva. 1972.
E. E. Khassovski. Sur la Néva. 1972.
J. J. Krassowski. An der Newa. 1972.
E. E. Krasovskiy. En el Neva. 1972.

М. І. Ліханенка. Лаўсан будзеца. 1972.

Н. И. Лихоненко. Лавсан строится. 1972.

N. I. Likhonenko. The Lavsan Factory under Construction. 1972.

N. I. Likhonenko. L'usine de lavsan en construction. 1972.

N. I. Lichonenko. Lawsanwerk im Bau. 1972.

N. I. Lijonenko. El Lavsan se construye. 1972.

- В. А. Напрэенка-Ляховіч. Куточак старога Віцебска. 1972.
В. А. Напреенко-Ляхович. Уголок старого Витебска. 1972.
V. A. Napreyenko-Lakhovich. A Corner of Old Vitebsk. 1972.
V. A. Napreenko-Lakhovitch. Un coin du vieux Vitebsk. 1972.
V. A. Naprejenko-Ljachowitsch. Ein Teil des alten Witebsk. 1972.
V. A. Napreenko-Liajovich. Rincón del antiguo Vitebsk. 1972.

- І. І. Пешкур. Дорогі. 1972.
И. И. Пешкур. Дороги. 1972.
I. I. Peshkur. Roads. 1972.
I. I. Pechkour. Chemins. 1972.
I. I. Peschkur. Wege. 1972.
I. I. Peshkur. Caminos. 1972.

В. Ф. Шматаў. Маці. 1972.

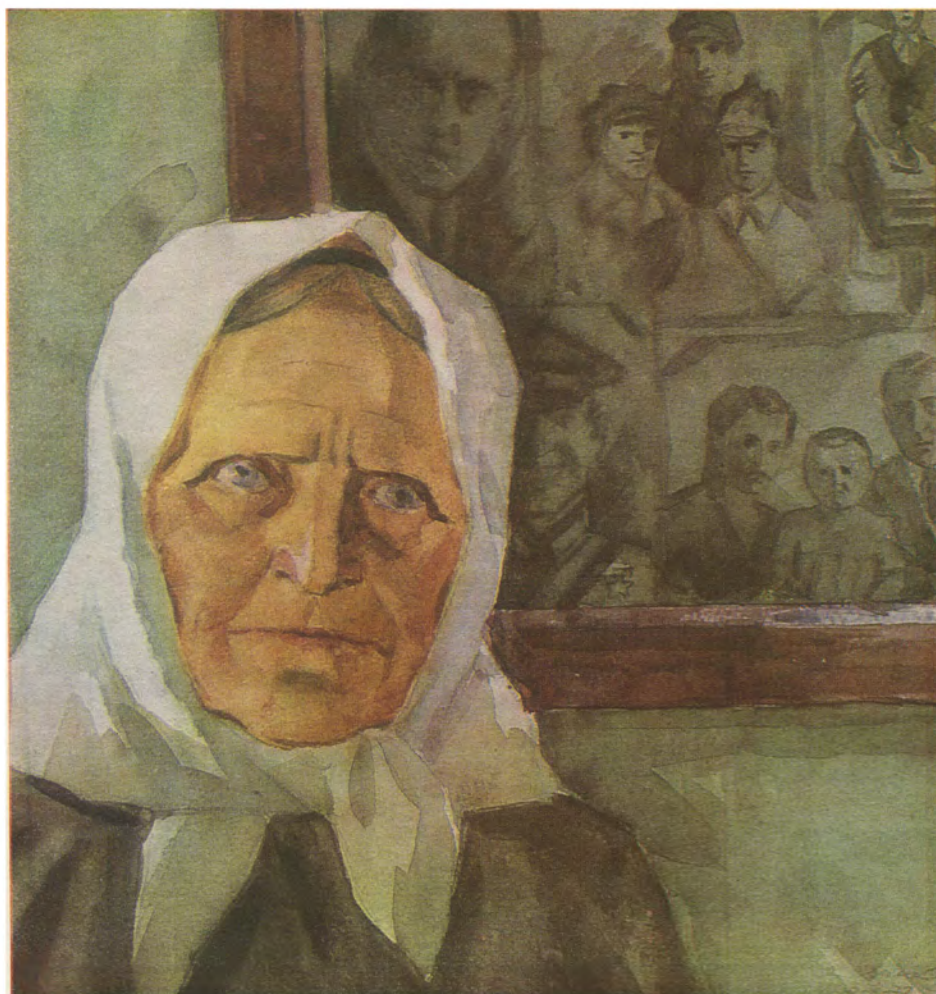
В. Ф. Шматов. Мать. 1972.

V. F. Shmatov. Mother. 1972.

V. F. Chmatov. Mère. 1972.

V. F. Schmatow. Mutter. 1972.

V. F. Shmatov. La madre. 1972.

I. У. Немагай. Байкал. 1972.

И. В. Немогай. Байкал. 1972.

I. V. Nemogai. Lake Baikal. 1972.

I. V. Nemogai. Байкал. 1972.

I. W. Nemogai. Baikalsee. 1972.

I. V. Nemogay. El Baykal. 1972.

А. А. Паслядовіч. Калыханка. 1972.

А. О. Последович.
Колыбельная. 1972.

A. O. Posledovich. Lullaby.
1972.

A. O. Posledovitch.
Berseuse. 1972.

A. O. Posledowitsch.
Wiegenlied. 1972.

A. O. Posledovich. Canción
de cuna. 1972.

А. А. Паслядовіч. Натюрморт з ірысам. 1972.

А. О. Последович.
Натюрморт с ирисом. 1972.

A. O. Posledovich. Still
Life with Iris. 1972.

A. O. Posledovitch.
Nature morte. Iris. 1972.

A. O. Posledowitsch.
Stilleben mit Iris. 1972.

A. O. Posledovich.
Naturaleza muerta con iris.
1972.

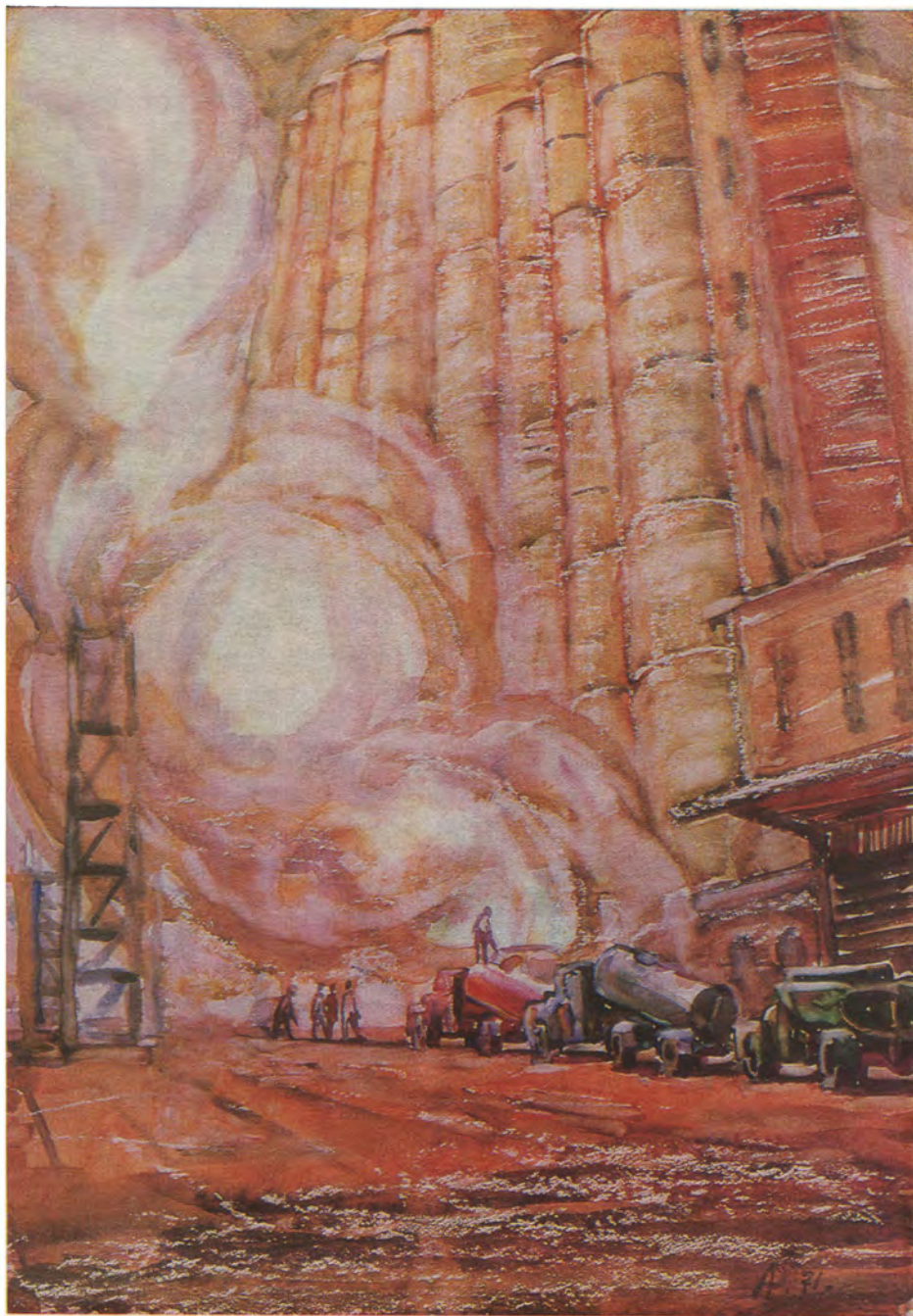
А. И. Рыбинский.
Цементно-шиферный
комбинат. Кричев. 1972.

A. I. Rybchinski. The
Cement-and-Slate Factory
in Krichew. 1972.

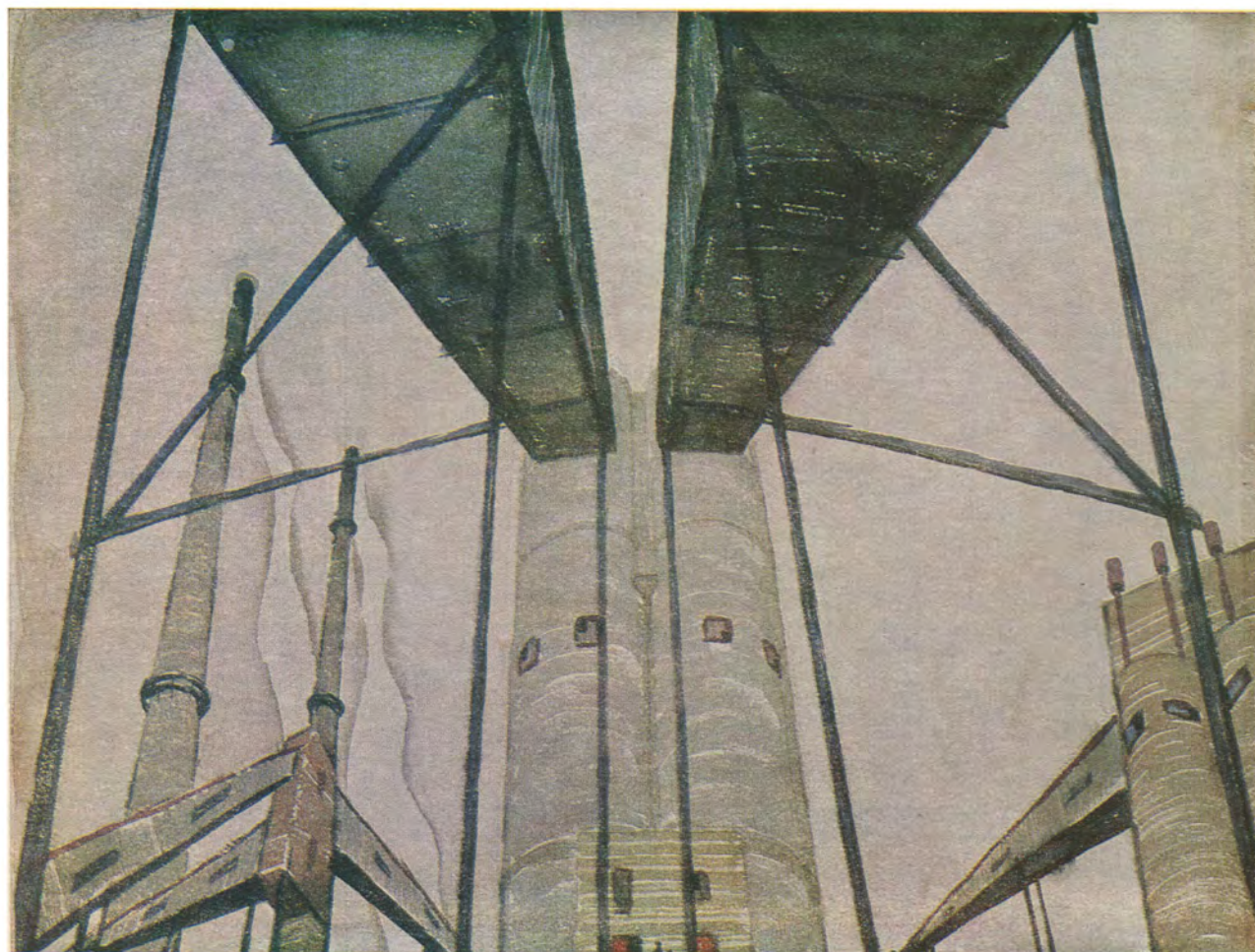
A. I. Rybtchinski. Usine
d'ardoise. Kritchev. 1972.

A. I. Rybtchinski.
Zement-und-
Schieferfabrik. Kritschew.
1972.

A. I. Rybchinskiy.
El combinado de cemento
y pizarra de techar. 1972.

У. I. Стальмашонак. Эстакада. 1972.
В. И. Стельмашонок. Эстакада. 1972.
V. I. Stelmashonok. Scaffolding. 1972.
V. I. Stelmachonok. Estacade. 1972.
W. I. Stelmaschonok. Estakade. 1972.
V. I. Stelmashonok. Viaducto. 1972.

Л. І. Шакінка. Бабіна лета. 1966.

Л. И. Шакинко. Бабье
лето. 1966.

L. I. Shakinko. Indian
Summer. 1966.

L. I. Chakinko. L'été de la
Saint Michel. 1966.

L. I. Schakinko.
Altweibersommer. 1966.

L. I. Shakinko. Veranillo de
San Miguel. 1966.

В. М. Свентахоўская. Натюрморт. 1972.

В. М. Сventoховская.
Натюрморт. 1972.

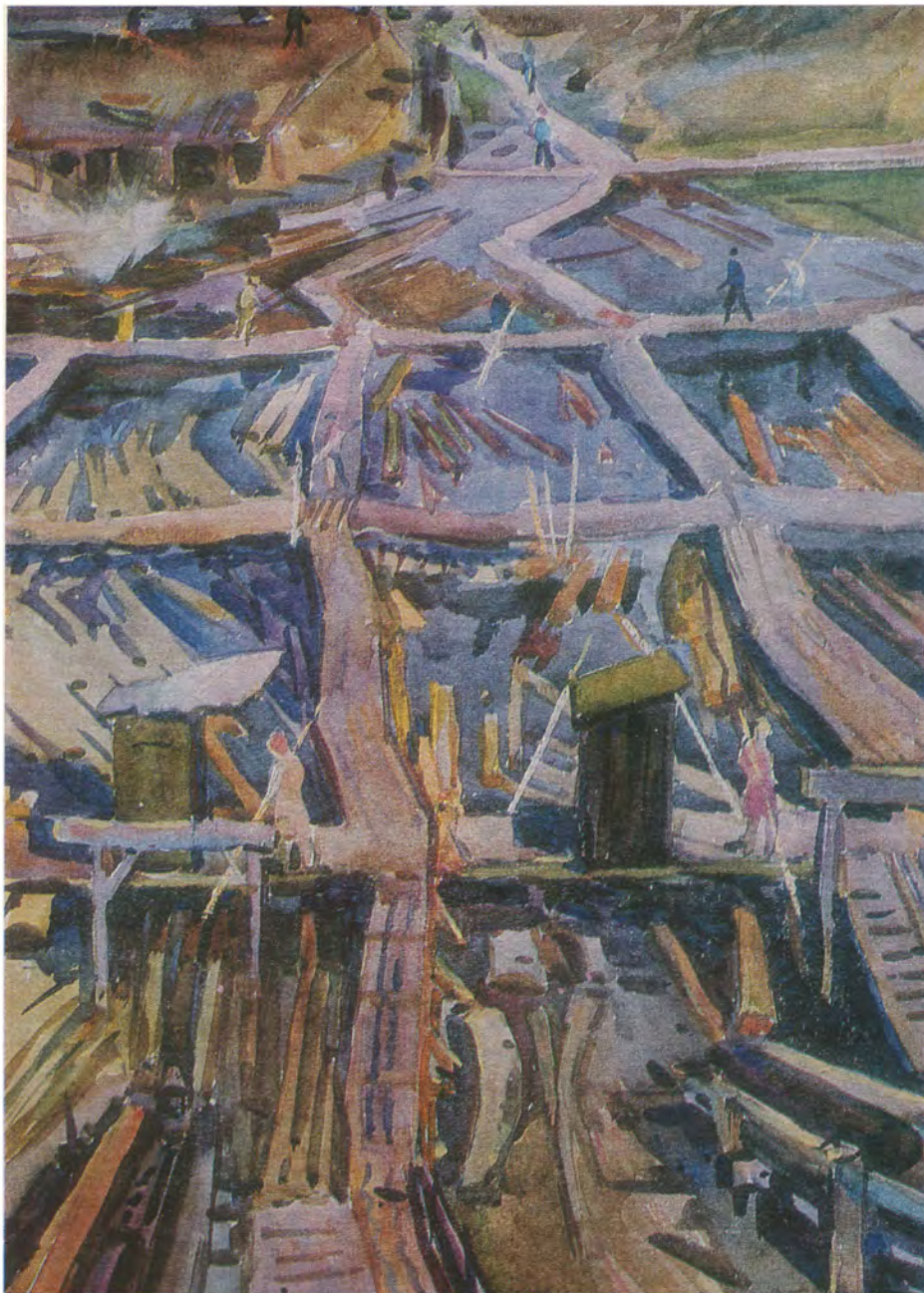
V. M. Sventokhovskaya.
Still Life. 1972.

V. M. Sventokhovskaïa.
Nature morte. 1972.

V. M. Swentachowskaja.
Stilleben. 1972.

V. M. Sventajovskaya.
Naturaleza muerta. 1972.

В. А. Доморад. Сырые ідет.
Серія «Бабруйскі
лесокамбінат». 1973.

V. A. Domorad. The Raw
Material Is Being Supplied.
From the series «The
Timber Mill of Bobruisk».
1973.

V. A. Domorad. Matières
premières. Série «Combinat
de transformation du bois
de Bobrouïsk». 1973.

W. A. Domorad.
Rohmaterial wird geliefert.
Reihe
«Holzbearbeitungskombinat
Bobruisk». 1973.

V. A. Domorad. La materia
prima marcha, de la serie
«Factoria maderera de
Bobruisk». 1973.

Р. У. Кудрэвіч. Вясна. 1973.

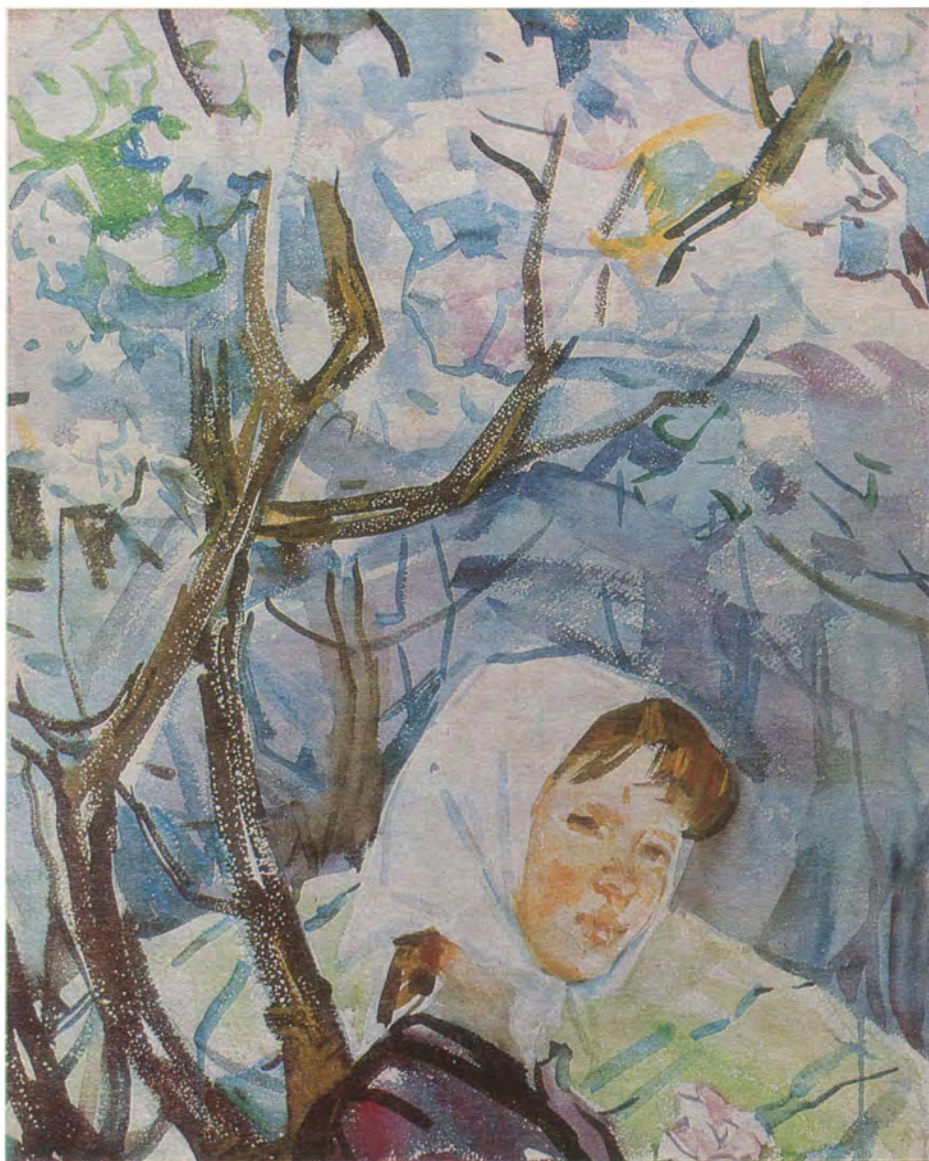
Р. В. Кудревич. Весна.
1973.

R. V. Kudrevich. Spring.
1973.

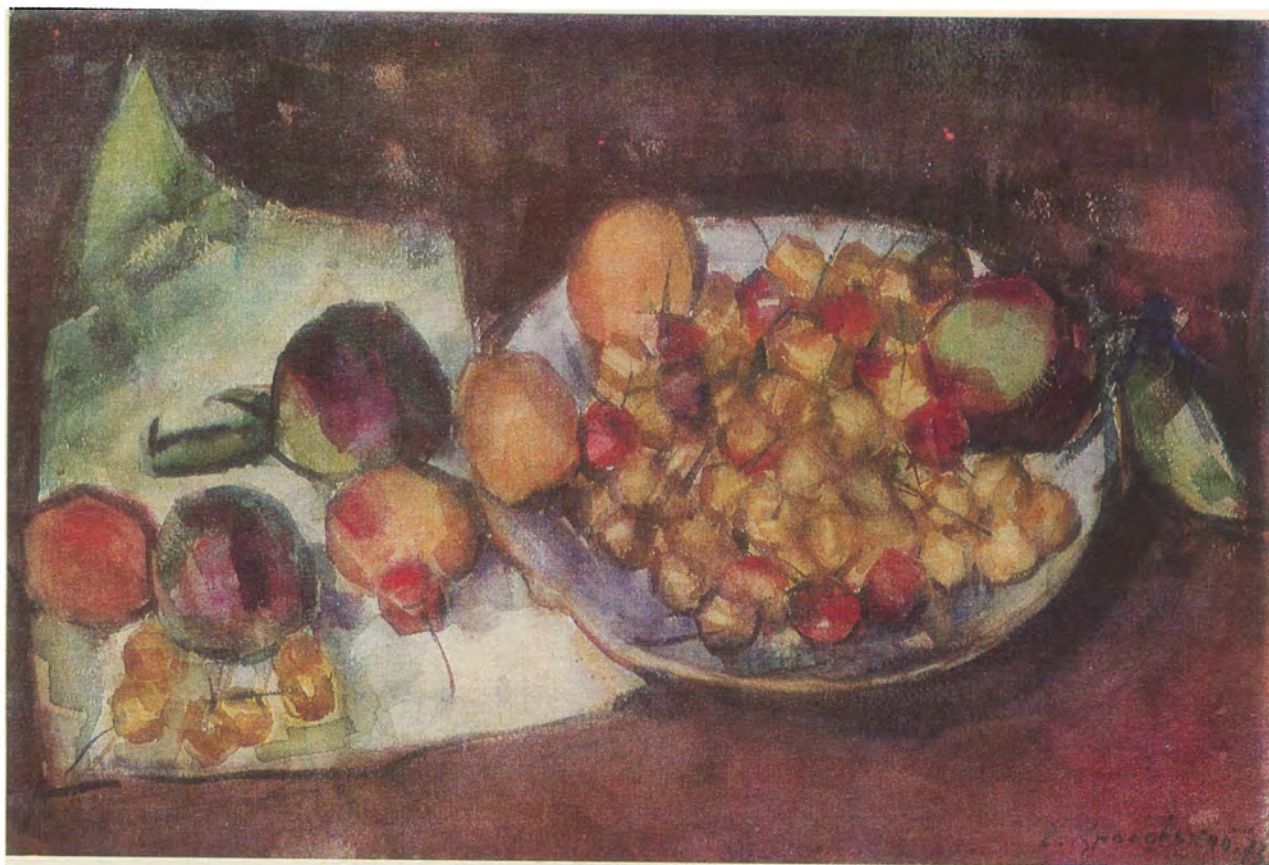
R. V. Koudrevitch.
Printemps. 1973.

R. W. Kudrewitsch. Frühling.
1973.

R. V. Kudrevich. Primavera.
1973.

- Я. Я. Кресоўскі. Натюрморт. Фрукты. Крым. 1973.
Е. Е. Красовский. Натюрморт. Фрукты. Крым. 1973.
E. E. Krassovski. Still Life. Fruit. The Crimea. 1973.
E. E. Krassovski. Nature morte. Fruits. Crimée. 1973.
J. J. Krassowski. Stilleben. Früchte. Krim. 1973.
E. E. Krasovskiy. Naturaleza muerta. Frutas. Krimea. 1973.

Р. У. Кудрэвіч. Старая жанчына. 1973.

Р. В. Кудревич. Старая
женщина. 1973.

R. V. Kudrevich. Old
Woman. 1973.

R. V. Koudrevitch. Une
vieille femme. 1973.

R. W. Kudrewitsch. Alte
Frau. 1973.

R. V. Kudrevich. Una mujer
vieja. 1973.

- Б. І. Пярвунінскіх. Сарціроўшчыцы штучнага валакна. 1973.
Б. И. Первунинских. Сортировщицы искусственного волокна. 1973.
B. I. Pervuninskih. Sorters of Synthetic Fibre. 1973.
B. I. Pervounskikh. Trieuses des fibres artificielles. 1973.
B. I. Perwuninskich. Sortiererinnen von Kunstfasern. 1973.
B. I. Pervuninskij. Seleccionadoras de fibras artificiales. 1973.

Л. М. Лейтман. У студэнцкія гады. Серыя «Культура, быт, вучоба моладзі БССР». 1973.

Л. М. Лейтман. В студенческие годы. Серия «Культура, быт, учеба молодежи БССР». 1973.

L. M. Leitman. College Days. From the series „Cultural and Everyday Life and Studies of the Byelorussian Youth“. 1973.

L. M. Leïtman. Pendant les années d'études. Série «Culture, vie courante, études de la jeunesse de la RSSB». 1973.

L. M. Lejtman. In den Studenten Jahren. Reihe «Kultur, Lebensweise und Studium der Jugend der BSSR». 1973.

L. M. Leitman. En los años estudiantiles, de la serie „Cultura, vida cotidiana, enseñanza de la juventud de la RSSB». 1973.

Г. Г. Поплавский.
Музыкант из Шантиникетана. Цикл «Индийский
дневник». 1973.

G. G. Poplavski.
A Musician from
Shantiniketan. From the
„Indian Diary“ cycle. 1973.

G. G. Poplavski. Musicien de
Chantiniketan. Cycle
«Carnets indiens». 1973.

G. G. Poplawski. Musiker
aus Schantiniketan. Zyklus
«Indisches Tagebuch». 1973.

G. G. Poplavskiy. Músico
del Shantiniketán, de la
serie «Diario Indio». 1973.

- Г. Г. Паплаўскі. Калі звяняць цыкады. Цыкл «Індыйскі дзёньнік». 1973.
 Г. Г. Поплавский. Когда звенят цикады. Цикл «Индийский дневник». 1973.
 G. G. Poplavski. When Cicadas Chirp. From the „Indian Diary“ cycle. 1973.
 G. G. Poplavski. Quand les cigales strident. Cycle «Carnets indiens». 1973.
 G. G. Poplawski. Wenn die Zikaden zirpen. Zyklus «Indisches Tagebuch». 1973.
 G. G. Poplavskiy. Cuando cantan las cigarras, de la serie „Diario Indio“. 1973.

З. В. Літвінова. Сялянка. 1973.

З. В. Литвинова.
Крестьянка. 1973.

Z. V. Litvinova. A Peasant
Woman. 1973.

Z. V. Litvinova. Paysanne.
1973.

S. W. Litwinowa. Bäuerin.
1973.

Z. V. Litvinova. Campesina.
1973.

- I. I. Радунські. Карпати. Рахаў. 1973.
И. И. Радунский. Карпаты. Рахов. 1973.
I. I. Radunski. The Carpathians. Rakhov. 1973.
I. I. Radounski. Carpates. Rakhov. 1973.
I. I. Radunski. Karpaten. Rachow. 1973.
I. I. Radunskiy. Los Cárpatos. Rajov. 1973.

А. А. Паслядовіч. Нацюрморт з чырвоным кубкам. 1973.

A. O. Posledovich.
Натюрморт с красной
чашкой. 1973.

A. O. Posledovich. Still
Life with a Red Cup. 1973.

A. O. Posledovitch.
Nature morte. Tasse rouge.
1973.

A. O. Posledowitsch.
Stilleben mit roter Tasse.
1973.

A. O. Posledovich.
Naturaleza muerta con una
taza roja. 1973.

- А. А. Паслядовіч. Чырвоны натюрморт. 1973.
А. О. Последович. Красный натюрморт. 1973.
A. O. Posledovich. Red Still Life. 1973.
A. O. Posledovitch. Nature morte rouge. 1973.
A. O. Posledowitsch. Rotes Stilleben. 1973.
A. O. Posledovich. Naturaleza muerta roja. 1973.

С. Ц. Абрамаў. Новы Бабруйск. 1974.

С. Т. Абрамов. Новый Бобруйск. 1974.

S. T. Abramov. New Bobruisk. 1974.

S. T. Abramov. Bobrouisk. 1974.

S. T. Abramow. Das neue Bobruisk. 1974.

S. T. Abramov. El nuevo Bobruisk. 1974.

В. К. Цвірка. Красавік. 1974.
В. К. Цвирко. Апрель. 1974.
V. K. Tsvirko. April. 1974.
V. K. Tsvirko. Avril. 1974.
V. K. Zwirko. April. 1974.
V. K. Tzvirkó. Abril. 1974.

С. Д. Солохін. Раніца. 1973.

С. Д. Солохин. Утро. 1973.

S. D. Solokhin. Morning. 1973.

S. D. Solokhine. Matin. 1973.

S. D. Solochin. Morgen. 1973.

S. D. Solojin. La mañana. 1973.

Г. Х. Вашчанка. Думы. 1974.

Г. Х. Ващенко. Думы.
1974.

G. H. Vashchenko.
Thoughts. 1974

G. Kh. Vachtchenko. Les
pensées. 1974.

G. C. Wastschenko.
Gedanken. 1974.

G. J. Vaschenko.
Pensamientos. 1974.

- Г. Х. Вашчанка. Бульба. 1974.
Г. Х. Ващенко. Картошка. 1974.
G. H. Vashchenko. Harvesting Potatoes. 1974.
G. Kh. Vachtchenko. Pommes de terre. 1974.
G. C. Wastschenko. Kartoffeln. 1974.
G. J. Vaschenko. Patatas. 1974.

Г. Х. Вашчанка. Перад адлётам. 1974.

Г. Х. Ващенко. Перед отлетом. 1974.

G. H. Vashchenko. Before Leaving for the South, 1974.

G. Kh. Vachtchenko. Avant le départ. 1974.

G. C. Wastschenko. Vor dem Flug nach dem Süden. 1974.

G. J. Vaschenko. Antes del vuelo. 1974.

У. К. Гоманаў. Партрэт былога партызана П. Шчадрава. 1974.

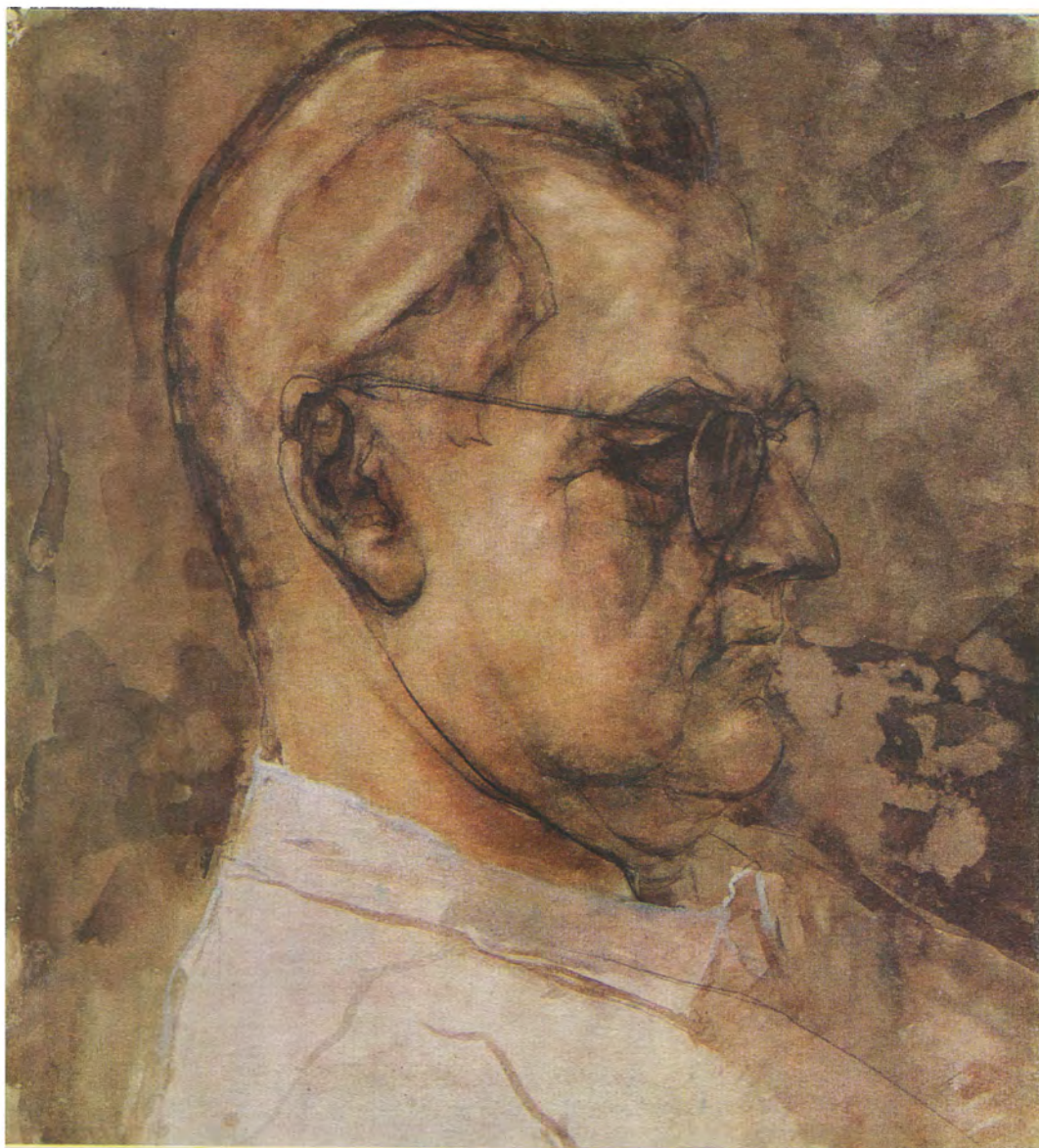
В. К. Гомонов. Портрет бывшего партизана П. Щедрова. 1974.

V. K. Gomonov. Portrait of Ex-Guerilla P. Shchedrov. 1974.

V. K. Gomonov. Portrait de l'ancien partisan P. Chtchedrov. 1974.

W. K. Gomonow. Bildnis des ehemaligen Partisanen P. Stschedrow. 1974.

V. K. Gomonov. Retrato del ex-guerrillero P. Schedrov. 1974.

П. М. Драчоў. Дзяцінства. 1974.

П. Н. Драчев. Детство. 1974.

P. N. Drachev. Childhood. 1974.

P. N. Dratchev. Enfance. 1974.

P. N. Dratschjow. Kindheit. 1974.

P. N. Drachev. Niñez. 1974.

С. С. Каткова. Зялёны май. 1974.

С. С. Каткова. Зелёный май. 1974.

S. S. Katkova. The Verdure of May. 1974.

S. S. Katkova. La verdure du mai. 1974.

S. S. Katkova. Der grüne Mai. 1974.

S. S. Katkova. El verde mayo. 1974.

Ф. С. Кісялєў. Гарадскі пейзаж. 1974.
Ф. С. Киселев. Городской пейзаж. 1974.
F. S. Kiselev. Townscape. 1974.
F. S. Kisselev. Paysage urbain. 1974.
F. S. Kisseljow. Stadtlandschaft. 1974.
F. S. Kiseliov. Vista urbana. 1974.

Р. У. Кудрэвіч. Палеская дзяўчына. 1974.

Р. В. Кудревич. Полесская
девушка. 1974.

R. V. Kudrevich. A Girl
from Polesie. 1974.

R. V. Koudrevitch. Une
jeune fille de Polesié. 1974.

R. W. Kudrewitsch.
Ein Mädchen des Polesseje.
1974.

R. V. Kudrevich. Muchacha
de Polesia. 1974.

З. В. Литвінава. Рапiца. 1974.

З. В. Литвинова. Утро. 1974.

Z. V. Litvinova. Morning. 1974.

Z. V. Litvinova. Matin. 1974.

S. W. Litwinowa. Morgen. 1974.

Z. V. Litvinova. La mañana. 1974.

З. В. Літвінова. Вясна на Свіслачы. 1975.

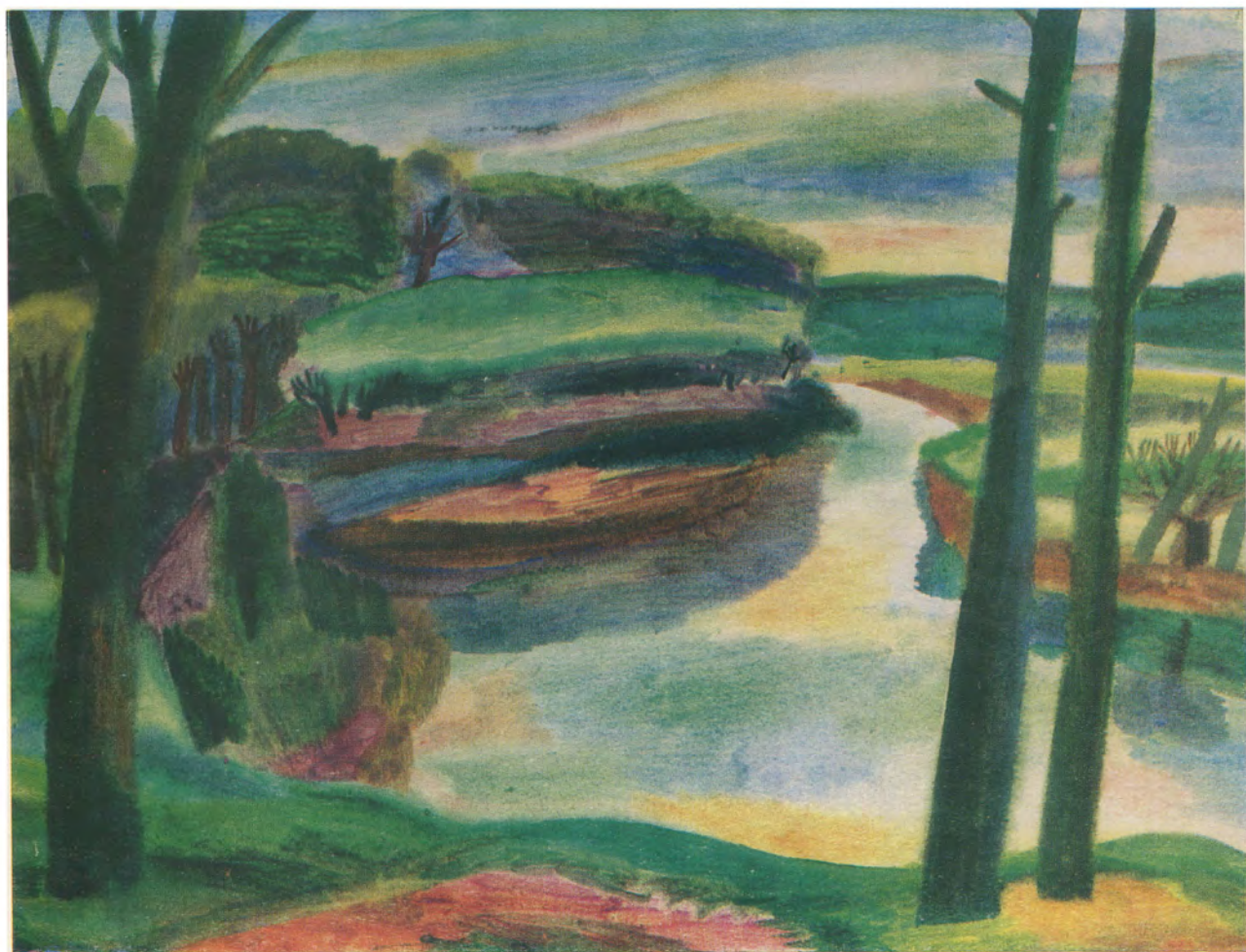
З. В. Литвинова. Весна на Свислочи. 1975.

Z. V. Litvinova. Spring on the River Svisloch. 1975.

Z. V. Litvinova. La Svislotch au printemps. 1975.

S. W. Litwinowa. Frühling an der Swislotsch. 1975.

Z. V. Litvinova. Primavera en el Svisloch. 1975.

В. А. Напрєнка-Ляховіч. Партрэт старой. 1974.

99

В. А. Напреенко-Ляхович.
Портрет старушки. 1974.

V. A. Napreyenko-
Lakhovich. Portrait of an
Old Woman. 1974.

V. A. Napreenko-
Lakhovitch. Portrait d'une
vieille femme. 1974.

V. A. Naprejenko-
Ljachowitsch. Bildnis einer
alten Frau. 1974.

V. A. Napreenko-Liajovich.
Retrato de una viejita. 1974.

I. B. Мядзведзеў. У Нікіцкім парку. Крым. 1975.

И. В. Медведев. В Никитском парке. Крым. 1975.

I. V. Medvedev. In the Nickitski Gardens. The Crimea. 1975.

I. V. Medvedev. Au parc Nikitski. Crimée. 1975.

I. W. Medwedew. Im Nikitski-Park. 1975.

I. V. Medvediev. En el parque Nikitski. Krimea. 1975.

- Г. Я. Ціхановіч. Гарадскі пейзаж. Мінск. 1974.
Г. Е. Тиханович. Городской пейзаж. Минск. 1974.
H. E. Tikhanovich. Townscape. Minsk. 1974.
G. E. Tikhanovitch. Paysage urbain. Minsk. 1974.
G. J. Tichanowitsch. Stadtlandschaft. Minsk. 1974.
G. E. Tijanovich. Vista urbana. Minsk. 1974.

Г. Ф. Шутаў. Керамзітавы завод. 1974.

Г. Ф. Шутов. Керамзитовый завод. 1974.

G. F. Shutov. Ceramsite Plant. 1974.

G. F. Choutov. Usine de kéramsiate. 1974.

G. F. Schutow. Keramsitwerk. 1974.

G. F. Shutov. Fábrica de cerámica. 1974.

- С. Ц. Абрамаў. Свята працы на Енісеі. 1975.
С. Т. Абрамов. Праздник труда на Енисее. 1975.
S. T. Abramov. Labour Festival on the Yenisei. 1975.
S. T. Abramov. Fête du travail sur l'Iénissei. 1975.
S. T. Abramow. Fest der Arbeit am Jenissei. 1975.
S. T. Abramov. Fiesta del Trabajo en el Enisey. 1975.

В. І. Васільеў. Браслаўшчына. 1975.

В. И. Васильев. Браславщина. 1975

V. I. Vassiliev. The Braslav Land. 1975.

V. I. Vassilev. Région de Braslav. 1975.

W. I. Wassiljew. Bezirk Braslaw. 1975.

V. I. Vasiliev. Región de Braslav. 1975.

М. А. Вецік. Нацюрморт. Рыбы. 1975.

М. А. Ветик. Натюрморт. Рыбы. 1975.

M. A. Vetick. Still Life. Fish. 1975.

M. A. Vetik. Nature morte. Poissons. 1975.

M. A. Wetik. Stilleben. Fische. 1975.

M. A. Vetik. Naturaleza muerta. Pescado. 1975.

Л. П. Воронава. Портрет Н. Лауровой. 1975.

Л. П. Воронова. Портрет
Н. Лавровой. 1975.

L. P. Voronova. Portrait of
N. Lavrova. 1975.

L. P. Voronova. Portrait de
N. Lavrova. 1975.

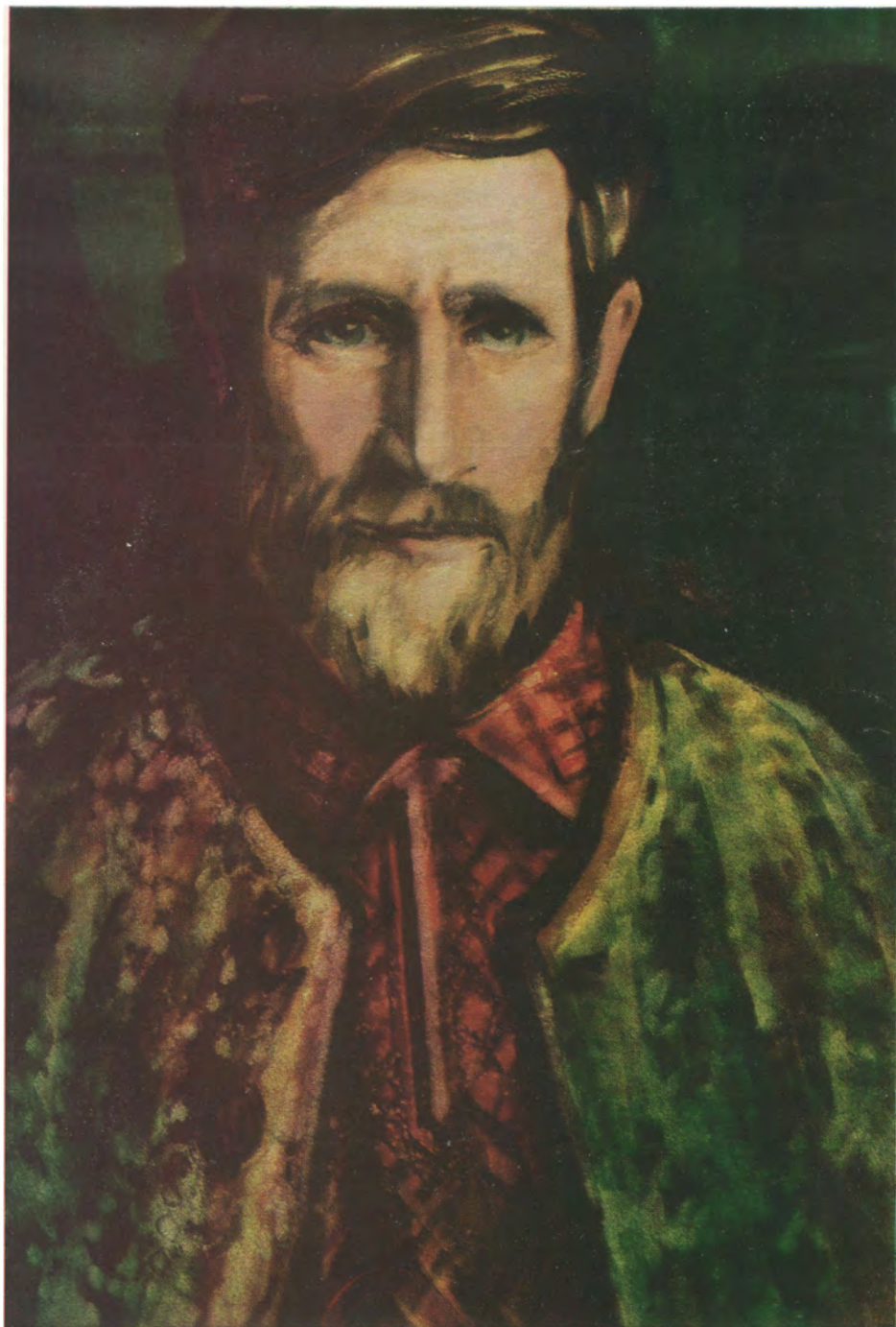
L. P. Woronowa. Porträt
N. Lawrowa. 1975.

L. P. Voronova. Retrato de
N. Lavrova. 1975.

- Ф. Ф. Гумен. Віцебск. Вуліца У. І. Леніна. 1975.
Ф. Ф. Гумен. Витебск. Улица В. И. Ленина. 1975.
F. F. Gumen. Vitebsk. V. I. Lenin Street. 1975.
F. F. Goumen. Vitebsk. Rue V. I. Lénine. 1975.
F. F. Gumen. Witebsk. W.-I.-Lenin-Straße. 1975.
F. F. Gumen. Vitiebsk. Calle V. I. Lenin. 1975.

Ф. Ф. Гумен. Портрет
искусствоведа Б. Шышло.
1975.

F. F. Gumen. Portrait of
Art Critic B. Shishlo. 1975.

F. F. Goumen. Portrait du
critique d'art B. Chichlo.
1975.

F. F. Gumen. Bildnis
des Kunsthistorikers
B. Schischlo. 1975.

F. F. Gumen. Retrato del
especialista en arte
B. Shishlo. 1975.

С. С. Каткова. Асепіія кветкі. 1975.
С. С. Каткова. Осенние цветы. 1975.
S. S. Katkova. Autumn Flowers. 1975.
S. S. Katkova. Fleurs d'automne. 1975.
S. S. Katkova. Herbstblumen. 1975.
S. S. Katkova. Flores otoñales. 1975.

Н. С. Кириллов. Портрет
знатного тракториста
Б. Гунурова. 1975.

N. S. Kirillov. Portrait of
Noted Tractor-Driver
B. Gunurov. 1975.

N. S. Kirillov. Portrait du
conducteur de tracteur
d'élite B. Gounourov. 1975.

N. S. Kirillow. Bildnis
des bekannten Traktoristen
B. Gunurow. 1975.

N. S. Kirilov. Retrato del
famoso tractorista
B. Gunurov. 1975.

В. М. Лук'янаў. Зямля. Наваполацк. 1975.
В. М. Лукьянов. Земля. Новополоцк. 1975.
V. M. Lukianov. Land. Novopolotsk. 1975.
V. M. Loukianov. Terre. Novopolotsk. 1975.
V. M. Lukjanow. Boden. Nowopolozk. 1975.
V. M. Lukianov. Tierra. Nuevo Polotzk. 1975.

111

Ю. В. Няжура. Позняя восесть. 1975.

Ю. В. Нежура. Поздняя осень. 1975.

Yu. V. Nezhura. Late Autumn, 1975.

Yu. V. Néjoura. Arrière-saison. 1975.

J. W. Neshura. Spätherbst. 1975.

Y. V. Nezhura. Un avanzado otoño. 1975.

М. С. Кірылаў. Партрэт мантажніка. 1974.

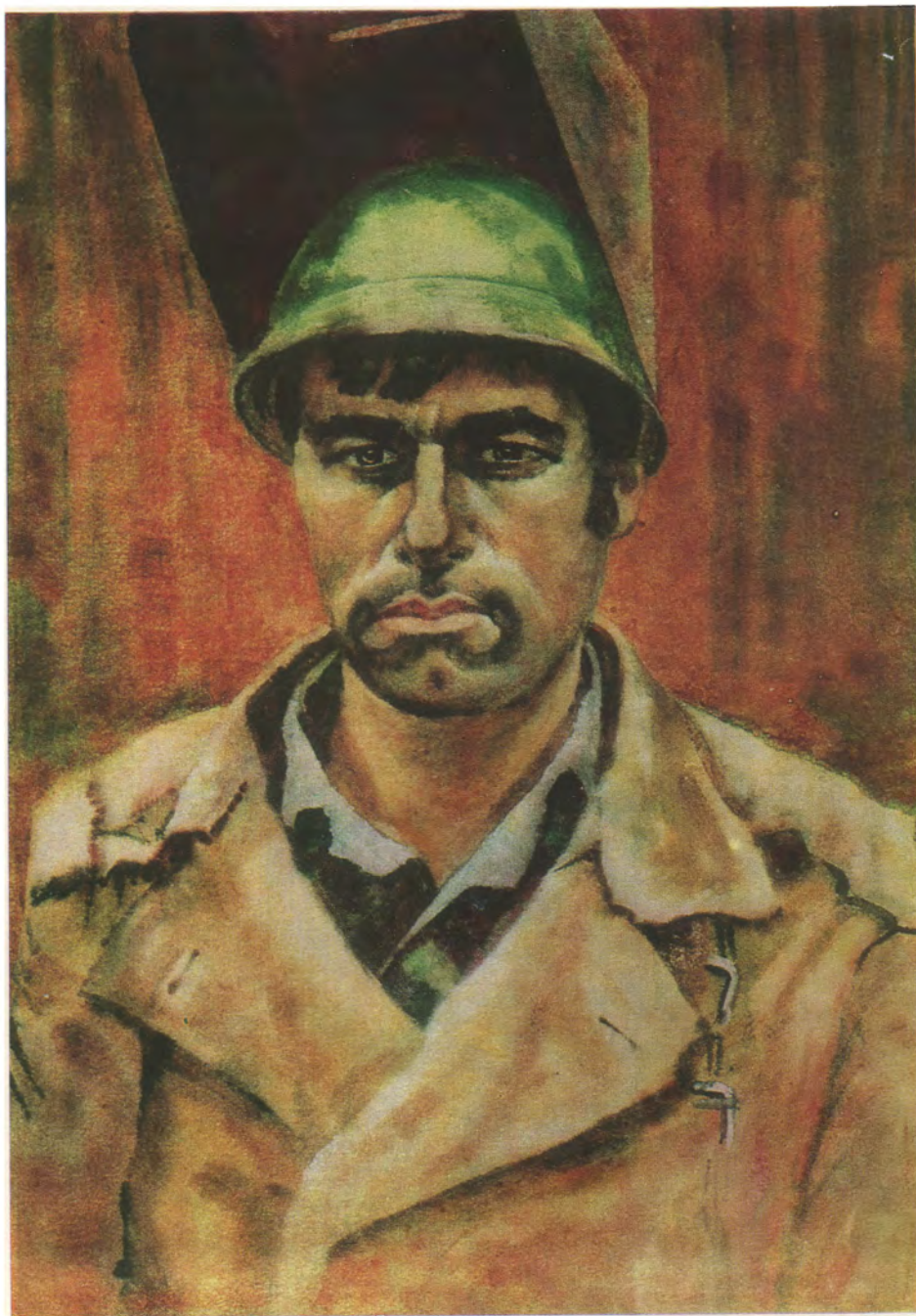
Н. С. Кириллов. Портрет
монтажника. 1974.

N. S. Kirillov. Portrait of a
Fitter. 1974.

N. S. Kirillov. Portrait d'un
monteur. 1974.

N. S. Kirillov. Bildnis eines
Montagearbeiters. 1974.

N. S. Kirillov. Retrato del
montador. 1974.

Н. Н. Поплавская.
Слободка. Цикл
«Браславічына». 1975.

N. N. Poplavskaya.
A Large Village. From the
«Braslav Land» cycle. 1975.

N. N. Poplavskaja.
Faubourg. Cycle «Région
de Braslav». 1975.

N. N. Poplawskaja. Kleine
Vorstadt. Zyklus «Bezirk
Braslav». 1975.

N. N. Poplavskaya.
Suburbio, de la serie
„Braslav“. 1975.

Н. Н. Поплавская. Пейзаж.
Цикл «Браславщина». 1975.

N. N. Poplavskaya.
Landscape. From the
«Braslav Land» cycle. 1975.

N. N. Poplavskaja.
Paysage. Cycle «Région de
Braslav». 1975.

N. N. Poplawskaja.
Landschaft. Zyklus «Bezirk
Braslaw». 1975.

N. N. Poplavskaya.
Paisaje, de la serie
«Braslav». 1975.

Г. Я. Ціхановіч. Гарачае дыханне завода. 1975.

Г. Е. Тиханович. Горячее дыхание завода. 1975.

H. E. Tikhanovich. The Hot Breathing of the Factory. 1975.

G. E. Tikhanovitch. Usine. 1975.

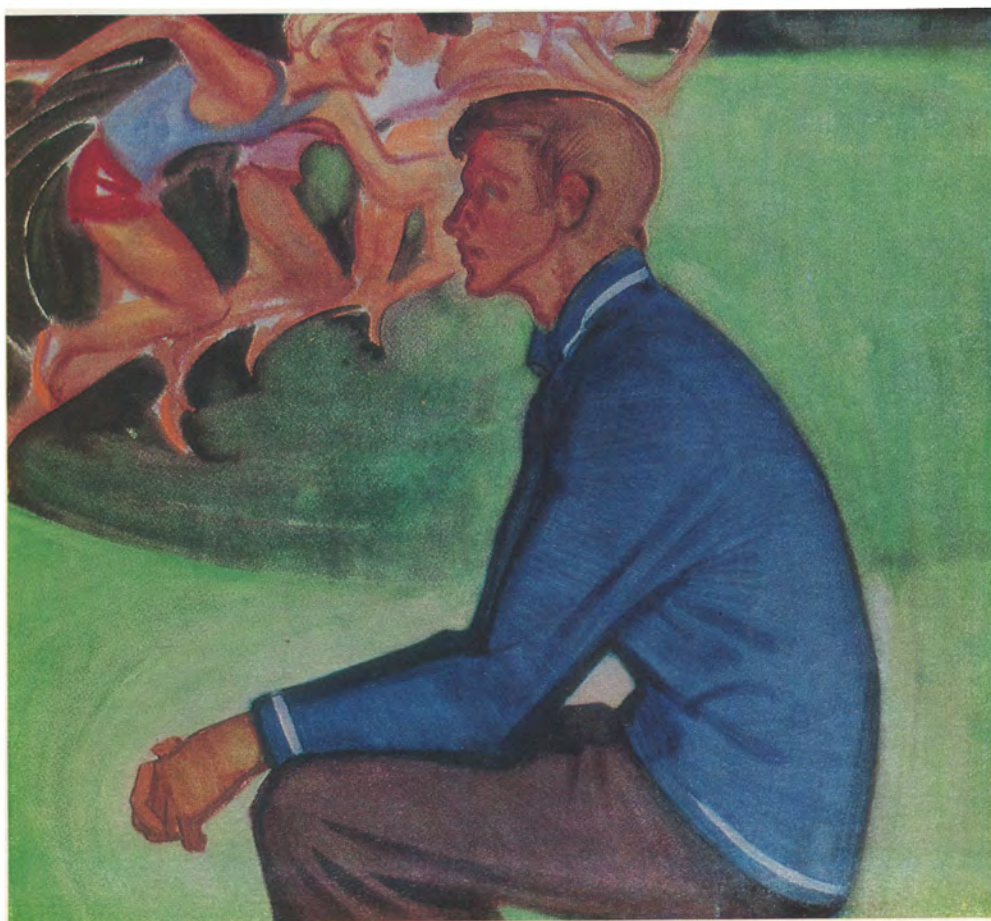
G. J. Tichanowitsch. Rhythmen des Betriebes. 1975.

G. E. Tijanovich. El cálido aliento de la fábrica. 1975.

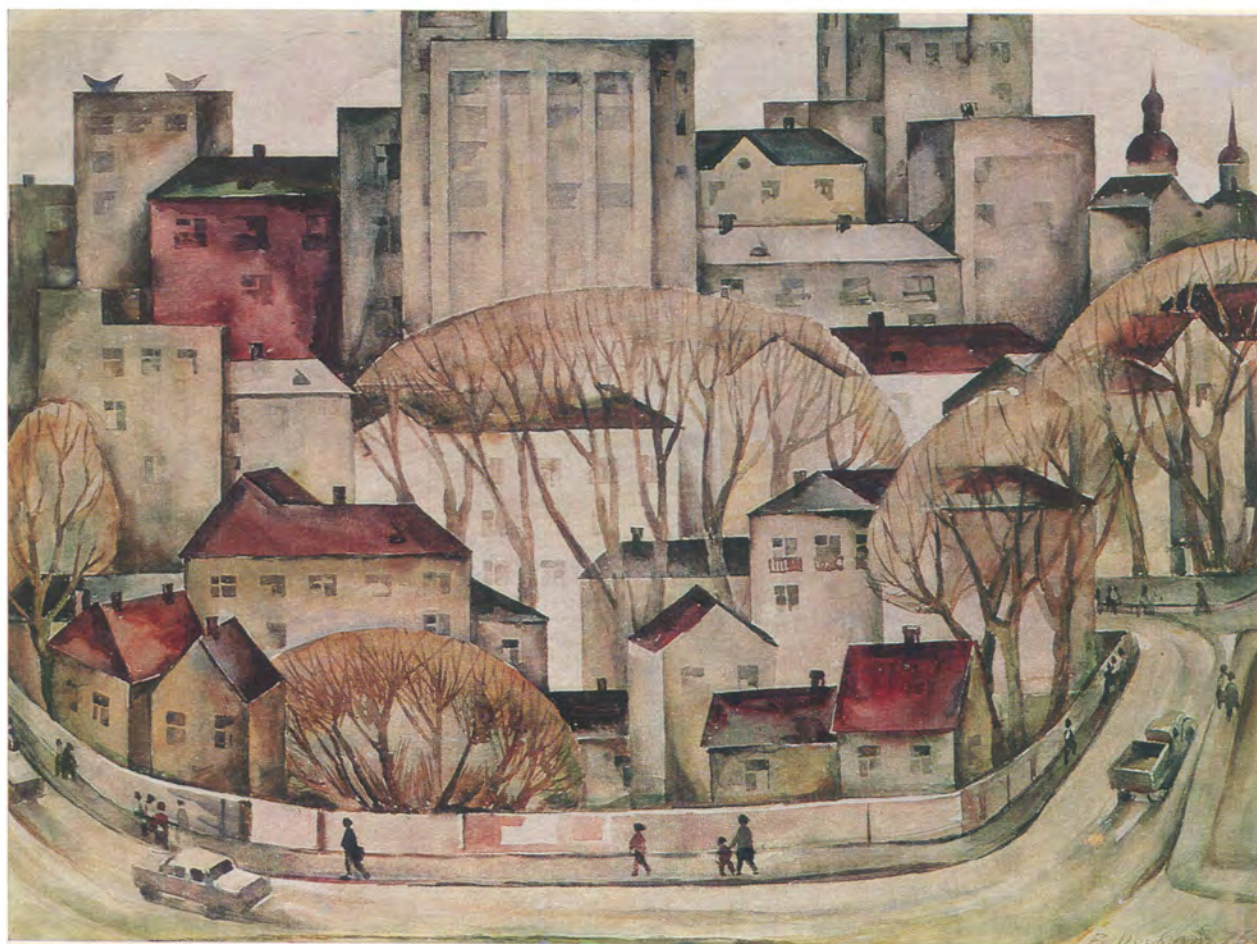

В. І. Ральцевіч. Малады трэнер. 1975.
В. И. Ральцевич. Молодой тренер. 1975.
V. I. Raltsevich. Young Trainer. 1975.
V. I. Raltsevitch. Jeune entraîneur. 1975.
W. I. Ralzewitsch. Junger Trainer. 1975.
V. I. Raltzevich. Joven entrenador. 1975.

117

- В. Д. Шчарбакоў. Асенні пейзаж. Гродна. 1975.
В. Д. Щербаков. Осенний пейзаж. Гродно. 1975.
V. D. Shcherbakov. A View of Grodno in Autumn. 1975.
V. D. Chtcherbakov. Paysage d'automne. Grodno. 1975.
V. D. Stscherbakow. Herbstlandschaft. Grodno. 1975.
V. D. Scherbakov. Paisaje otoñal. 1975.

Г. Ф. Шутаў. Браслаўскія азёры. 1975.

Г. Ф. Шутов. Браславские озера. 1975.

G. F. Shutov. Braslav Lakes. 1975.

G. F. Choutov. Lacs de Braslav. 1975.

G. F. Schutow. Braslawer Seen. 1975.

G. F. Shutov. Los lagos de Braslav. 1975.

- Р. Я. Ландарскі. Дорога будучца. 1976.
Р. Е. Ландарский. Дорога строится. 1976.
R. E. Landarski. The Road Is Being Built. 1976.
R. E. Landarski. Route en construction. 1976.
R. J. Landarski. Eine Straße im Bau. 1976.
R. E. Landarskiy. Se construye el camino. 1976.

Г. Ф. Шутаў. Буда. Серыя «Па Венгрыі». 1976.

121

Г. Ф. Шутов. Буда. Серия «По Венгрии». 1976.

G. F. Shutov. Buda. From the Hungarian cycle. 1976.

G. F. Choutov. Buda. Série „A travers la Hongrie“, 1976.

G. F. Schutow. Buda. Reihe „Unterwegs in Ungarn“. 1976.

G. F. Shutov. El Buda, de la serie «Por Hungría», 1976.

В. П. Напрєнка. Монтажно-испытательный корпус космических кораблей «Союз». 1976.

V. P. Napreyenko. Soyus Spaceships Assembly and Testing Department. 1976.

V. P. Napreenko. Bâtiment de montage et d'essai des vaisseaux cosmiques «Soyuz». 1976.

W. P. Naprejenko. Montage- und Probeabteilung der Sojus-Weltraumschiffe. 1976.

V. P. Napreenko. Edificio del montaje y experimentos de las naves cósmicas «Soyuz». 1976.

У. П. Напрѐенка. На старце. 1976.

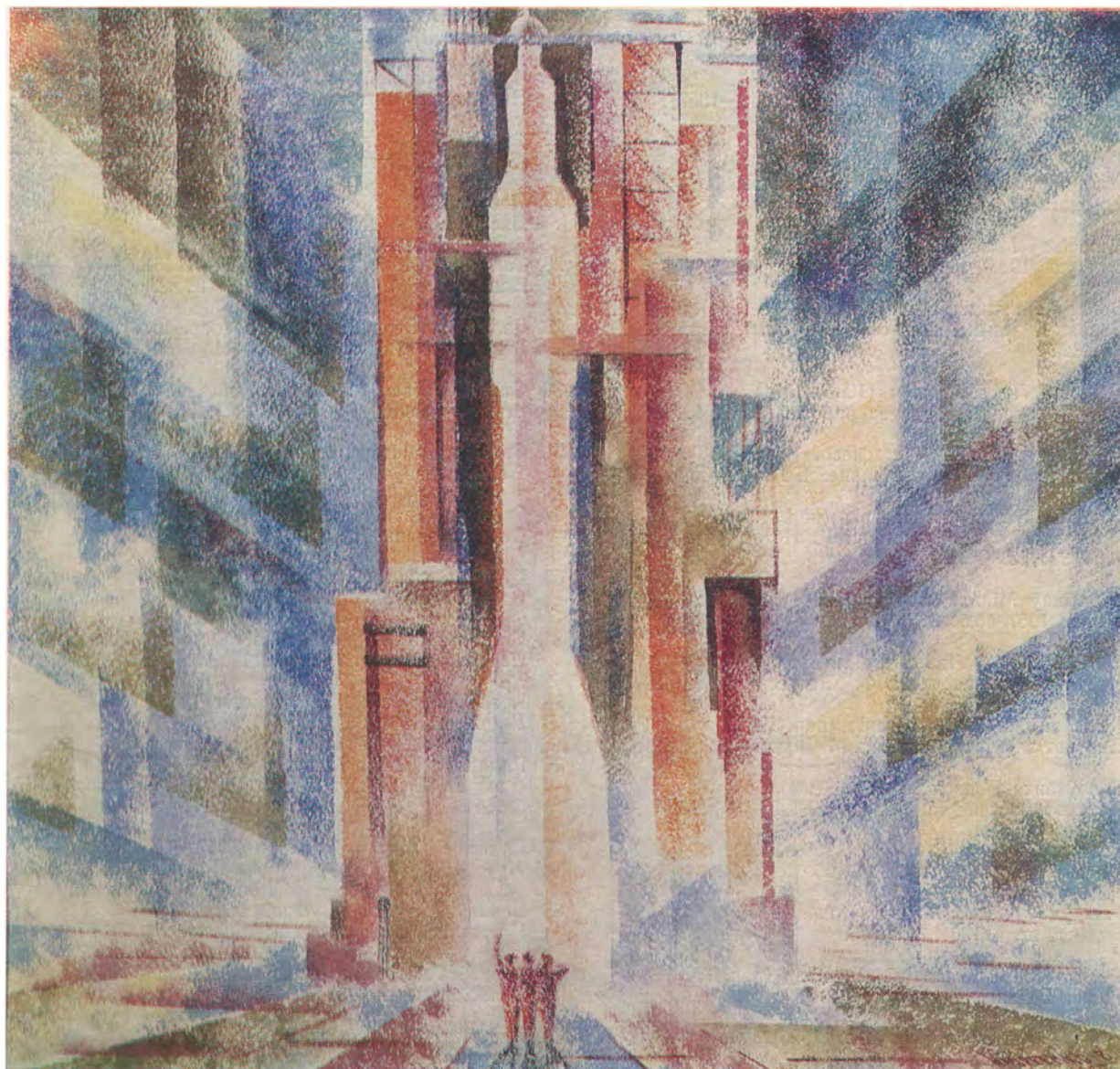
В. П. Напреепко. На старте. 1976.

V. P. Napreyenko. At the Launching Site. 1976.

V. P. Napreenko. Au départ. 1976.

W. P. Naprejenko. Vor dem Start. 1976.

V. P. Napreenko. En la línea de salida. 1976.

СПІС ІЛЮСТРАЦЫЙ

1. Волкаў Валянцін Віктаравіч (1881—1964).
Партизаны. 1930. 27,5×23,5.
2. Астаповіч Аркадзій Антонавіч (1896—1941).
Ранняя вясна. 1923. 10×20.
3. Кудрэвіч Уладзімір Мікалаевіч (1884—1957).
Ноч на Івана Купалу. 1936. 14×16.
4. Кудрэвіч Уладзімір Мікалаевіч (1884—1957).
Шэры дзень. 1942. 12×18,5.
5. Кудрэвіч Уладзімір Мікаласвіч (1884—1957).
На пашы. 1942. 14,7×17,5.
6. Гуціёў Мікалай Цімафеевіч (нар. 1912).
Партрэт камандзіра брыгады Дубава Ф. Ф. Дуб-
роўскага. 1943. 25×20.
7. Тарасікаў Мікалай Лукіч (1908—1965).
Запруда. 1947—1948. 43,5×61.
8. Волкаў Валянцін Віктаравіч (1881—1964).
Вадзяны млын калгаса «Чырвоны сцяг». 1948.
23×32,5.
9. Лейтман Леў Мееравіч (1896—1974).
Маладзёжная брыгада за работай. 1950. 40×57.
10. Красоўскі Яўгеній Яўстафіевіч (нар. 1908).
На тонкасуконным камбіпаце. 1957. 46×36,5.
11. Бельскі Міхаіл Лявонцьевіч (нар. 1921).
Партрэт літоўскай мастачкі К. Петрыкайтэ-Тулене.
1954. 32×22.
12. Тарасікаў Мікалай Лукіч (1908—1965).
Снапы. 1957. 43,5×61,5.
13. Бельскі Міхаіл Лявонцьевіч (нар. 1921).
Перадавік вытворчасці Ф. Самусеў. 1958. 49×35.
14. Гуціёў Мікалай Цімафеевіч (нар. 1912).
Партрэт электразваршчыка М. Іванова. 1960. 40×29.
15. Галоўчанка Надзея Іванаўна (нар. 1905).
Партрэт мастака М. Міхалапа. 1958. 33×26.
16. Тарасікаў Мікалай Лукіч (1908—1965).
Полацкі нафтабуд. 1960. 24×56.
17. Махаўцоў Фёдар Іванавіч (нар. 1917).
Вялікая вада. 1961. 34,8×46.
18. Стальмашонак Уладзімір Іванавіч (нар. 1928).
Вясна. Бельведэр. 1961. 42,5×30,5.
19. Чэпik Міхаіл Філіпавіч (нар. 1925).
Наш двор. 1961. 59×41.
20. Выхадцаў Юрый Фёдаравіч (нар. 1926).
Зіма. 1962. 50×78.
21. Ціхановіч Яўгеній Мікаласвіч (нар. 1911).
Вячэрні матыў. 1963. 55×77.
22. Шчэмелеў Леанід Дзмітрыевіч (нар. 1923).
Людзі Поўначы. 1962. 70×56.
23. Цвірка Віталій Канстанцінавіч (нар. 1913).
Зацвіла вярба. 1963. 65×50.
24. Цвірка Віталій Канстанцінавіч (нар. 1913).
Паводка. 1963. 50×67.
25. Чураба Мікалай Дзмітрыевіч (нар. 1913).
На ўскарыне Брэста. 1963. 54×65,5.
26. Тарасікаў Мікалай Лукіч (1908—1965).
Партрэт С. Ясеніна (фрагмент). 1964. 59,5×83,5.
27. Лейтман Леў Мееравіч (1896—1974).
Вясна. 1966. 37×55.
28. Тарасікаў Мікалай Лукіч (1908—1965).
Нацюрморт. Букет бэзу. 1964. 62×44.
29. Ральцэвіч Вікенцій Іванавіч (нар. 1936).
Партрэт дзяўчыны. 1966. 48×61.
30. Сталяроў Іван Міхайлавіч (нар. 1923).
Вапшавы завод. Руба. 1965. 29×39,5.
31. Сахненка Віктар Іванавіч (1923—1973).
Партрэт дзяўчыны. 1966. 46×42.
32. Сталяроў Іван Міхайлавіч (нар. 1923).
Стары Полацк. 1966. 24×44.
33. Гумен Фелікс Фёдаравіч (нар. 1941).
Наваполацк. Завод. 1967. 50×69.
34. Бяспалы Алій Аляксандравіч (нар. 1937).
Партрэт вясковага юнака. 1967. 50×40.
35. Красоўскі Яўгеній Яўстафіевіч (нар. 1908).
У дождж. 1967. 38×55.
36. Раманоўскі Іван Юльевіч (1928—1974).
Партрэт П. Алексіч. Серыя «Галасы Палесся». 1967.
56×44.
37. Сахненка Віктар Іванавіч (1923—1973).
Луўр. 1967. 64,5×40.
38. Волкаў Анатолій Валянцінавіч (нар. 1908).
У трамваі. Серыя «Юныя мінчане». 1968. 80×58.
39. Волкаў Анатолій Валянцінавіч (нар. 1908).
Веласіпедысты. 1969. 63×73.
40. Пасюкевіч Уладзімір Маркавіч (нар. 1931).
Пагранічнікі. 1969. 53×64.

41. Ціхановіч Яўгеній Мікалаевіч (нар. 1911).
Беларускія партызаны. 1969. 40×60.
42. Чэпik Міхаіл Філіпавіч (нар. 1925).
Вуліца Янкі Купалы. 1969. 60×85.
43. Чэпik Міхаіл Філіпавіч (нар. 1925).
Калгасны хор. 1969. 63×85.
44. Аракчэў Барыс Уладзіміравіч (нар. 1926).
Сакавік. 1970. 49×56.
45. Пілюзіна Ніна Васільеўна (нар. 1944).
Вясенняе захапленне. 1970. 42,5×50.
46. Літвінава Зоя Васільеўна (нар. 1938).
Палескія дубы. 1970. 48×68.
47. Напрэенка-Ляховіч Валянціна Антопаўна (нар. 1945).
Партрэт дзяўчыны. 1971. 72×61.
48. Пратасеня Іван Міхайлавіч (нар. 1931).
Мелодыя роднага краю. 1970. 76,5×49.
49. Лейтман Леў Мееравіч (1896—1974).
Каток. 1971. 37×53,5.
50. Дамарад Уладзімір Аляксандравіч (нар. 1919).
Новая прыстань. 1971. 39×55.
51. Волкаў Анатолій Валянцінавіч (нар. 1908).
На вучэннях. 1971. 46×70.
52. Ціхановіч Генрых Яўгеньевіч (нар. 1937).
Лес. 1971. 72,5×51.
53. Гугель Адольф Самуілавіч (нар. 1915).
Старая Рыга. 1972. 63×48.
54. Ткачонак Анатолій Аляксеевіч (нар. 1922).
Індустрыяльны пейзаж. 1971. 32×45.
55. Яўсееў Віктар Канстанцінавіч (нар. 1944).
Шкловыдзімальшчыкі. 1972. 48×57.
56. Гумеі Фелікс Фёдаравіч (нар. 1941).
Віцебск. Вуліца У. І. Леніна. 1972. 53×70.
57. Гугель Адольф Самуілавіч (нар. 1915).
Шэры дзень. 1972. 52×72.
58. Жылін Яўгеній Ільіч (нар. 1939).
Цішыня. 1972. 45×40.
59. Каплян Іосіф Хаімавіч (нар. 1936).
Гарадскі пейзаж. Вільнюс. 1972. 18×13,5.
60. Красоўскі Яўгеній Яўстафіевіч (нар. 1908).
Партрэт заслужанага артыста РСФСР і народнага
артыста БССР І. Сарокіна. 1972. 55×37.
61. Каткова Святлана Сяргееўна (нар. 1941).
Нацюрморт. 1972. 36×48.
62. Красоўскі Яўгеній Яўстафіевіч (нар. 1908).
На Няве. 1972. 56×64.
63. Ліхаченка Мікалай Іванавіч (нар. 1940).
Лаўсан будучага. 1972. 61×82.
64. Напрэенка-Ляховіч Валянціна Антопаўна (нар. 1945).
Куточак старога Віцебска. 1972. 49×68.
65. Пешкур Іван Іванавіч (нар. 1921).
Дарогі. 1972. 33×46.
66. Шматаў Віктар Фёдаравіч (нар. 1936).
Маці. 1972. 34×32.
67. Немагай Ілья Уладзіміравіч (нар. 1930).
Байкал. 1972. 42×64.
68. Паслядовіч Аляксандра Ануфрыеўна (нар. 1918).
Калыханка. 1972. 58×42.
69. Паслядовіч Аляксандра Ануфрыеўна (нар. 1918).
Нацюрморт з ірысам. 1972. 65×47.
70. Рыбчынскі Анатолій Ігнатавіч (нар. 1936).
Цэментавы-шыферны камбінат. Крычаў. 1972. 62×42.
71. Стальмашонак Уладзімір Іванавіч (нар. 1928).
Эстакада. 1972. 46×59.
72. Шакіпка Леанід Ісідаравіч (нар. 1927).
Бабіна лета. 1966. 77×56.
73. Свентахоўская Валянціна Міхайлаўна (нар. 1938).
Нацюрморт. 1972. 60,5×47.
74. Дамарад Уладзімір Аляксандравіч (нар. 1919).
Сыравіна ідзе. Серыя «Бабруйскі лесакамбінат». 1973. 50×35.
75. Кудрэвіч Раіса Уладзіміраўна (нар. 1919).
Вясна. 1973. 55×37.
76. Красоўскі Яўгеній Яўстафіевіч (нар. 1908).
Нацюрморт. Фрукты. Крым. 1973. 39×56.
77. Кудрэвіч Раіса Уладзіміраўна (нар. 1919).
Старая жанчына. 1973. 64×46.
78. Пярвуніцкіх Барыс Іванавіч (нар. 1941).
Сарціроўшчыцы штурчага валакна. 1973. 56×54.
79. Лейтман Леў Мееравіч (1896—1974).
У студэнцкія гады. Серыя «Культура, быт, вучоба
моладзі БССР». 1973. 37×54.
80. Паплаўскі Георгій Георгіевіч (нар. 1931).
Музыкант з Шацінікетана. Цыкл «Індыйскі дзён-
нік». 1973. 74×51.

81. Паплаўскі Георгій Георгіевіч (нар. 1931).
Калі звіняць цыкады. Цыкл «Індыйскі дзёшнік». 1973. 56×55.
82. Літвінава Зоя Васільеўна (нар. 1938).
Сялянка. 1973. 52×37.
83. Радупскі Ізраіль Ільіч (нар. 1929).
Карпаты. Рахаў. 1973. 34×45,5.
84. Паслядовіч Аляксандра Ануфрыеўна (нар. 1918).
Пацюрморт з чырвоным кубкам. 1973. 50×36.
85. Паслядовіч Аляксандра Ануфрыеўна (нар. 1918).
Чырвоны пацюрморт. 1973. 49,5×48.
86. Абрамаў Сямён Ціханавіч (нар. 1938).
Новы Бабруйск. 1974. 47×62.
87. Цвірка Віталій Канстанцінавіч (нар. 1913).
Красавік. 1974. 52×72.
88. Салохін Сяргей Дзмітрыевіч (нар. 1942).
Раніца. 1973. 52×72.
89. Вашчанка Гаўрыіл Харытонавіч (нар. 1928).
Думы. 1974. 72×56.
90. Вашчанка Гаўрыіл Харытонавіч (нар. 1928).
Бульба. 1974. 60×60.
91. Вашчанка Гаўрыіл Харытонавіч (нар. 1928).
Перад адлётам. 1974. 69×63.
92. Гоманаў Уладзімір Кірылавіч (нар. 1929).
Партрэт былога партызана П. Шчадрава. 1974. 44×40.
93. Драчоў Пётр Мікалаевіч (нар. 1937).
Дзяцінства. 1974. 58×55.
94. Каткова Святлана Сяргееўна (нар. 1941).
Зялёны май. 1974. 38×53.
95. Кісялёў Фёдар Сцяпанавіч (нар. 1946).
Гарадскі пейзаж. 1974. 58×64.
96. Кудрэвіч Раіса Уладзіміраўна (нар. 1919).
Палеская дзяўчына. 1974. 55×38.
97. Літвінава Зоя Васільеўна (нар. 1938).
Раніца. 1974. 55×75.
98. Літвінава Зоя Васільеўна (нар. 1938).
Вясна на Свіслачы. 1975. 55×75.
99. Напрэенка-Ляховіч Валянціна Антопаўна (нар. 1945).
Партрэт старой. 1974. 70×58.
100. Мядзведзеў Іван Васільевіч (нар. 1913).
У Нікіцкім парку. Крым. 1975. 35×47.
101. Ціхановіч Генрых Яўгеневіч (нар. 1937).
Гарадскі пейзаж. Мінск. 1974. 58×78.
102. Шутаў Генадзій Фёдаравіч (нар. 1939).
Керамзітавы завод. 1974. 59×59.
103. Абрамаў Сямён Ціханавіч (нар. 1938).
Свята працы на Епісеі. 1975. 71×95.
104. Васільеў Васілій Іванавіч (нар. 1927).
Браслаўшчына. 1975. 52×80.
105. Вецік Міхаіл Афанасьевіч (нар. 1936).
Пацюрморт. Рыбы. 1975. 49×49.
106. Воранава Людміла Пятроўна (нар. 1944).
Партрэт Н. Лаўровай. 1975. 70×54.
107. Гумен Фелікс Фёдаравіч (нар. 1941).
Віцебск. Вуліца У. І. Леніна. 1975. 60×80.
108. Гумен Фелікс Фёдаравіч (нар. 1941).
Партрэт мастацтвазнаўца Б. Шышло. 1975. 70×49.
109. Каткова Святлана Сяргееўна (нар. 1941).
Асеннія кветкі. 1975. 43,5×59.
110. Кірылаў Мікалай Сцяпанавіч (нар. 1930).
Партрэт знатнага трактарыста Б. Гуцурова. 1975. 83×59.
111. Лук'янаў Віктар Міхайлавіч (нар. 1940).
Зямля. Наваполацк. 1975. 58×68.
112. Няжура Юрый Васільевіч (нар. 1931).
Позняя восень. 1975. 70×55.
113. Кірылаў Мікалай Сцяпанавіч (нар. 1930).
Партрэт мантажніка. 1974. 87×64.
114. Паплаўская Наталля Мікалаеўна (нар. 1931).
Слабодка. Цыкл «Браслаўшчына». 1975. 71×53.
115. Паплаўская Наталля Мікалаеўна (нар. 1931).
Пейзаж. Цыкл «Браслаўшчына». 1975. 76×56.
116. Ціхановіч Генрых Яўгеневіч (нар. 1937).
Гарачае дыханне завода. 1975. 55×75.
117. Ральцэвіч Вікенцій Іванавіч (нар. 1936).
Малады трэнер. 1975. 80×74.
118. Шчарбакоў Віктар Дзмітрыевіч (нар. 1935).
Асенні пейзаж. Гродна. 1975. 61×80.
119. Шутаў Генадзій Фёдаравіч (нар. 1939).
Браслаўскія азёры. 1975. 17,5×20,5.
120. Лапдарскі Роберт Яфімавіч (нар. 1936).
Дарога будуюцца. 1976. 47×57.
121. Шутаў Генадзій Фёдаравіч (нар. 1939).
Буда. Серыя «Па Венгрыі». 1976. 20,5×23,5.

122. Напрэнка Уладзімір Пятровіч (нар. 1944).
Мантажна-выпрабавальны корпус касмічных кара-
блёў «Саюз». 1976. 70×58.
123. Напрэнка Уладзімір Пятровіч (нар. 1944).
На старце. 1976. 58×50.

ЗАЎВАГА

Творы выкананы ў тэхніцы: папера, акварэль

СПИСОК ИЛЛЮСТРАЦИЙ

1. Волков Валентин Викторович (1881—1964).
Партизаны. 1930. 27,5×23,5.
2. Астапович Аркадий Антопович (1896—1941).
Ранняя весна. 1923. 10×20.
3. Кудревич Владимир Николаевич (1884—1957).
Ночь на Ивана Купалу. 1936. 14×16.
4. Кудревич Владимир Николаевич (1884—1957).
Серый день. 1942. 12×18,5.
5. Кудревич Владимир Николаевич (1884—1957).
На пастбище. 1942. 14,7×17,5.
6. Гутнев Николай Тимофеевич (р. 1912).
Портрет командира бригады Дубова Ф. Ф. Дуб-
ровского. 1943. 25×20.
7. Тарасиков Николай Лукич (1908—1965).
Плотина. 1947—1948. 43,5×61.
8. Волков Валентин Викторович (1881—1964).
Водяная мельница колхоза «Красное знамя». 1948.
23×32,5.
9. Лейтман Лев Меерович (1896—1974).
Молодежная бригада за работой. 1950. 40×57.
10. Красовский Евгений Евстафьевич (р. 1908).
На топкосуконном комбинате. 1957. 46×36,5.
11. Бельский Михаил Леонтьевич (р. 1921).
Портрет литовской художницы К. Петрикайте-Тулене.
1954. 32×22.
12. Тарасиков Николай Лукич (1908—1965).
Снопы. 1957. 43,5×61,5.
13. Бельский Михаил Леонтьевич (р. 1921).
Передовик производства Ф. Самусев. 1958. 49×35.
14. Гутнев Николай Тимофеевич (р. 1912).
Портрет электросварщика М. Иванова. 1960. 40×29.
15. Головченко Надежда Ивановна (р. 1905).
Портрет художника Н. Михолапа. 1958. 33×26.
16. Тарасиков Николай Лукич (1908—1965).
Полоцкий нефтестрой. 1960. 24×56.
17. Моховцов Федор Иванович (р. 1917).
Большая вода. 1961. 34,8×46.
18. Стельмашенок Владимир Иванович (р. 1928).
Весна. Бельведер. 1961. 42,5×30,5.
19. Чепик Михаил Филиппович (р. 1925).
Наш двор. 1961. 59×41.
20. Выходцев Юрий Федорович (р. 1926).
Зима. 1962. 50×78.
21. Тиханович Евгений Николаевич (р. 1911).
Вечерний мотив. 1963. 55×77.
22. Щемелев Леонид Дмитриевич (р. 1923).
Люди Севера. 1962. 70×56.
23. Цвирко Виталий Константинович (р. 1913).
Защела ива. 1963. 65×50.
24. Цвирко Виталий Константинович (р. 1913).
Талые воды. 1963. 50×67.
25. Чурабо Николай Дмитриевич (р. 1913).
На окраине Бреста. 1963. 54×65,5.
26. Тарасиков Николай Лукич (1908—1965).
Портрет С. Есенина (фрагмент). 1964. 59,5×83,5.
27. Лейтман Лев Меерович (1896—1974).
Весна. 1966. 37×55.
28. Тарасиков Николай Лукич (1908—1965).
Натюрморт. Букет сирени. 1964. 62×44.
29. Ральцевич Викентий Иванович (р. 1936).
Портрет девушки. 1966. 48×61.
30. Столяров Иван Михайлович (р. 1923).
Известковый завод. Руба. 1965. 29×39,5.
31. Сахненко Виктор Иванович (1923—1973).
Портрет девушки. 1966. 46×42.
32. Столяров Иван Михайлович (р. 1923).
Старый Полоцк. 1966. 24×44.
33. Гумен Феликс Федорович (р. 1941).
Новополоцк. Завод. 1967. 50×69.
34. Беспалый Алий Александрович (р. 1937).
Портрет деревенского юноши. 1967. 50×40.
35. Красовский Евгений Евстафьевич (р. 1908).
В дождь. 1967. 38×55.

36. Романовский Иван Юльевич (1928—1974).
Портрет П. Алексич. Серия «Голоса Полесья». 1967.
56×44
37. Сахненко Виктор Иванович (1923—1973).
Лувр. 1967. 64,5×40.
38. Волков Анатолий Валентинович (р. 1908).
В трамвае. Серия «Юные минчане». 1968. 80×58.
39. Волков Анатолий Валентинович (р. 1908).
Велосипедисты. 1969. 63×73.
40. Пасюкевич Владимир Маркович (р. 1931).
Пограничники. 1969. 53×64.
41. Тиханович Евгений Николаевич (р. 1911).
Белорусские партизаны. 1969. 40×60.
42. Чепик Михаил Филиппович (р. 1925).
Улица Янки Купалы. 1969. 60×85.
43. Чепик Михаил Филиппович (р. 1925).
Колхозный хор. 1969. 63×85.
44. Аракчеев Борис Владимирович (р. 1926).
Март. 1970. 49×56.
45. Пилюзина Пина Васильевна (р. 1944).
Весенний восторг. 1970. 42,5×50.
46. Литвинова Зоя Васильевна (р. 1938).
Полесские дубы. 1970. 48×68.
47. Напреенко-Ляхович Валентина Антоновна (р. 1945).
Портрет девушки. 1971. 72×61.
48. Протасеня Иван Михайлович (р. 1931).
Мелодия родного края. 1970. 76,5×49.
49. Лейтман Лев Меерович (1896—1974).
Каток. 1971. 37×53,5.
50. Доморад Владимир Александрович (р. 1919).
Новая пристань. 1971. 39×55.
51. Волков Анатолий Валентинович (р. 1908).
На учениях. 1971. 46×70.
52. Тиханович Генрих Евгеньевич (р. 1937).
Лес. 1971. 72,5×51.
53. Гугель Адольф Самуилович (р. 1915).
Старая Рига. 1972. 63×48.
54. Ткаченко Анатолий Алексеевич (р. 1922).
Индустриальный пейзаж. 1971. 32×45.
55. Евсеев Виктор Константинович (р. 1944).
Стеклодувы. 1972. 48×57.
56. Гумел Феликс Федорович (р. 1941).
Витебск. Улица В. И. Ленина. 1972. 53×70.
57. Гугель Адольф Самуилович (р. 1915).
Серый день. 1972. 52×72.
58. Жилин Евгений Ильич (р. 1939).
Тишина. 1972. 45×40.
59. Капелян Иосиф Хаимович (р. 1936).
Городской пейзаж. Вильнюс. 1972. 18×13,5.
60. Красовский Евгений Евстафьевич (р. 1908).
Портрет заслуженного артиста РСФСР и народного
артиста БССР И. Сорокина. 1972. 55×37.
61. Каткова Светлана Сергеевна (р. 1941).
Патюрморт. 1972. 36×48.
62. Красовский Евгений Евстафьевич (р. 1908).
На Неве. 1972. 56×64.
63. Лихоненко Николай Иванович (р. 1940).
Лавсан строится. 1972. 61×82.
64. Напреенко-Ляхович Валентина Антоновна (р. 1945).
Уголок старого Витебска. 1972. 49×68.
65. Пешкур Иван Иванович (р. 1921).
Дороги. 1972. 33×46.
66. Шматов Виктор Федорович (р. 1936).
Мать. 1972. 34×32.
67. Немогай Илья Владимирович (р. 1930).
Байкал. 1972. 42×64.
68. Последович Александра Онуфриевна (р. 1918).
Колыбельная. 1972. 58×42.
69. Последович Александра Онуфриевна (р. 1918).
Натюрморт с ирисом. 1972. 65×47.
70. Рыбчинский Анатолий Игнатьевич (р. 1936).
Цементно-шиферный комбинат. Кричев. 1972. 62×42.
71. Стельмашенок Владимир Иванович (р. 1928).
Эстакада. 1972. 46×59.
72. Шакинко Леонид Исидорович (р. 1927).
Бабье лето. 1966. 77×56.
73. Свентоховская Валентина Михайловна (р. 1938).
Патюрморт. 1972. 60,5×47.
74. Доморад Владимир Александрович (р. 1919).
Сырье идет. Серия «Бобруйский лесокombинат».
1973. 50×35.
75. Кудрович Раиса Владимировна (р. 1919).
Весна. 1973. 55×37.
76. Красовский Евгений Евстафьевич (р. 1908).
Патюрморт. Фрукты. Крым. 1973. 39×56.

77. Кудревич Раиса Владимировна (р. 1919).
Старая женщина. 1973. 64×46.
78. Первушинских Борис Иванович (р. 1941).
Сортировщицы искусственного волокна. 1973. 56×54.
79. Лейтман Лев Меерович (1896—1974).
В студенческие годы. Серия «Культура, быт, учеба молодежи БССР». 1973. 37×54.
80. Поплавский Георгий Георгиевич (р. 1931).
Музыкант из Шаптиникетана. Цикл «Индийский дневник». 1973. 74×51.
81. Поплавский Георгий Георгиевич (р. 1931).
Когда звенят цикады. Цикл «Индийский дневник». 1973. 56×55.
82. Литвинова Зоя Васильевна (р. 1938).
Крестьянка. 1973. 52×37.
83. Радунский Израиль Ильич (р. 1929).
Карпаты. Рахов. 1973. 34×45,5.
84. Последович Александра Онуфриевна (р. 1918).
Натюрморт с красной чашкой. 1973. 50×36.
85. Последович Александра Онуфриевна (р. 1918).
Красный натюрморт. 1973. 49,5×48.
86. Абрамов Семен Тихонович (р. 1938).
Новый Бобруйск. 1974. 47×62.
87. Цвирко Виталий Константинович (р. 1913).
Апрель. 1974. 52×72.
88. Солохин Сергей Дмитриевич (р. 1942).
Утро. 1973. 52×72.
89. Ващенко Гавриил Харитонович (р. 1928).
Думы. 1974. 72×56.
90. Ващенко Гавриил Харитонович (р. 1928).
Картошка. 1974. 60×60.
91. Ващенко Гавриил Харитонович (р. 1928).
Перед отлетом. 1974. 69×63.
92. Гомонов Владимир Кириллович (р. 1929).
Портрет бывшего партизана П. Щедрова. 1974. 44×40.
93. Драчев Петр Николаевич (р. 1937).
Детство. 1974. 58×55.
94. Каткова Светлана Сергеевна (р. 1941).
Зеленый май. 1974. 38×53.
95. Киселев Федор Степанович (р. 1946).
Городской пейзаж. 1974. 58×64.
96. Кудревич Раиса Владимировна (р. 1919).
Полесская девушка. 1974. 55×38.
97. Литвинова Зоя Васильевна (р. 1938).
Утро. 1974. 55×75.
98. Литвинова Зоя Васильевна (р. 1938).
Весна на Свислочи. 1975. 55×75.
99. Напреенко-Ляхович Валентина Антоновна (р. 1945).
Портрет старушки. 1974. 70×58.
100. Медведев Иван Васильевич (р. 1913).
В Никитском парке. Крым. 1975. 35×47.
101. Тиханович Геприх Евгеньевич (р. 1937).
Городской пейзаж. Минск. 1974. 58×78.
102. Шутов Геннадий Федорович (р. 1939).
Керамзитовый завод. 1974. 59×59.
103. Абрамов Семен Тихонович (р. 1938).
Праздник труда на Енисее. 1975. 71×95.
104. Васильев Василий Иванович (р. 1927).
Браславщина. 1975. 52×80.
105. Ветик Михаил Афанасьевич (р. 1936).
Натюрморт. Рыбы. 1975. 49×49.
106. Воронова Людмила Петровна (р. 1944).
Портрет Н. Лавровой. 1975. 70×54.
107. Гумен Феликс Федорович (р. 1941).
Витебск. Улица. В. И. Ленина. 1975. 60×80.
108. Гумен Феликс Федорович (р. 1941).
Портрет искусствоведа Б. Шишло. 1975. 70×49.
109. Каткова Светлана Сергеевна. (р. 1941).
Осенние цветы. 1975. 43,5×59.
110. Кириллов Николай Степанович (р. 1930).
Портрет знатного тракториста Б. Гунурова. 1975. 83×59.
111. Лукьянов Виктор Михайлович (р. 1940).
Земля. Новополоцк. 1975. 58×68.
112. Нежура Юрий Васильевич (р. 1931).
Поздняя осень. 1975. 70×55.
113. Кириллов Николай Степанович (р. 1930).
Портрет монтажника. 1974. 87×64.
114. Поплавская Наталья Николаевна (р. 1931).
Слободка. Цикл «Браславщина». 1975. 71×53.
115. Поплавская Наталья Николаевна (р. 1931).
Пейзаж. Цикл «Браславщина». 1975. 76×56.
116. Тиханович Геприх Евгеньевич (р. 1937).
Горячее дыхание завода. 1975. 55×75.
117. Ральцевич Викентий Иванович (р. 1936).
Молодой тренер. 1975. 80×74.

118. Щербаков Виктор Дмитриевич (р. 1935). Осенний пейзаж. Гродно. 1975. 61×80.
119. Шутов Геннадий Федорович (р. 1939). Браславские озера. 1975. 17,5×20,5.
120. Ландарский Роберт Ефимович (р. 1936). Дорога строится. 1976. 47×57.
121. Шутов Геннадий Федорович (р. 1939). Буда. Серия «По Венгрии». 1976. 20,5×23,5.
122. Напреенко Владимир Петрович (р. 1944). Монтажно-испытательный корпус космических кораблей «Союз». 1976. 70×58.
123. Напреенко Владимир Петрович (р. 1944). На старте. 1976. 58×50.
11. Belski, Mikhail Leontievich (b. 1921). Portrait of Lithuanian Painter K. Petricaitė-Tulenė. 1954. 32×22.
12. Tarasikov, Nickolai Lukich (1908—1965). The Sheaves. 1957. 43.5×61.5.
13. Belski, Mikhail Leontievich (b. 1921). Front-Rank Worker F. Samusev. 1958. 49×35.
14. Gutiev, Nickolai Timofeyevich (b. 1912). Portrait of Electric Welder M. Ivanov. 1960. 40×29.
15. Golovchenko, Nadezhda Ivanovna (b. 1905). Portrait of Artist N. Mikholap. 1958. 33×26.
16. Tarasikov, Nickolai Lukich (1908—1965). The Oil-Processing Factory of Polotsk under Construction. 1960. 24×56.

ПРИМЕЧАНИЕ

Произведения выполнены в технике: бумага, акварель.

ILLUSTRATIONS

1. Volkov, Valentin Victorovich (1881—1964). Guerillas. 1930. 27.5×23.5.
2. Astapovich, Arkadi Antonovich (1896—1941). Early Spring. 1923. 10×20.
3. Kudrevich, Vladimir Nickolayevich (1884—1957). Ivan Kupala's Night. 1936. 14×16.
4. Kudrevich, Vladimir Nickolayevich (1884—1957). A Grey Day. 1942. 12×18.5.
5. Kudrevich, Vladimir Nickolayevich (1884—1957). Pasture-Land. 1942. 14.7×17.5.
6. Gutiev, Nickolai Timofeyevich (b. 1912). Portrait of Dubov Brigade Commander F. F. Dubrovski. 1943. 25×20.
7. Tarasikov, Nickolai Lukich (1908—1965). The Dam. (1947—1948). 43.5×61.
8. Volkov, Valentin Victorovich (1881—1964). The Water-Mill at the Red Banner Collective Farm. 1948. 23×32.5.
9. Leitman, Leo Meyerovich (1896—1974). A Team of Young Workers. 1950. 40×57.
10. Krassovski, Evgeni Evstafievich (b. 1908). At the Fine-Cloths Mill. 1957. 46×36.5.
17. Mokhovtsev, Fiodor Ivanovich (b. 1917). High Water. 1961. 34.8×46.
18. Stelmashonok, Vladimir Ivanovich (b. 1928). Spring. The Belleveder. 1961. 42.5×30.5.
19. Chepik, Mikhail Filippovich (b. 1925). Our Yard. 1961. 59×41.
20. Vykhodtsev, Yuri Fiodorovich (b. 1926). Winter. 1962. 50×78.
21. Tikhanovich, Evgeni Nickolayevich (b. 1911). An Evening Motif. 1963. 55×77.
22. Shchemelev, Leonid Dmitrievich (b. 1923). The People of the North. 1962. 70×56.
23. Tsvirko, Vitali Konstantinovich (b. 1913). Willows Have Burst into Blossom. 1963. 65×50.
24. Tsvirko, Vitali Konstantinovich (b. 1913). Melted Snow. 1963. 50×67.
25. Churabo, Nickolai Dmitrievich (b. 1913). The Outskirts of Brest. 1963. 54×65.5.
26. Tarasikov, Nickolai Lukich (1908—1965). Portrait of S. Essenin (detail). 1964. 59.5×83.5.
27. Leitman, Leo Meyerovich (1896—1974). Spring. 1966. 37×55.
28. Tarasikov, Nickolai Lukich (1908—1965). Still Life. A Bouquet of Lilac. 1964. 62×44.
29. Raltsevich, Vikenti Ivanovich (b. 1936). Portrait of a Girl. 1966. 48×61.
30. Stolarov, Ivan Mikhailovich (b. 1923). Lime Mill. Ruba. 1965. 29×39.5.

31. Sakhnenko, Victor Ivanovich (1923—1973).
Portrait of a Girl. 1966. 46×42.
32. Stolarov, Ivan Mikhailovich (b. 1923).
Old Polotsk. 1966. 24×44.
33. Gumen, Felix Fiodorovich (b. 1941).
Novopolotsk. Factory. 1967. 50×69.
34. Bepaly, Ali Alexandrovich (b. 1937).
Portrait of Country Youth. 1967. 50×40.
35. Krassovski, Evgeni Evstafievich (b. 1908).
In the Rain. 1967. 38×55.
36. Romanovski, Ivan Yulievich (1928—1974).
Portrait of P. Aleksich. From the series «The Voices
of Polessie». 1967. 56×44.
37. Sakhnenko, Victor Ivanovich (1923—1973).
The Louvre. 1967. 64.5×40.
38. Volkov, Anatoli Valentinovich (b. 1908).
On a Tram. From the series «Young Minsk»ers». 1968.
80×58.
39. Volkov, Anatoli Valentinovich (b. 1908).
Cyclists. 1969. 63×73.
40. Pasiukevich, Vladimir Markovich (b. 1931).
Frontier-Guards. 1969. 53×64.
41. Tikhonovich, Evgeni Nickolayevich (b. 1911).
Byelorussian Guerillas. 1969. 40×60.
42. Chepik, Mikhail Filippovich (b. 1925).
Yanka Kupala Street. 1969. 60×85.
43. Chepik, Mikhail Filippovich (b. 1925).
A Collective Farmers' Choir. 1969. 63×85.
44. Arakcheyev, Boris Vladimirovich (b. 1926).
March. 1970. 49×56.
45. Pilusina, Nina Vassilievna (b. 1944).
The Joy of Spring Time. 1970. 42.5×50.
46. Litvinova, Zoya Vassilievna (b. 1938).
The Oaks of Polessie. 1970. 48×68.
47. Napreyenko-Lakhovich, Valentina Antonovna (b. 1945).
Portrait of a Girl. 1971. 72×61.
48. Protassenia, Ivan Mikhailovich (b. 1931).
The Melody of the Native Land. 1970. 76.5×49.
49. Leitman, Leo Meyerovich (1896—1974).
Skating-Rink. 1971. 37×53.5.
50. Domorad, Vladimir Alexandrovich (b. 1919).
New Pier. 1971. 39×55.
51. Volkov, Anatoli Valentinovich (b. 1908).
Exercises. 1971. 46×70.
52. Tikhonovich, Henry Evgenievich (b. 1937).
Forest. 1971. 72.5×51.
53. Gugel, Adolf Samuilovich (b. 1915).
Old Riga. 1972. 63×48.
54. Tkachenok, Anatoli Alekseyevich (b. 1922).
An Industrial Scene. 1971. 32×45.
55. Evseyev, Victor Konstantinovich (b. 1944).
The Glass-Blowers. 1972. 48×57.
56. Gumen, Felix Fiodorovich (b. 1941).
Vitebsk. V. I. Lenin Street. 1972. 53×70.
57. Gugel, Adolf Samuilovich (b. 1915).
A Dull Day. 1972. 52×72.
58. Zhilin, Evgeni Ilyich (b. 1939).
Silence. 1972. 45×40.
59. Kapelan, Iosif Haimovich (b. 1936).
Townscape. Vilnius. 1972. 18×13.5.
60. Krassovski, Evgeni Evstafievich (b. 1908).
Portrait of I. Sorokin, Merited Actor of the Russian
Federation and People's Actor of the Byelorussian
SSR. 1972. 55×37.
61. Katkova, Svetlana Sergeyevna (b. 1941).
Still Life. 1972. 36×48.
62. Krassovski, Evgeni Evstafievich (b. 1908).
On the River Neva. 1972. 56×64.
63. Likhonenko, Nickolai Ivanovich (b. 1940).
The Lavsan Factory under Construction. 1972. 61×82.
64. Napreyenko-Lakhovich, Valentina Antonovna (b. 1945).
A Corner of Old Vitebsk. 1972. 49×68.
65. Peshkur, Ivan Ivanovich (b. 1921).
Roads. 1972. 33×46.
66. Shmatov, Victor Fiodorovich (b. 1936).
Mother. 1972. 34×32.
67. Nemogai, Ilya Vladimirovich (b. 1930).
Lake Baikal. 1972. 42×64.
68. Posledovich, Alexandra Onufrievna (b. 1918).
Lullaby. 1972. 58×42.
69. Posledovich, Alexandra Onufrievna (g. 1918).
Still Life with Iris. 1972. 65×47.
70. Rybchinski, Anatoli Ignatievich (b. 1936).
The Cement-and-Slate Factory in Krichev. 1972.
62×42.

71. Stelmashonok, Vladimir Ivanovich (b. 1928). Scaffolding. 1972. 46×59.
72. Shakinko, Leonid Isidorovich (b. 1927). Indian Summer. 1966. 77×56.
73. Sventokhovskaya, Valentina Mikhailovna (b. 1938). Still Life. 1972. 60.5×47.
74. Domorad, Vladimir Alexandrovich (b. 1919). The Raw Material Is Being Supplied. From the series «The Timber Mill of Bobruisk». 1973. 50×35.
75. Kudrevich, Raissa Vladimirovna (b. 1919). Spring. 1973. 55×37.
76. Krassovski, Evgeni Evstafievich (b. 1908). Still Life. Fruit. The Crimea. 1973. 39×56.
77. Kudrevich, Raissa Vladimirovna (b. 1919). Old Woman. 1973. 64×46.
78. Pervuninskih, Boris Ivanovich (b. 1941). Sorters of Synthetic Fibre. 1973. 56×54.
79. Leitman, Leo Meyerovich (1896—1974). College Days. From the series «Cultural and Everyday Life and Studies of the Byelorussian Youth». 1973. 37×54.
80. Poplavski, George Georgievich (b. 1931). A Musician from Shantniketan. From the «Indian Diary» cycle. 1973. 74×51.
81. Poplavski, George Georgievich (b. 1931). When Cicadas Chirp. From the «Indian Diary» cycle. 1973. 56×55.
82. Litvinova, Zoya Vassilievna (b. 1938). A Peasant Woman. 1973. 52×37.
83. Radunski, Israel Ilyich (b. 1929). The Carpathians. Rakhov. 1973. 34×45.5.
84. Posledovich, Alexandra Onufrievna (b. 1918). Still Life with a Red Cup. 1973. 50×36.
85. Posledovich, Alexandra Onufrievna (b. 1918). Red Still Life. 1973. 49.5×48.
86. Abramov, Semion Tikhonovich (b. 1938). New Bobruisk. 1974. 47×62.
87. Tsvirko, Vitali Konstantinovich (b. 1913). April. 1974. 52×72.
88. Solokhin, Sergei Dmitrievich (b. 1942). Morning. 1973. 52×72.
89. Vashchenko, Gavril Haritonovich (b. 1928). Thoughts. 1974. 72×56.
90. Vashchenko, Gavril Haritonovich (b. 1928). Harvesting Potatoes. 1974. 60×60.
91. Vashchenko, Gavril Haritonovich (b. 1928). Before Leaving for the South. 1974. 69×63.
92. Gomonov, Vladimir Kirillovich (b. 1929). Portrait of Ex-Guerilla P. Shchedrov. 1974. 44×40.
93. Drachev, Peter Nickolayevich (b. 1937). Childhood. 1974. 58×55.
94. Katkova, Svetlana Sergeyevna (b. 1941). The Verdure of May. 1974. 38×53.
95. Kiselev, Fiodor Stepanovich (b. 1946). Townscape. 1974. 58×64.
96. Kudrevich, Raissa Vladimirovna (b. 1919). A Girl from Polessie. 1974. 55×38.
97. Litvinova, Zoya Vassilievna (b. 1938). Morning. 1974. 55×75.
98. Litvinova, Zoya Vassilievna (b. 1938). Spring on the River Svisloch. 1975. 55×75.
99. Napreyenko-Lakhovich, Valentina Antonovna (b. 1945). Portrait of an Old Woman. 1974. 70×58.
100. Medvedev, Ivan Vassilievich (b. 1913). In the Nickitski Gardens. The Crimea. 1975. 35×47.
101. Tikhonovich, Henry Evgenievich (b. 1937). Townscape. Minsk. 1974. 58×78.
102. Shutov, Gennadi Fiodorovich (b. 1939). Ceramsite Plant. 1974. 59×59.
103. Abramov, Semion Tikhonovich (b. 1938). Labour Festival on the Yenisei. 1975. 71×95.
104. Vassiliev, Vassili Ivanovich (b. 1927). The Braslav Land. 1975. 52×80.
105. Vetick, Mikhail Afanasievich (b. 1936). Still Life. Fish. 1975. 49×49.
106. Voronova, Ludmila Petrovna (b. 1944). Potrait of N. Lavrova. 1975. 70×54.
107. Gumen, Felix Fiodorovich (b. 1941). Vitebsk. V. I. Lenin Street. 1975. 60×80.
108. Gumen, Felix Fiodorovich (b. 1941). Portrait of Art Critic B. Shishlo. 1975. 70×49.
109. Katkova, Svetlana Sergeyevna (b. 1941). Autumn Flowers. 1975. 43.5×59.
110. Kirillov, Nickolai Stepanovich (b. 1930). Portrait of Noted Tractor-Driver B. Gunurov. 1975. 83×59.

111. Lukianov, Victor Mikhailovich (b. 1940).
Land. Novopolotsk. 1975. 58×68.
112. Nezhura, Yuri Vassilievich (b. 1931).
Late Autumn. 1975. 70×55.
113. Kirillov, Nikolai Stepanovich (b. 1930).
Portrait of a Fitter. 1974. 87×64.
114. Poplavskaya, Natalia Nikolayevna (b. 1931).
A Large Village. From the «Braslav Land» cycle.
1975. 71×53.
115. Poplavskaya, Natalia Nikolayevna (b. 1931).
Landscape. From the «Braslav Land» cycle. 1975.
76×56.
116. Tikhonovich, Henry Evgenievich (b. 1937).
The Hot Breathing of the Factory. 1975. 55×75.
117. Raltsevich, Vikenti Ivanovich (b. 1936).
Young Trainer. 1975. 80×74.
118. Shcherbakov, Victor Dmitrievich (b. 1935).
A View of Grodno in Autumn. 1975. 61×80.
119. Shutov, Gennadi Fiodorovich (b. 1939).
Braslav Lakes. 1975. 17.5×20.5.
120. Landarski, Robert Efimovich (b. 1936).
The Road Is Being Built. 1976. 47×57.
121. Shutov, Gennadi Fiodorovich (b. 1939).
Buda. From the Hungarian cycle. 1976. 20.5×23.5.
122. Napreyenko, Vladimir Petrovich (b. 1944).
Soyuz Spaceships Assembly and Testing Department.
1976. 70×58.
123. Napreyenko, Vladimir Petrovich (b. 1944).
On the Launching Site. 1976. 58×50.
3. Koudrevitch Vladimir Nicolaevitch (1884—1957).
La nuit d'Ivan Koupala. 1936. 14×16.
4. Koudrevitch Vladimir Nicolaevitch (1884—1957).
Le jour gris. 1942. 12×18,5.
5. Koudrevitch Vladimir Nicolaevitch (1884—1957).
Sur le pâturage. 1942. 14,7×17,5.
6. Goutiev Nicolaï Timofeevitch (né en 1912).
Portrait de F. F. Doubrovski, commandant de la bri-
gade Doubov. 1943. 25×20.
7. Tarassikov Nicolaï Loukitch (1908—1965).
Barrage. 1947—1948. 43,5×61.
8. Volkov Valentine Victorovitch (1881—1964).
Moulin à eau du kolkhoze «Krasnoe Znamia». 1948.
23×32,5.
9. Leitman Lev Meerovitch (1896—1974).
Equipe des jeunes au travail. 1950. 40×57.
10. Krasovski Evgueni Evstafievitch (né en 1908).
Filature. 1957. 46×36,5.
11. Belski Mikhail Léontievitch (né en 1921).
Portrait de la peintre lituanienne Petricaïte-Touléné.
1954. 32×22.
12. Tarassikov Nicolaï Loukitch (1908—1965).
Gerbes. 1957. 43,5×61,5.
13. Belski Mikhail Léontievitch (né en 1921).
L'ouvrier d'avant-garde F. Samoussev. 1958. 49×35.
14. Goutiev Nicolaï Timofeevitch (né en 1912).
Portrait du soudeur à électricité M. Ivanov. 1960.
40×29.
15. Golovtchenko Nadezhda Ivanovna (née en 1905).
Portrait du peintre N. Mikholap. 1958. 33×26.
16. Tarassikov Nicolaï Loukitch (1908—1965).
Raffinerie de pétrole de Polotsk. 1960. 24×56.
17. Mokhovtsov Fedor Ivanovitch (né en 1917).
Les grandes crues. 1961. 34,8×46.
18. Stelmachonok Vladimir Ivanovitch (né en 1928).
Printemps. Belvédère. 1961. 42,5×30,5.
19. Tchepic Mikhail Philippovitch (né en 1925).
Notre cour. 1961. 59×41.
20. Vykhodtsev Yuri Fedorovitch (né en 1926).
Hiver. 1962. 50×78.
21. Tikhonovich Evgueni Nicolaevitch (né 1911).
Motif vespéral. 1963. 55×77.

NOTE

All pictures reproduced in this album are executed in wa-
ter-colours on paper.

ILLUSTRATIONS

1. Volkov Valentine Victorovitch (1881—1964).
Les partisans. 1930. 27,5×23,5.
2. Astapovitch Arcadi Antonovitch (1896—1941).
Le printemps précoce. 1923. 10×20.

22. Chitchemelev Léonid Dmitrievitch (né en 1923).
Les hommes du Nord. 1962. 70×56.
23. Tsvirko Vitali Konstantinovitch (né en 1913).
La saule en fleur. 1963. 65×50.
24. Tsvirko Vitali Konstantinovitch (né en 1913).
Les crues printanières. 1963. 50×67.
25. Tchourabo Nicolaï Dmitrievitch (né en 1913).
La banlieue de Brest. 1963. 54×65,5.
26. Tarassikov Nicolaï Loukitch (1908—1965).
Portrait de S. Essenine (fragment). 1964. 59,5×83,5.
27. Leitman Lev Meerovitch (1896—1974).
Printemps. 1966. 37×55.
28. Tarassikov Nicolaï Loukitch (1908—1965).
Nature morte. Bouquet de lilas. 1964. 62×44.
29. Raltsevitch Vikenti Ivanovitch (né en 1936).
Portrait d'une fille. 1966. 48×61.
30. Stolarov Ivan Mikhailovitch (né en 1923).
Usine chimique. Rouba. 1965. 29×39,5.
31. Sakhnenko Victor Ivanovitch (1923—1973).
Portait d'une fille. 1966. 46×42.
32. Stolarov Ivan Mikhailovitch (né en 1923).
Le vieux Polotsk. 1966. 24×44.
33. Goumen Felix Fedorovitch (né en 1941).
Novopolotsk. Usine. 1967. 50×69.
34. Bepaly Ali Alexandrovitch (né en 1937).
Portrait d'un jeune campagnard. 1967. 50×40.
35. Krassovski Evgueni Evstafievitch (né en 1908).
Pluie. 1967. 38×55.
36. Romanovski Ivan Yulievitch (1928—1974).
Portrait de P. Alexitch. Serie «Les voix de Polessie». 1967. 56×44.
37. Sakhnenko Victor Ivanovitch (1923—1973).
Louvre. 1967. 64,5×40.
38. Volkov Anatoli Valentinovitch (né en 1908).
Dans le tramway. Serie «Jeunes Minscoïs». 1968. 80×58.
39. Volkov Anatoli Valentinovitch (né en 1908).
Cyclistes. 1969. 63×73.
40. Pasukevitch Vladimir Marcovitch (né en 1931).
Garde-frontières. 1969. 53×64.
41. Tikhonovitch Evgueni Nicolaevitch (né en 1911).
Les partisans biélorusses. 1969. 40×60.
42. Tchepic Mikhail Philippovitch. 1969. 60×85.
Rue Yanka Koupala. 1969. 60×85.
43. Tchepic Mikhail Philippovitch (né en 1925).
Le chœur kolkhozien. 1969. 63×85.
44. Araktcheev Boris Vladimirovitch (né en 1926).
Mars. 1970. 49×56.
45. Pilusina Nina Vassilieva (née en 1944).
Printemps. 1970. 42,5×50.
46. Litvinova Zoïa Vassilievna (née en 1938).
Chênes de Polessie. 1970. 48×68.
47. Napreenko-Lakhovitch Valentina Antonovna (née en 1945).
Portrait d'une fille. 1971. 72×61.
48. Protassenia Ivan Mikhailovitch (né en 1931).
Mélodies du pays natal. 1970. 76,5×49.
49. Leitman Lev Meerovitch (1896—1974).
Patinoire. 1971. 37×53,5.
50. Domorad Vladimir Alexandrovitch (né en 1919).
Nouveau quai. 1971. 39×55.
51. Volkov Anatoli Valentinovitch (né en 1908).
Pendant les manoeuvres. 1971. 46×70.
52. Tikhonovitch Guenrikh Evguenievitch (né en 1937).
Forêt. 1971. 72,5×51.
53. Gouguel Adolf Samouilovitch (né en 1915).
Le vieux Riga. 1972. 63×48.
54. Tkatchenok Anatoli Alexeevitch (né en 1922).
Paysage industriel. 1971. 32×45.
55. Evseev Victor Konstantinovitch (né en 1944).
Souffleurs de verre. 1972. 48×57.
56. Goumen Felix Fedorovich (né en 1944).
Vitebsk. Rue V. I. Lénine. 1972. 53×70.
57. Gouguel Adolf Samouilovitch (né en 1915).
Le jour gris. 1972. 52×72.
58. Jiline Evgueni Ilytch (né en 1939).
Silence. 1972. 45×40.
59. Kapélan Iossif Khaïmovitch (né en 1936).
Paysage urbain. Vilnius. 1972. 18×13,5.
60. Krassovski Evgueni Efstafievitch (né en 1908).
Portrait de l'artiste émérite de la RSFSR et de l'artiste du Peuple de la RSSB I. Sorokine. 1972. 55×37.

61. Katkova Svetlana Sergueevna (née en 1941).
Nature morte. 1972. 36×48.
62. Krassovski Evgueni Evstafievitch (né en 1908).
Sur la Néva 1972. 56×64.
63. Likhonenko Nicolaï Ivanovitch (né en 1940).
L'usine de lavsan en construction. 1972. 61×82.
64. Napreenko-Lakhovitch Valentina Antonovna (née en 1945).
Un coin du vieux Vitebsk. 1972. 49×68.
65. Pechkour Ivan Ivanovitch (né en 1921).
Chemins. 1972. 33×46.
66. Chmatov Victor Fedorovitch (né en 1936).
Mère. 1972. 34×32.
67. Némogaï Ilia Vladimirovitch (né en 1930).
Baïkal. 1972. 42×64.
68. Posledovitch Alexandra Onoufrieвна (née en 1918).
Berseuse. 1972. 42×64.
69. Posledovitch Alexandra Onoufrieвна (née en 1918).
Nature morte. Iris. 1972. 65×47.
70. Rybtchinski Anatoli Ignatievitch (né en 1928).
Usine d'ardoise. Kritchev. 1972. 62×42.
71. Stelmachonok Vladimir Ivanovitch (né en 1928).
Estacade. 1972. 46×59.
72. Chakinko Léonid Issidorovitch (né en 1927).
L'été de la Saint Michel. 1966. 77×56.
73. Sventokhovskaïa Valentina Mikhailovna (née en 1938).
Nature morte. 1972. 60,5×47.
74. Domorad Vladimir Alexandrovitch (né en 1919).
Matières premières. Série «Combinat de transformation du bois de Bobrouïsk». 1973. 50×35.
75. Koudrevitch Raïssa Vladimirovna (née en 1919).
Printemps. 1973. 55×37.
76. Krassovski Evgueni Evstafievitch (né en 1908).
Nature morte. Fruits. Crimée. 1973. 39×56.
77. Koudrevitch Raïssa Vladimirovna (née en 1919).
Une vieille femme. 1973. 64×46.
78. Pervounskikh Boris Ivanovitch (né en 1941).
Trieuses des fibres artificielles. 1973. 56×54.
79. Leitman Lev Meerovitch (1896—1974).
Pendant les années d'études. Série «Culture, vie cou-
- rante, études de la jeunesse de la RSSB». 1973. 37×54.
80. Poplavski Gueorgui Gueorguievitch (né en 1931).
Musicien de Chantiniketan. Cycle «Carnets indiens». 1973. 74×51.
81. Poplavski Gueorgui Gueorguievitch (né en 1931).
Quand les cigales strident. Cycle «Carnets indiens». 1973. 56×55.
82. Litvinova Zoïa Vassilievna (née en 1938).
Paysanne. 1973. 52×37.
83. Radounski Izraïl Ilytch (né en 1929).
Carpates. Rakhov. 1973. 34×45,5.
84. Posledovitch Alexandra Onoufrieвна (née en 1918).
Nature morte. Tasse rouge. 1973. 50×36.
85. Posledovitch Alexandra Onoufrieвна (née en 1918).
Nature morte rouge. 1973. 49,5×48.
86. Abramov Sémen Tikhonovitch (né en 1938).
Bobrouïsk. 1974. 47×62.
87. Tsvirko Vitali Konstantinovitch (né en 1913).
Avril. 1974. 52×72.
88. Solokhine Serguei Dmitrievitch (né en 1942).
Matin. 1973. 52×72.
89. Vachtchenko Gavriil Kharitonovitch (né en 1928).
Les pensées. 1974. 72×56.
90. Vachtchenko Gavriil Kharitonovitch (né en 1928).
Pommes de terre. 1974. 60×60.
91. Vachtchenko Gavriil Kharitonovitch (né en 1928).
Avant le départ. 1974. 69×63.
92. Gomonov Vladimir Kirillovitch (né en 1929).
Portrait de l'ancien partisan P. Chtchedrov. 1974. 44×40.
93. Dratchev Petr Nicolaevitch (né en 1937).
Enfance. 1974. 58×55.
94. Katkova Svetlana Sergueevna (née en 1941).
La verdure du mai. 1974. 38×53.
95. Kisselev Fedor Stepanovitch (né en 1946).
Paysage urbain. 1974. 58×64.
96. Koudrevitch Raïssa Vladimirovna (née en 1919).
Une jeune fille de Polessie. 1974. 55×38.
97. Litvinova Zoïa Vassilievna (née en 1938).
Matin. 1974. 55×76.

98. Litvinova Zoïa Vassilievna (née en 1938).
La Svislotch au printemps. 1975. 55×75.
99. Napreenko-Lakhovitch Valentina Antonovna (née en 1945).
Portrait d'une vieille femme. 1974. 70×58.
100. Medvedev Ivan Vassilievitch (né en 1913).
Au parc Nikitski. Crimée. 1975. 35×47.
101. Tikhanovitch Guenrikh Evguenievitch (né en 1937).
Paysage urbain. Minsk. 1974. 58×78.
102. Choutov Guennadi Fedorovitch (né en 1939).
Usine de céramsite. 1974. 59×59.
103. Abramov Sémen Tikhonovitch (né en 1938).
Fête du travail sur l'Ienisseï. 1975. 71×95.
104. Vassiliev Vassili Ivanovitch (né en 1927).
Région de Braslav. 1975. 52×30.
105. Vetik Mikhaïl Afanassievitch (né en 1936).
Nature morte. Poissons. 1975. 49×49.
106. Voronova Ludmila Petrovna (née en 1944).
Portrait de N. Lavrova. 1975. 70×54.
107. Goumen Felix Feodorovitch (né en 1941).
Vitebsk. Rue V. I. Lénine. 1975. 60×80.
108. Goumen Felix Fedorovitch (né en 1941).
Portrait du critique d'art B. Chichlo. 1975. 70×49.
109. Katkova Svetlana Sergueevna (née en 1941).
Fleurs d'automne. 1975. 43,5×59.
110. Kirillov Nicolaï Stepanovitch (né en 1930).
Parat du conducteur de tracteur d'élite B. Gounourov. 1975. 83×59.
111. Loukianov Victor Mikhailovitch (né en 1940).
Terre. Novopolotsk. 1975. 58×68.
112. Nèjoura Yuri Vassilievitch (né en 1931).
Arrière-saison. 1975. 70×56.
113. Kirillov Nicolaï Stepanovitch (né en 1930).
Portrait d'un monteur. 1974. 87×64.
114. Poplavskaïa Natalia Nicolaevna (née en 1931).
Faubourg. Cycle «Région de Braslav». 1975. 71×53.
115. Poplavskaïa Natalia Nicolaevna (née en 1931).
Paysage. Cycle «Région de Braslav». 1975. 76×56.
116. Tikhanovitch Guenrikh Evguenievitch (né en 1937).
Usine. 1975. 55×75.
117. Raltsevitch Vikenti Ivanovitch (né en 1936).
Jeune entraîneur. 1975. 80×74.
118. Chtcherbakov Victor Dmitrievitch (né en 1935).
Paysage d'automne. Grodno. 1975. 61×80.
119. Choutov Guennadi Fedorovitch (né en 1939).
Lacs de Braslav. 1975. 17,5×20,5.
120. Landarski Robert Efimovitch (né en 1936).
Route en construction. 1976. 47×57.
121. Choutov Guennadi Fedorovitch (né en 1939).
Buda. Série «A travers la Hongrie». 1976. 20,5×23,5.
122. Napreenko Vladimir Petrovitch (né en 1944).
Bâtiment de montage et d'essai des vaisseaux cosmiques «Soyz». 1976. 70×58.
123. Napreenko Vladimir Petrovitch (né en 1944).
Au départ. 1976. 58×50.

NOTA

Les tableaux sont exécutés à l'aquarelle sur papier.

ABBILDUNGSVERZEICHNIS

1. Wolkow, Valentin Viktorowitsch (1881—1964).
Partisanen. 1930. 27,5×23,5.
2. Astapowitsch, Arkadi Antonowitsch (1896—1941).
Zeitiger Frühling. 1923. 10×20.
3. Kudrewitsch, Wladimir Nikolajewitsch (1884—1957).
Nacht zum Iwan-Kupala-Fest. 1936. 14×16.
4. Kudrewitsch, Wladimir Nikolajewitsch (1884—1957).
Ein grauer Tag. 1942. 12×18,5.
5. Kudrewitsch, Wladimir Nikolajewitsch (1884—1957).
Auf der Weide. 1942. 14,7×17,5.
6. Gutijew, Nikolai Timofejewitsch (geb. 1912).
Bildnis des Kommandeurs der Dubow-Brigade,
F. F. Dubrowski. 1943. 25×20.
7. Tarassikow, Nikolai Lukitsch (1908—1965).
Staudamm. 1947—1948. 43,5×61.
8. Wolkow, Valentin Viktorowitsch (1881—1964).
Wassermühle des Kolchos «Rotes Banner». 1948.
23×32,5.

9. Lejtman, Lew Mejerowitsch (1896—1974). Jugendbrigade bei der Arbeit. 1950. 40×57.
10. Krassowski, Jewgeni Jewstafjewitsch (geb. 1908). Im Feintuchkombinat. 1957. 46×36,5.
11. Belski, Michail Leontjewitsch (geb. 1921). Bildnis der litauischen Künstlerin Petrikaite-Tulene. 1954. 32×22.
12. Tarassikow, Nikolai Lukitsch (1908—1965). Garben. 1957. 43,5×61,5.
13. Belski, Michail Leontjewitsch (geb. 1921). Bestarbeiter der Produktion F. Samussew. 1958. 49×35.
14. Gutijew, Nikolai Timofejewitsch (geb. 1912). Bildnis des Elektroschweißers M. Iwanow. 1960. 40×29.
15. Golowtschenko, Nadeshda Iwanowna (geb. 1905). Bildnis des Künstlers N. Micholap. 1958. 33×26.
16. Tarassikow, Nikolai Lukitsch (1908—1965). Polozker Erdölverarbeitungswerk im Bau. 1960 24×56.
17. Mochowzov, Fjodor Iwanowitsch (geb. 1917). Hochwasser. 1961. 34,8×46.
18. Stelmaschonok, Wladimir Iwanowitsch (geb. 1928). Frühling. Belvedere. 1961. 42,5×30,5.
19. Tschepik, Michail Filippowitsch (geb. 1925). Unser Hof. 1961. 59×41.
20. Wychodzew, Juri Fjodorowitsch (geb. 1926). Winter. 1962. 50×78.
21. Tichanowitsch, Jewgeni Nikolajewitsch (geb. 1911). Abendmotiv. 1963. 55×77.
22. Stschemelew, Leonid Dmitrijewitsch (geb. 1923). Menschen des Nordens. 1962. 70×56.
23. Zwirko, Vitali Konstantinowitsch (geb. 1913). Weide blüht auf. 1963. 65×50.
24. Zwirko, Vitali Konstantinowitsch (geb. 1913). Schneewasser. 1963. 50×67.
25. Tschurabo, Nikolai Dmitrijewitsch (geb. 1913). Am Stadtrand Brests. 1963. 54×65,5.
26. Tarassikow, Nikolai Lukitsch (1908—1965). Porträt S. Jessenin (Detail). 1964. 59,5×83,5.
27. Lejtman, Lew Mejerowitsch (1896—1974). Frühling. 1966. 37×55.
28. Tarassikow, Nikolai Lukitsch (1908—1965). Stilleben. Ein Strauß Flieder. 1964. 62×44.
29. Ralzewitsch, Wikenti Iwanowitsch (geb. 1936). Bildnis eines Mädchens. 1966. 48×61.
30. Stoljarow, Iwan Michailowitsch (geb. 1923). Kalkwerk. Ruba. 1965. 29×39,5.
31. Sachnenko, Viktor Iwanowitsch (1923—1973). Bildnis eines Mädchens. 1966. 46×42.
32. Stoljarow, Iwan Michailowitsch (geb. 1923). Das alte Polozk. 1966. 24×44.
33. Gumen, Felix Fjodorowitsch (geb. 1941). Nowopolozk. Werk. 1967. 50×69.
34. Bepaly, Ali Alexandrowitsch (geb. 1937). Bildnis eines Bauernjungen. 1967. 50×40.
35. Krassowski, Jewgeni Jewstafjewitsch (geb. 1908). Bei Regen. 1967. 38×55.
36. Romanowski, Iwan Juljewitsch (1928—1974). Porträt P. Alexitsch. Reihe «Stimmen des Polessje». 1967. 56×44.
37. Sachnenko, Viktor Iwanowitsch (1923—1973). Louvre. 1967. 64,5×40.
38. Wolkow, Anatoli Valentinowitsch (geb. 1908). In der Straßenbahn. Reihe «Junge Minsker». 1968. 80×58.
39. Wolkow, Anatoli Valentinowitsch (geb. 1908). Radfahrer. 1969. 63×73.
40. Passjukewitsch, Wladimir Markowitsch (geb. 1931). Grenzsoldaten. 1969. 53×64.
41. Tichanowitsch, Jewgeni Nikolajewitsch (geb. 1911). Belorussische Partisanen. 1969. 40×60.
42. Tschepik, Michail Filippowitsch (geb. 1925). Janka-Kupala-Straße. 1969. 60×85.
43. Tschepik, Michail Filippowitsch (geb. 1925). Kolchoschor. 1969. 63×85.
44. Araktschejew, Boris Wladimirowitsch (geb. 1926). März. 1970. 49×56.
45. Piljusina, Nina Wassiljewna (geb. 1944). Frühlingsentzücken. 1970. 42,5×50.
46. Litwinowa, Soja Wassiljewna (geb. 1938). Eichen des Polessje. 1970. 48×68.
47. Naprejenko-Ljachowitsch, Valentina Antonowna (geb. 1945). Bildnis eines Mädchens. 1971. 72×61.

48. Protassenja, Iwan Michailowitsch (geb. 1931).
Melodie des Heimatlandes. 1970. 76,5×49.
49. Lejtman, Lew Mejerowitsch (1896—1974).
Eisbahn. 1971. 37×53,5.
50. Domorad, Wladimir Alexandrowitsch (geb. 1919).
Neue Anlegestelle. 1971. 39×55.
51. Wolkow, Anatoli Valentinowitsch (geb. 1908).
Während der Übung. 1971. 46×70.
52. Tichanowitsch, Genrich Jewgenjewitsch (geb. 1937).
Wald. 1971. 72,5×51.
53. Gugel, Adolf Samuilowitsch (geb. 1915).
Das alte Riga. 1972. 63×48.
54. Tkatschjonok, Anatoli Alexejewitsch (geb. 1922).
Industrielandschaft. 1971. 32×45.
55. Jewsejew, Viktor Konstantinowitsch (geb. 1944).
Glasbläser. 1972. 48×57.
56. Gumen, Felix Fjodorowitsch (geb. 1941).
Witebsk. W.-I.-Lenin-Straße. 1972. 53×70.
57. Gugel, Adolf Samuilowitsch (geb. 1915).
Ein grauer Tag. 1972. 52×72.
58. Shilin, Jewgeni Iljitsch (geb. 1939).
Ruhe. 1972. 45×40.
59. Kapeljan, Iossif Chaimowitsch (geb. 1936).
Stadtlandschaft. Wilnjus. 1972. 18×13,5.
60. Krassowski, Jewgeni Jewstafjewitsch (geb. 1908).
Bildnis des Verdienten Schauspielers der RSFSR und
Volksschauspielers der BSSR, I. Sorokin. 1972.
55×37.
61. Katkowa, Swetlana Sergejewna (geb. 1941).
Stilleben. 1972. 36×48.
62. Krassowski, Jewgeni Jewstafjewitsch (geb. 1908).
An der Newa. 1972. 56×64.
63. Lichonenko, Nikolai Iwanowitsch (geb. 1940).
Lawsanwerk im Bau. 1972. 61×82.
64. Naprejenko-Ljachowitsch, Valentina Antonowna (geb.
1945).
Ein Teil des alten Witebsk. 1972. 49×68.
65. Peschkur, Iwan Iwanowitsch (geb. 1921).
Wege. 1972. 33×46.
66. Schmatow, Viktor Fjodorowitsch (geb. 1936).
Mutter. 1972. 34×32.
67. Nemogai, Ilja Wladimirowitsch (geb. 1930).
Baikalsee. 1972. 42×64.
68. Posledowitsch, Alexandra Onufrijewna (geb. 1918).
Wiegenlied. 1972. 58×42.
69. Posledowitsch, Alexandra Onufrijewna (geb. 1918).
Stilleben mit Iris. 1972. 65×47.
70. Rybtschinski, Anatoli Ignatjewitsch (geb. 1936).
Zement- und Schieferfabrik. Kritschew. 1972. 62×42.
71. Stelmaschonok, Wladimir Iwanowitsch (geb. 1928).
Estakade. 1972. 46×59.
72. Schakinko, Leonid Issidorowitsch (geb. 1927).
Altweibersommer. 1966. 77×56.
73. Swentachowskaja, Valentina Michajlowna (geb. 1938).
Stilleben. 1972. 60,5×47.
74. Domorad, Wladimir Alexandrowitsch (geb. 1919).
Rohmaterial wird geliefert. Reihe «Holzbearbeitungs-
kombinat Bobruisk». 1973. 50×35.
75. Kudrewitsch, Raissa Wladimirowna (geb. 1919).
Frühling. 1973. 55×37.
76. Krassowski, Jewgeni Jewstafjewitsch (geb. 1908).
Stilleben. Früchte. Krim. 1973. 39×56.
77. Kudrewitsch, Raissa Wladimirowna (geb. 1919).
Alte Frau. 1973. 64×46.
78. Perwuninskich, Boris Iwanowitsch (geb. 1941).
Sortiererinnen von Kunstfasern. 1973. 56×54.
79. Lejtman, Lew Mejerowitsch (1896—1974).
In den Studentenjahren. Reihe «Kultur, Lebensweise
und Studium der Jugend der BSSR». 1973. 37×54.
80. Poplawski, Georgi Georgijewitsch (geb. 1931).
Musiker aus Schantinketan. Zyklus «Indisches Tage-
buch». 1973. 74—51.
81. Poplawski, Georgi Georgijewitsch (geb. 1931).
Wenn die Zikaden zirpen. Zyklus «Indisches Tage-
buch». 1973. 56×55.
82. Litwinowa, Soja Wassiljewna (geb. 1938).
Bäuerin. 1973. 52×37.
83. Radunski, Israil Iljitsch (geb. 1929).
Karpaten. Rachow. 1973. 34×45,5.
84. Posledowitsch, Alexandra Onufrijewna (geb. 1918).
Stilleben mit roter Tasse. 1973. 50×36.
85. Posledowitsch, Alexandra Onufrijewna (geb. 1918).
Rotes Stilleben. 1973. 49,5×48.
86. Abramow, Semjon Tichonowitsch (geb. 1938).
Das neue Bobruisk. 1974. 47×62.
87. Zwirko, Vitali Konstantinowitsch (geb. 1913).
April. 1974. 52×72.

88. Solochin, Sergej Dmitrijewitsch (geb. 1942).
Morgen. 1973. 52×72.
89. Wastschenko, Gawriil Charitonowitsch (geb. 1928).
Gedanken. 1974. 72×56.
90. Wastschenko, Gawriil Charitonowitsch (geb. 1928).
Kartoffeln. 1974. 60×60.
91. Wastschenko, Gawriil Charitonowitsch (geb. 1928).
Vor dem Flug nach dem Süden. 1974. 69×63.
92. Gomonow, Wladimir Kirillowitsch (geb. 1929).
Bildnis des ehemaligen Partisanen P. Stschedrow. 1974. 44×40.
93. Dratschjow, Pjotr Nikolajewitsch (geb. 1937).
Kindheit. 1974. 58×55.
94. Katkowa, Swetlana Sergejewna (geb. 1941).
Der grüne Mai. 1974. 38×53.
95. Kisseljow, Fjodor Stepanowitsch (geb. 1946).
Stadtlandschaft. 1974. 58×64.
96. Kudrewitsch, Raissa Wladimirowna (geb. 1919).
Ein Mädchen des Polessje. 1974. 55×38.
97. Litwinowa, Soja Wassiljewna (geb. 1938).
Morgen. 1974. 55×75.
98. Litwinowa, Soja Wassiljewna (1938).
Frühling an der Swislotsch. 1975. 55×75.
99. Naprejenko-Ljachowitsch, Valentina Antonowna (geb. 1945).
Bildnis einer alten Frau. 1974. 70×58.
100. Medwedew, Iwan Wassiljewitsch (geb. 1913).
Im Nikitski-Park. Krim. 1975. 35×47.
101. Tichanowitsch, Genrich Jewgenjewitsch (geb. 1937).
Stadtlandschaft. Minsk. 1974. 58×78.
102. Schutow, Gennadi Fjodorowitsch (geb. 1939).
Keramsitwerk. 1974. 59×59.
103. Abramow, Semjon Tichonowitsch (geb. 1938).
Fest der Arbeit am Jenissei. 1975. 71×95.
104. Wassiljew, Wassili Iwanowitsch (geb. 1927).
Bezirk Braslaw. 1975. 52×80.
105. Wetik, Michail Afanassjewitsch (geb. 1936).
Stilleben. Fische. 1975. 49×49.
106. Woronowa, Ljudmila Petrowna (geb. 1944).
Porträt N. Lawrowa. 1975. 70×54.
107. Gumen, Felix Fjodorowitsch (geb. 1941).
Witebsk. W.-I.-Lenin-Straße. 1975. 60×80.
108. Gumen, Felix Fjodorowitsch (geb. 1941).
Bildnis des Kunsthistorikers B. Schischlo. 1975. 70×49.
109. Katkowa, Swetlana Sergejewna (geb. 1941).
Herbstblumen. 1975. 43,5×59.
110. Kirillow, Nikolai Stepanowitsch (geb. 1930).
Bildnis des bekannten Traktoristen B. Gunurow. 1975. 83×59.
111. Lukjanow, Viktor Michajlowitsch (geb. 1940).
Boden. Nowopolozk. 1975. 58×68.
112. Neshura, Juri Wassiljewitsch (geb. 1931).
Spätherbst. 1975. 70×55.
113. Kirillow, Nikolai Stepanowitsch (geb. 1930).
Bildnis eines Montagearbeiters. 1974. 87×64.
114. Poplawskaja, Natalja Nikolajewna (geb. 1931).
Kleine Vorstadt. Zyklus «Bezirk Braslaw». 1975. 71×53.
115. Poplawskaja, Natalja Nikolajewna (geb. 1931).
Landschaft. Zyklus «Bezirk Braslaw». 1975. 76×56.
116. Tichanowitsch, Genrich Jewgenjewitsch (geb. 1937).
Rhythmen des Betriebes. 1975. 55×75.
117. Ralzewitsch, Wikenti Iwanowitsch (geb. 1936).
Junger Trainer. 1975. 80×74.
118. Stscherbakow, Viktor Dmitrijewitsch (geb. 1935).
Herbstlandschaft. Grodno. 1975. 61×80.
119. Schutow, Gennadi Fjodorowitsch (geb. 1939).
Braslawer Seen. 1975. 17,5×20,5.
120. Landarski, Robert Jefimowitsch (geb. 1936).
Eine Straße im Bau. 1976. 47×57.
121. Schutow, Gennadi Fjodorowitsch (geb. 1939).
Buda. Reihe «Unterwegs in Ungarn». 1976. 20,5×23,5.
122. Naprejenko, Wladimir Petrowitsch (geb. 1944).
Montage- und Probeabteilung der Sojus-Weltraum-
schiffe. 1976. 70×58.
123. Naprejenko, Wladimir Petrowitsch (geb. 1944).
Vor dem Start. 1976. 58×50.

ANMERKUNG:

Die Werke sind in Aquarell auf Papier ausgeführt.

ILUSTRACIONES

1. Volkov Valentín Viktorovich (1881—1964). Guerrilleros. 1930. 27,5×23,5.
2. Astapovich Arkadiy Antónovich (1896—1941). Temprana primavera. 1923. 10×20.
3. Kudrevich Vladimir Nikolaevich (1884—1957). Noche de Iván Kupala. 1936. 14×16.
4. Kudrevich Vladimir Nikolaevich (1884—1957). Día gris. 1942. 12×18,5.
5. Kudrevich Vladimir Nikolaevich (1884—1957). En el pastadero. 1942. 14,7×17,5.
6. Gutíev Nikolay Timoféyevich (n. 1912). Retrato de F. F. Dubrovski, jefe de la brigada Dubov. 1943. 25×20.
7. Tarásikov Nikolay Lukich (1908—1965). Dique. 1947—1948. 43,5×61.
8. Volkov Valentín Viktorovich (1881—1964). Molino de agua del koljós «Emblema Rojo». 1948. 23×32,5.
9. Leitman Lev Meyerovich (1896—1974). Una brigada juvenil trabajando. 1950. 40×57.
10. Krasovskiy Evgueniy Evstafievich (n. 1908). En el combinado de paños finos. 1957. 46×36,5.
11. Belski Mijail Leontievich (n. 1921). Retrato de la pintora lituana Petrikaite-Tulene. 1954. 32×22.
12. Tarásikov Nikolay Lukich (1908—1965). Haces. 1957. 43,5×61,5.
13. Belskiy Mijail Leontievich (n. 1921). El obrero de vanguardia F. Samusiev. 1958. 49×35.
14. Gutíev Nikolay Timoféyevich (n. 1912). Retrato del soldador eléctrico M. Ivanóv. 1960. 40×29.
15. Golovchenko Nadiezhda Ivanovna (n. 1905). Retrato del pintor N. Mijolap. 1958. 33×26.
16. Tarásikov Nikolay Lukich (1908—1965). Construcción del oleoducto de Pólotzk. 1960. 24×56.
17. Mojovtsov Fedor Ivánovich (n. 1917). Una riada. 1961. 34,8×46.
18. Stelmachonak Vladimir Ivánovich (n. 1928). Primavera. Belveder. 1961. 42,5×30,5.
19. Chepik Mijail Filipovich (n. 1925). Nuestro patio. 1961. 59×41.
20. Vyjodtzev Yuri Fiódorovich (n. 1926). Invierno. 1962. 50×78.
21. Tijanovich Evgueniy Nikoláevich. (n. 1911). Temas de la tarde. 1963. 55×77.
22. Shemelev Leonid Dmitrievich (n. 1923). Gente del Norte. 1962. 70×56.
23. Tzvirko Vitaliy Konstantínovich (n. 1913). El sauce ha florecido. 1963. 65×50.
24. Tzvirko Vitaliy Konstantínovich (n. 1913). Aguas desheladas. 1963. 50×67.
25. Churabo Nikolay Dmitrievich (n. 1913). En los alrededores de Brest. 1963. 54×65,5.
26. Tarásikov Nikolay Lukich (1908—1965). Retrato de Serguey Esenin (Fragmento). 1964. 59,5×83,5.
27. Leitman Lev Meyerovich (1896—1974). Primavera. 1966. 37×55.
28. Tarásikov Nikolay Lukich (1908—1965). Naturaleza muerta. Ramo de lilas. 1964. 62×44.
29. Raltzévích Vikentiy Ivánovich (n. 1936). Retrato de una muchacha. 1966. 48×61.
30. Stoliarov Iván Mijáilovich (n. 1923). Fábrica de cal. 1965. 29×39,5.
31. Sajnenko Víktor Ivánovich (1923—1973). Retrato de una muchacha. 1966. 46×42.
32. Stoliarov Iván Mijáilovich (n. 1923). El antiguo Polotzk. 1966. 24×44.
33. Gumen Félix Fiódorovich (n. 1941). Nuevo Polotzk. Fábrica. 1967. 50×69.
34. Bepaliy Alí Aleksándrovich (n. 1937). Retrato de un muchacho campesino. 1967. 50×47.
35. Krassovskiy Evgueniy Evstáfievich. (n. 1908). Con lluvia. 1967. 38×55.
36. Romanovskiy Iván Yúlievich (1928—1974). Retrato de P. Aléksich, de la serie «Voces de Polesia». 1967. 56×44.
37. Sajnenko Víktor Ivánovich (1923—1973). El Luvre. 1967. 64,5×40.
38. Volkov Anatoliy Valentínovich (n. 1908). En el tranvía, de la serie «Júvenes minskeños». 1968. 80×58.
39. Volkov Anatoliy Valentínovich (n. 1908). Ciclistas. 1969. 63×73.

40. Pasiukevich Vladímír Márkovich. (n. 1931).
Guardafronteras. 1969. 53×64.
41. Tijanovich Evgueniy Nikolaevich (n. 1911).
Guerrilleros bielorrusos. 1969. 40×60.
42. Chepik Mijail Filípovich. (n. 1925).
La calle Yanka Kupala. 1969. 60×85.
43. Chepik Mijail Filípovich. (n. 1925).
Coro koljosiano. 1969. 63×85.
44. Arakcheev Borís Vladímirovich (1926).
Marzo. 1970. 49×56.
45. Pilluzina Nina Vassilievna (n. 1944).
Extasis primaveral. 1970. 42,5×50.
46. Litvinova Zoya Vasílievna (n. 1938).
Robles de Polesia. 1970. 48×68.
47. Napreenko-Liajovich Valentina Antónovna. (n. 1945).
Retrato de una muchacha. 1971. 72×61.
48. Protasenia Iván Mijáilovich (n. 1931).
Melodía del país natal. 1970. 76,5×49.
49. Leitman Lev Meyerovich (1896—1974).
Pista de patinaje. 1971. 37×53,5.
50. Domorad Vladímír Aleksándrovich (n. 1919).
El nuevo desembarcadero. 1971. 39×55.
51. Volkov Anatoliy Valentínovich (n. 1908).
En los ejercicios. 1971. 46×70.
52. Tijanovich Guenrij Evguénievich (n. 1937).
El bosque. 1971. 72,5×51.
53. Guguel Adolf Samuílovich. (n. 1915).
La antigua Riga. 1972. 63×48.
54. Tkachenok Anatoliy Alekséeovich (n. 1922).
Paisaje industrial. 1971. 32×45.
55. Evseev Viktor Konstantínovich (n. 1944).
Sopladores de vidrio. 1972. 48×57.
56. Gumen Félix Fiódorovich (n. 1941).
Vitebsk. Calle V. I. Lenin. 1972. 53×70.
57. Guguel Adolf Samuílovich (n. 1915).
Día gris. 1972. 52×72.
58. Zhilin Evgueniy Ilích (n. 1939).
Silencio. 1972. 45×40.
59. Kapellán Iván Jaimovich (n. 1936).
Vista urbana. Vilnius. 1972. 18×13,5.
60. Krasovskiy Evgueniy Evstafievich (n. 1908).
Retrato del artista Emérito de la URSS y artista del Pueblo de la RSSB I. Sorokin. 1972. 55×37.
61. Katkova Svetlana Serguéievna (n. 1941).
Naturaleza muerta. 1972. 36×48.
62. Krasovskiy Evgueniy Evstáfievich (n. 1908).
En el Nevá. 1972. 56×64.
63. Lijonenko Nikolay Ivánovich (n. 1940).
El Lavsán se construye. 1972. 61×82.
64. Napreenko-Liajovich Valentina Antónovna (n. 1945).
Rincón del antiguo Vitebsk. 1972. 49×68.
65. Peshkur Iván Ivánovich (n. 1921).
Camino. 1972. 33×46.
66. Shmatov Víktor Fiódorovich (n. 1936).
La madre. 1972. 34×32.
67. Nemogay Iliá Vladímirovich (n. 1930).
El Baykal. 1972. 42×64.
68. Posledovich Alexandra Onúfrieвна (n. 1918).
Canción de cuna. 1972. 58×42.
69. Posledovich Alexandra Onúfrieвна (1918).
Naturaleza muerta con iris. 1972. 65×47.
70. Rybchinskiy Anatoliy Ignátievich (n. 1936).
El combinado de cemento y pizarra de techar. 1972. 62×42.
71. Stelmashonok Vladímír Ivánovich (n. 1928).
Viaducto. 1972. 46×59.
72. Shakinko Leonid Isidórovich (n. 1927).
Veranillo de San Miguel. 1966. 77×56.
73. Sventajovskaya Valentina Mijáilovna (n. 1938).
Naturaleza muerta. 1972. 60,5×47.
74. Domorad Vladímír Aleksándrovich (n. 1919).
La materia prima marcha, de la serie «Factoría maderera de Bobruisk». 1973. 50×35.
75. Kudrevich Raisa Vladímirovna (n. 1919).
Primavera. 1973. 55×37.
76. Krasovskiy Evgueniy Evstáfievich (n. 1908).
Naturaleza muerta. Frutas. Krimea. 1973. 39×56.
77. Kudrevich Raisa Vladímirovna (n. 1919).
Una mujer vieja. 1973. 64×46.
78. Pervuninskiy Borís Ivánovich (n. 1941).
Seleccionadoras de fibras artificiales. 1973. 56×54.

79. Leitman Lev Meyerovich (1896—1974).
En los años estudiantiles, de la serie «Cultura, vida cotidiana, enseñanza de la juventud de la RSSB». 1973. 37×54.
80. Poplavskiy Gueorguiy Gueórguievich (n. 1931).
Músico del Shantiniketán, de la serie «Diario Indio». 1973. 74×51.
81. Poplavskiy Gueorguiy Gueórguievich (n. 1931).
Cuando cantan las cigarras de la serie «Diario Indio» 1973. 56×55.
82. Litvinova Zoya Vasilievna (n. 1938).
Campesina. 1973. 52×37.
83. Radunskiy Israil Ilíich (n. 1929).
Los Cárpatos. Rajov. 1973. 34×45,5.
84. Posledovich Alexandra Onúfrieвна (n. 1918).
Naturaleza muerta con una taza roja. 1973. 50×36.
85. Posledovich Alexandra Onúfrieвна (n. 1918).
Naturaleza muerta roja. 1973. 49,5×48.
86. Abramov Semión Tijonovich (n. 1938).
El nuevo Bobruisk. 1974. 47×62.
87. Tzvirko Vitaliy Konstantinovich (n. 1913).
Abril. 1974. 52×72.
88. Solojin Serguey Dmíttrievich (n. 1942).
La mañana. 1973. 52×72.
89. Vaschenko Gavriil Jaritónovich (n. 1928).
Pensamientos. 1974. 72×56.
90. Vaschenko Gavriil Jaritónovich (n. 1928).
Patatas. 1974. 60×60.
91. Vaschenko Gavriil Jaritónovich (n. 1928).
Antes del vuelo. 1974. 69×63.
92. Gomonov Vladímir Kirílovich (n. 1929).
Retrato del ex-guerrillero P. Schedrov. 1974. 44×40.
93. Drachev Petr Nikoláevich (n. 1937).
Niñez. 1974. 58×55.
94. Katkova Svetlana Serguéyevna (n. 1941).
El verde mayo. 1974. 38×53.
95. Kiseliov Fiódor Stepánovich (n. 1946).
Vista urbana. 1974. 58×64.
96. Kudrevich Raisa Vladímirovna (n. 1919).
Muchacha de Polesia. 1974. 55×38.
97. Litvinova Zoya Vasilievna (n. 1938).
La mañana. 1974. 55×75.
98. Litvinova Zoya Vasilievna (n. 1938).
Primavera en el Svisloch. 1975. 55×75.
99. Napreenko-Liajovich Valentina Antónovna (n. 1945).
Retrato de una viejita. 1974. 70×58.
100. Medvediev Iván Vasilievich (n. 1913).
En el parque Nikitski. Krimea. 1975. 35×47.
101. Tijanovich Guenrij Evguénievich (n. 1937).
Vista urbana. Minsk. 1974. 58×78.
102. Shutov Guennadiy Fiódorovich (n. 1939).
Fábrica de cerámica. 1974. 59×59.
103. Abramov Semión Tijonovich (n. 1938).
Fiesta del Trabajo en el Enisey. 1975. 71×95.
104. Vasiliev Vasiliy Ivánovich (n. 1927).
Región de Braslav. 1975. 52×80.
105. Vetik Mijail Afanásievich (n. 1936).
Naturaleza muerta. Pescado. 1975. 70×54.
106. Voronova Liudmila Petróvna (n. 1944).
Retrato de N. Lavrova. 1975. 70×54.
107. Gumen Felix Fiodorovich (n. 1941).
Vitebsk. Calle V. I. Lenin. 1975. 60×80.
108. Gumen Félix Fiódorovich (n. 1941).
Retrato del especialista en arte B. Shimkó. 70×49.
109. Katkova Svetlana Serguéyevna (n. 1941).
Flores otoñales. 1975. 43,5×59.
110. Kirilov Nikolay Stepánovich (n. 1930).
Retrato del famoso tractorista B. Gunurov. 1975. 83×59.
111. Lukianov Víktor Mijáilovich (n. 1940).
Tierra. Nuevo Polotzk. 1975. 58×68.
112. Nezhura Yuri Vasilievich (n. 1931).
Un avanzado otoño. 1975. 70×55.
113. Kirillov Nicolai Stepanovitch (n. 1930).
Retrato del montador. 1974. 87×64.
114. Poplavskaya Natalia Nikoláevna (n. 1931).
Suburbio, de la serie «Braslav». 1975. 71×53.
115. Poplavskaya Natalia Nikolaevna (n. 1931).
Paisaje, de la serie «Braslav». 1975. 76×56.
116. Tijanovich Guenrij Evguénievich (n. 1937).
El cálido aliento de la fábrica. 1975. 55×75.
117. Raltzevich Vikentiy Ivánovich (n. 1936).
Joven entrenador. 1975. 80×74.

118. Scherbakov Viktor Dmítrievich (n. 1935).
Paisaje otoñal. 1975. 61×80.
119. Shutov Guennadiy Fiódorovich (n. 1939).
Los lagos de Braslav. 1975. 17,5×20,5.
120. Landarskiy Robert Efímovich (n. 1936).
Se construye el camino. 1976. 47×57.
121. Shutov Guennadiy Fiódorovich (n. 1939).
El Buda, de la serie «Por Hungría». 1976. 20,5×23,5.
122. Napreenko Vladimir Petróvich (n. 1944).
Edificio de montaje y experimentos de las naves
cósmicas «Soyuz». 1976. 70×58.
123. Napreenko Vladimir Petróvich (n. 1944).
En la línea de salida. 1976. 58×50.

NOTA

Las obras están realizadas en técnica: papel, acuarela.

БЕЛОРУССКАЯ АКВАРЕЛЬ

Автор-составитель Алий Александрович Беспалый

На белорусском, русском, английском, французском, немецком
и испанском языках

Издательство «Беларусь»

Рэдактар Г. П. Падбярэзскі

Рэдактары замежных тэкстаў В. А. Агрызка, А. І. Павачка

Мастакі У. У. Даўгань, А. І. Раманцоў

Мастацкі рэдактар Т. А. Мельянец

Тэхнічны рэдактар І. С. Шэршувельскі

Карэктар Л. Б. Тавачэнка

ІБ № 478

АТ 10794. Здадзена ў набор 20/XII 1976 г. Падп. да друку 10/X
1977 г. Фармат 70×90¹/₁₂. Папера мелав. Ум. друк. арк. 17,55.
Ул.-выд. арк. 13,89. Тыраж 12 000 экз. Зак. 3744. Цана 5 руб. 90 кап.

Выдавецтва «Беларусь». 220041, Мінск-41, Ленінскі праспект, 79.
Паліграфічны камбінат імя Я. Коласа Дзяржкамвыдата БССР.
220005, Мінск-5, Чырвоная, 23.

